

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΣΤ'

Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2004

Αθήνα, σήμερα στις 22 Ιανουαρίου 2004, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.49' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΡΕΤΤΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 21.1.2004, εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΞΣΤ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 21 Ιανουαρίου 2004 σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Τροποποίηση του ν. 2601/1998 (ΦΕΚ 81Α') «Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας» και άλλες διατάξεις".)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Παναγιώτη Φασούλα, Βουλευτή Α' Πειραιώς, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Ξάνθης κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Σελέρου Νομού Ξάνθης ζητεί να συμπεριληφθεί στις μειονεκτικές και ορεινές περιοχές του Νομού.

2) Ο Βουλευτής Πιερίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Σύλλογος Κατερίνης διαμαρτύρεται για τη χαμηλή τιμή αποζημίωσης που καταβλήθηκε στους δαμασκηνοπαραγωγούς της περιοχής του.

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Νικολάου Λασιθίου Κρήτης ζητεί επιχορήγηση για την αποκατάσταση ζημιών στους αγωγούς ύδρευσης που προκλήθηκαν από θεομηνία.

4) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Μαγνησίας διαμαρτύρεται για τις ελλειψεις εκπαιδευτικών από τα σχολεία του Νομού του.

5) Ο Βουλευτής Πιερίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ειδικού Δημοτικού Σχολείου και Ειδικού Νηπιαγωγείου Κατερίνης, η Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Δήμου Κατερίνης και ο Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατό-

μων με Ειδικές Ανάγκες ζητούν χρηματοδότηση για την κατασκευή Ειδικού Δημοτικού Σχολείου στην Κατερίνη.

6) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Παραδοσιακού Καράτε διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση της Ειδικής Αθλητικής Αναγνώρισης της πιο πάνω Ομοσπονδίας.

7) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στις διαμαρτυρίες των εργαζομένων στον ΕΟΤ για διατάξεις νομοσχεδίου που τους αφορά.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Επαγγελματιών Ξεναγών Κρήτης και Θήρας ζητεί την κατάργηση της παραγράφου 32 του άρθρου 10 του Ν. 3207/03.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην ΕΔΕΜΕΔ ΑΕ ζητούν την ικανοποίηση ασφαλιστικού τους αιτήματος.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Πολυτέκνων Γονέων Κρήτης διαμαρτύρονται για την κατάργηση των μειωμένων εισιτηρίων για τους πολύτεκνους στις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες.

11) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Νικολάου Λασιθίου Κρήτης ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν στο αγροτικό δίκτυο από τις βροχοπτώσεις.

12) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πειριφερειακή Διοικούσα Επιτροπή Κρήτης του Πανελλήνιου Συλλόγου Συνταξιούχων ΟΤΕ διαμαρτύρεται για διατάξεις του υπό ψήφιση ασφαλιστικού νομοσχεδίου.

13) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μακρύ Γιαλού Λασιθίου ζητεί επιχορήγηση για την αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο που προκλήθηκαν από τις έντονες βροχοπτώσεις.

14) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθε-

σε αναφορά με την οποία η Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Λασιθίου ζητεί οικονομική ενίσχυση για να αντιμετωπίσει βασικές ανάγκες λειτουργίας της.

15) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Συνεταιρισμών Περιοχής Βόλου – Β. Σποράδων ζητεί τη διόρθωση των αδικιών του Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου, όσον αφορά στη Διαδοχική Ασφάλιση.

16) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση ζητεί την άμεση ψήφιση τροπολογίας που αφορά στις πρόσθετες αποζημιώσεις των Υπεύθυνων Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών που εργάζονται σ' αυτά.

17) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εργολάβων Ηλεκτρικών Έργων Νομού Χίου διαμαρτύρεται για το περιεχόμενο του Π.Δ./γματος που αφορά στο Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων.

18) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Χρήστος Παρασκευάς, κάτοικος Σπερχειάδας, ζητεί αποζημιώση από τον ΕΛΓΑ.

19) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κων/νος Νίκας, Εκπρόσωπος Επιτροπής Αγώνα τέως Αναπληρωτής Γενικών Διευθυντών ζητεί την ικανοποίηση οικονομικού αιτήματος που αφορά στις συντάξιμες αποδοχές των Γενικών Διευθυντών Υπουργείου.

20) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Αδελφότητα Αχλαδοκαστριτών Ναυπακτίας «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ» ζητεί την ολοκλήρωση του έργου της αναστήλωσης του γεφυριού Αρτοτίβας Ναυπακτίας.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 505/7-7-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Λιάσκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 16069Β/14/7-03 έγγραφο από την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση στην ερώτηση με αριθμό πρωτοκόλλου 505, που κατατέθηκε στις 07.07.2003 από το βουλευτή Αναστάσιο Λιάσκου, έχουμε την τιμή να σας ενημερώσουμε για τα ακόλουθα:

Η διαδικασία κτηματογράφησης που διενεργείται με βάση τον ν. 2308/1995, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αποσκοπεί στη διερεύνηση του ίδιοκτησιακού καθεστώτος της υπό κτηματογράφηση περιοχής και στην καταγραφή των εμπράγματων και λοιπών έγγραπτων ανά ακίνητο δικαιωμάτων, ενώ δεν ενδιαφέρουν κατ' αρχήν, στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, οι χρήσεις γης των υπό κτηματογράφηση ακινήτων.

Στη διαδικασία κτηματογράφησης υποχρεούνται να συμμετέχουν όσοι έχουν εγγραφτεί δικαίωμα, υποβάλλοντας δήλωση ιδιοκτησίας. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρείται το Δημόσιο, το οποίο έχει απλώς ευχέρεια και όχι υποχρέωση υποβολής δήλωσης. Ειδικώς όμως για τις δασικές περιοχές της χώρας, στις οποίες κατά κανόνα, αλλά όχι πάντα, το Δημόσιο έχει τεκμήριο κυριότητας σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία, το Δημόσιο υποβάλλει δηλώσεις και ενστάσεις κατά των στοιχείων της κτηματογράφησης στηριζόμενο στο τεκμήριο αυτό και επικαλούμενο τον δασικό χαρακτήρα της περιοχής, όπως αυτός εμφανίζεται στους συνταχθέντες σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2664/1998 (αλλά κατά κανόνα μη κυρωθέντες) δασικούς χάρτες.

Με βάση ποια στοιχεία το Δημόσιο δικαιούται να επικαλείται τον δασικό χαρακτήρα μιας περιοχής και το εξ αυτού παραγόμενο τεκμήριο κυριότητας αποτελεί ζήτημα νομικά δυσχερές,

δεδομένου ότι σχεδόν σε καμιά περιοχή της χώρας δεν έχουν ακόμη κυρωθεί από τις δασικές υπηρεσίες οι δασικοί χάρτες. Προκειμένου να διασφαλισθεί η νομιμότητα της διαδικασίας η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ ζήτησε από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να γνωμοδοτήσει σχετικά, το τελευταίο δε αποφάσισε με την υπ' αριθμ. 173/2002 γνωμοδότηρη του ότι αρκεί η κατάρτιση του δασικού χάρτη προκειμένου να παραχθεί το υπέρ του Δημοσίου τεκμήριο κυριότητας και δεν απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία με τη θεώρηση και την κύρωσή του. Με βάση την εν λόγω γνωμοδότηση το Δημόσιο υποβάλλει δηλώσεις στηριζόμενο στους καταρτισθέντες (έστω και μη κυρωθέντες) δασικούς χάρτες. Ας σημειωθεί ότι στη διαδικασία κτηματογράφησης συμμετέχει καθένας που ισχυρίζεται ότι έχει τίτλο κτήσης εγγραπτέου δικαιώματος, χωρίς αυτή καθεαυτή η συμμετοχή του να αποτελεί λόγο γένεσης αξιώσεων αποζημιώσης σε βάρος του.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση το Δημόσιο υπέβαλε την τελευταία ημέρα της ανάρτησης, όπως δικαιούτο, ένοταση κατά των στοιχείων της κτηματογράφησης και ζητώντας να καταγραφεί αυτό και όχι οι ιδιώτες ως κώδικος των ακινήτων, στα οποία αφορούσε η ένσταση του. Η ένοταση αυτή θα κριθεί από τη δευτεροβάθμια επιτροπή ενστάσεων, στην οποία προίσταται δικαστικός λειτουργός με τον βαθμό του Πρωτοδίκη και στην οποία συμμετέχουν ακόμη ένας δικηγόρος και ένας τοπογράφος μηχανικός. Όλα τα μέλη της επιτροπής υποδεικνύονται από τους οικείους επαγγελματικούς φορείς. Οι αποφάσεις των επιτροπών αυτών θα αποτελέσουν τη βάση για τις πρώτες εγγραφές στο εθνικό κτηματολόγιο. Οι εν λόγω εγγραφές δεν παράγουν τεκμήριο κυριότητας (ούτε καν μαχητό) και μπορούν να ανατραπούν με απόφαση πολιτικού δικαστηρίου μετά από αγωγή που θα ασκήσει όποιος έχει έννομο συμφέρον μέσα σε προθεσμία πέντε ετών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία αρμόδιοι για την κλήτυευση των θιγμένων να παραστούν κατά την εκδίκαση των ενστάσεων είναι οι πρόεδροι των επιτροπών, οι οποίοι κρίνουν και ποιος είναι ο προσφορότερος τρόπος κλήτυευσης. Παρά ταύτα, προς τον σκοπό της παροχής στους πολίτες ουσιαστικής δυνατότητας συμμετοχής στη διαδικασία εκδίκασης των ενστάσεων, η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ με δική της πρωτοβουλία απέστειλε ατομικές επιστολές σε όλους τους θιγμένους από την ένσταση του Δημοσίου πολίτες, ενημερώνοντάς τους και για το ποια είναι, κατά την άποψη του Υπουργείου Γεωργίας, τα στοιχεία εκείνα, τα οποία αν προσκομισθούν, κατισχύουν του τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου στις δασικές εκτάσεις, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ λαμβάνει θέση ως προς το αν ισχύει στη συγκεκριμένη περιοχή τέτοιο τεκμήριο υπέρ του Δημοσίου. Ως εκ περισσού σημειώνεται ότι πριν από την κατάθεση της ενστάσεως του Δημοσίου η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει τις «προθέσεις» της Δασικής Υπηρεσίας, έτσι ώστε να ενημερώσει εκ των προτέρων τους πολίτες.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η εγγενής αδυναμία του Δημοσίου, από συστάσεως του Ελληνικού Κράτους μέχρι και σήμερα, να καταγράψει και διαχειρισθεί με ασφάλεια και με τρόπο εμφανή για τους τρίτους την ανήκουσα σε αυτό περιουσία, δημιουργεί σήμερα, ιδίως ενόψει της διαδικασίας σύνταξης του κτηματολογίου, καταστάσεις που απαιτούν νομοθετική παρέμβαση προς τον σκοπό της αποκατάστασης της κοινωνικής ειρήνης, η οποία διασαλεύεται από τις ιδιοκτησιακές αξιώσεις του Δημοσίου σε περιοχές που αυτό δεν μπορούσαν να το προβλέψουν οι πολίτες. Ήδη με το άρθρο 4 του ν. 3127/2003 ρυθμίσθηκε κατά τρόπο ευνοϊκό για τους πολίτες το ζήτημα αυτό στις εντός σχεδίου πόλεων περιοχές, με τις οποίες εξομοιώνονται και οι περιοχές εντός ορίων οικισμού προσφίσταμένου του 1923 καθώς των 2000 κατοίκων. Για τις εκτός σχεδίου πόλεων περιοχές, όπου το όλο πρόβλημα εμφανίζεται με διαφορετικό τρόπο και όπου η οποία νομοθετική παρέμβαση απαιτεί ευρύτατη πολιτική αλλά και, επιστημονική συναίνεση, το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. συγκρότησε ειδική επιστημονική επιτροπή, η οποία θα υποβοηθήσει το έργο αντίστοιχης διακομματικής επι-

τροπής, και της οποίας σκοπός είναι να εξετάσει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, να καταγράψει τα προβλήματα που δημιουργούνται και να υποβάλει προτάσεις νομοθετικής επίλυσης αυτών.

**Η Υπουργός
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»**

2. Στην με αριθμό 527/8-7-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Χρήστου Βοσνάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Γ.Π. 67545/24-7-03 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 527/8-7-03 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Χ. Βοσνάκη, σχετικά με τη βελτίωση των προϋποθέσεων του προγράμματος Οικονομικής Ενίσχυσης Απροστατεύτων Παιδιών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το πρόγραμμα Οικονομικής Ενίσχυσης Απροστατεύτων Παιδών εφαρμόζεται βάσει των διατάξεων του Ν. 4051/1960/ΦΕΚ 68/60 τ. Α' και των Προεδρικών Διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση αυτού και αφορά κατηγορίες παιδών, ηλικίας μέχρι 16 ετών που στερούνται πατρικής προστασίας, για διαφόρους λόγους (Π. Δ/γμα 108/83).

Εφαρμόζεται από τις Δ/νεσις και τα τμήματα Πρόνοιας των οικειών Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας.

Το ύψος του επιδόματος αυτού ανέρχεται σήμερα σε 44,02ευρώ για κάθε απροστάτευτο παιδί εφόσον το μηνιαίο εισόδημα της οικογένειας που διαμένει όταν είναι τριμελής δεν υπερβαίνει το ποσό των 234,78ευρώ προσαυξανόμενο κατά 20,54ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος πέραν του τρίτου.

Το Υπουργείο μας, αναγνωρίζοντας ότι το εν λόγω πρόγραμμα, όπως εφαρμόζεται σήμερα (ύψος επιδόματος, χαμηλά οικονομικά κριτήρια οικογένειας, μη επέκταση και στα παιδιά που στερούνται μητρικής προστασίας) δεν ανταποκρίνεται πλήρως στο σκοπό για τον οποίο θεσπίσθηκε, εξετάζει την προώθηση νομοθετικής ρύθμισης για την αναπροσαρμογή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων που του παρέχονται από τον Κρατικό προϋπολογισμό.

**Ο Υπουργός
Κ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ»**

3. Στην με αριθμό 2981/12-9-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Σπύρου Στριφτάρη και Παναγώτη Κοσιώνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 688/24-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Σ. Στριφτάρης, Π. Κοσιώνης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπ. Γεωργίας, Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου (ΕΠΑΑ-ΑΥ) έχει ενταχθεί το έργο «Εκσυγχρονισμός και ανακαίνιση τμημάτων αρδευτικού δικτύου Ζωνών Α' και Β' λεκανοπεδίου Ιωαννίνων», με σκοπό την μετατροπή των ανοιχτών διωρύγων του υπάρχοντος αρδευτικού δικτύου, το οποίο υδροδοτείται από την λίμνη Παμβώτιδα, σε κλειστούς αγωγούς.

Όσον αφορά την κατασκευή του έργου από άλλη πηγή υδροδότησης, σας γνωρίζουμε ότι δεν έχει υποβληθεί σχετική πρόταση στο Υπ. Γεωργίας.

**Ο Υπουργός
Γ. ΔΡΥΣ»**

4. Στην με αριθμό 4084/6-10-2003 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Νικολόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 69934/30-10-2003 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Η «Κτηματολόγιο Ανώνυμος Εταιρεία» δεν υπάγεται στην κατηγορία των Οργανισμών και Επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και δεν εφαρμόζονται σ' αυτήν οι διατάξεις που διέπουν τις Εταιρείες που ανήκουν, άμεσα ή έμμεσα στο

Δημόσιο, δεδομένου ότι είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2229/90 και του Κ.Ν. 2190/1920 από τους οποίους διέπεται.

2. Περισσότερα στοιχεία για το θέμα θα δοθούν από το συνεργάτη του Υπουργείου Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ.

**Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ»**

5. Στην με αριθμό 4098/6-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 109775/ΙΗ'29-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4098/6-10-03 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Βαρβιτσιώτης και αφορά στις σχολές Γονέων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο των θεσπισμένων αρμοδιοτήτων της Η. Γενική Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων έχει ήδη εντάξει στα πρόγραμμά της και έχει θέσει σε λειτουργία διά του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων και σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Τμήμα Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών την προηγούμενη διετία, τμήματα επιμόρφωσης - εκπαίδευσης γονέων σε 6 δήμους. Το τρέχον έτος το πρόγραμμα έχει επεκταθεί σε 14 νομούς με 200 τμήματα που θα λειτουργήσουν μέχρι τον Ιούνιο του 2004, ενώ στη συνέχεια θα επεκταθεί ώστε να καλύψει ολόκληρη την χώρα.

Το πρόγραμμα διατρέχει μία φάση ταχείας ανάπτυξης κατά την οποία συλλέγονται εμπειρίες, εντοπίζονται προβλήματα και δοκιμάζονται προτάσεις. Το υπάρχον νομικό πλαίσιο λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων και των οργάνων της επαρκεί για την ανεμπόδιστη παροχή της απαιτούμενης επιμόρφωσης - εκπαίδευσης στους ενδιαφερόμενους γονείς. Παράλληλα, με βάση τις εμπειρίες που συλλέγονται, προχωρεί η επεξεργασία της Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ώστε να ανταποκρίνεται πλήρως στις προοπτικές του θεσμού.

**Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»**

6. Στην με αριθμό 4100/6-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Καρατζαφέρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 109779/ΙΗ'29-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4100/6-10-03 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Καρατζαφέρης και η οποία αναφέρεται στη Σκοπιανή προπαγάνδα στο Internet, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Υπάρχουν αγγλόφωνες σελίδες στο διαδίκτυο οι οποίες ενημερώνουν για τις ελληνικές θέσεις και την Ελληνική Ιστορία και αποκαθιστούν την ιστορική αλήθεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (www.ime.gr), η οποία είναι εγκεκριμένη από το Π.Ι. και την ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι οι ελληνικές θέσεις έχουν τεθεί υπόψη τόσο της Unesco όσο και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Όλες οι ιστορικές εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης τίθενται υπόψη του ΥΠΕΠΘ και του Παραδοσιακού Ινστιτούτου και ελέγχονται σχετικά.

**Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»**

7. Στην με αριθμό 4102/6-10-03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Έλσας Παπαδημητρίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 109777/ΙΗ'29-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4102/6-10-03 την οποία κατέθεσε η Βουλευτής κ. Έλσα Παπαδημητρίου και η οποία αναφέρεται στη σύσταση θέσεων διοικητικού προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, σας γνωρίζουμε τα ακό-

λουθα:

1. Με το Π.Δ. 322/01 συστάθηκαν είκοσι μία (21) θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

2. Ήδη έχει πρωθηθεί η διαδικασία πλήρωσης έξι (6) θέσεων εκ των οποίων η πλήρωση των πέντε (5) βρίσκεται στο τελικό στάδιο του διορισμού των επιλεγέντων υποψηφίων.

**Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»**

8. Στην με αριθμό 4048/3-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Μαντούβαλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ. 90022 /23297/4817/23-10-2003 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 4048/3-10-03 ερώτηση, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Π. Μαντούβαλο, σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε ότι σε νομοσχέδιο που πρωθεί το Υπουργείο μας προς ψήφιση στη Βουλή, περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες ρυθμίζεται το εργασιακό καθεστώς των συμβασιούχων γιατρών του ΙΚΑ.

**Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»**

9. Στην με αριθμό 4232/8-10-2003 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Φραγκιαδουλάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Γ.Π. 99609/24-10-2003 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 4232/8-10-2003 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Μ. Φραγκιαδουλάκη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα οικοπέδα της οδού Εφόδου της πόλης του Ηρακλείου, στα οποία έχουν ανεγερθεί αυθαίρετες κατοικίες δεν ανήκουν στην ιδιοκτησία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Την αρμοδιότητα της όποιας νομοθετικής ρύθμισης για τους κατοίκους των προαναφερθέντων κατοικιών έχει η Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου και κατ' επέκταση το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, στο οποίο υπάγεται η εν λόγω Υπηρεσία.

**Ο Υφυπουργός
Β. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ»**

10. Στην με αριθμό 4249/8-10-2003 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Κρητικού δόθηκε με το υπ' αριθμ. Γ.Π/99612/23-10-2003 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 4249/8-10-2003 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Π. Κρητικό σχετικά με τοποθέτηση κεραιών κινητής τηλεφωνίας στο Δήμο Κορυδαλλού, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι επιδράσεις της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στην υγεία παραμένουν αντικείμενο συνεχιζόμενης επιστημονικής έρευνας.

Το θέμα διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2801/3-3-00 (ΦΕΚ 46ΤΑ) «Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» και από την ΚΥ Α 53571/3839/6-9-2000 (ΦΕΚ 1105 τΒ/6-9-ΟΟ) «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά».

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας δεν έχει αρμοδιότητα ως προς την αδειοδότηση και χωροθέτηση τέτοιων εγκαταστάσεων.

Ωστόσο για περαιτέρω λόγους προστασίας της Δημόσιας Υγείας και μέχρι την οριστικοποίηση των επιστημονικών δεδομένων, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας κρίνει σκόπιμη την αποφυγή εγκατάστασης τέτοιων συστημάτων κοντά σε σχολεία, νοσοκομεία, γηροκομεία, παιδικούς σταθμούς, κλπ και γενικότερα σε χώρους όπου παραμένουν άνθρωποι για μεγάλο χρονικό διάστημα.

**Ο Υφυπουργός
Ε. ΝΑΣΙΩΚΑΣ»**

11. Στην με αριθμό 4162/7-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Λιάσκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 696/24-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε στο Βουλευτής, κ. Α. Λιάσκος, σας πληροφορούμε τα εξής

Οι μη καλυπτόμενες από τον ΕΛΓΑ ζημές, αρμοδιότητος ΠΣΕΑ, που προκλήθηκαν στις πατατοκαλλιέργειες του Δήμου Μεσσαπίων του Ν. Εύβοιας, από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες Οκτωβρίου 2002, έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων RAGBY, το οποίο κατατέθηκε προς έγκριση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε στις 14-5-2003.

Μετά την έγκριση του προγράμματος και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν οι Κοινοτικοί Κανονισμοί, θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις.

**Ο Υπουργός
Γ. ΔΡΥΣ»**

12. Στην με αριθμό 3803/30.9.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Πιπεργιά δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ.90022 /24305/5057/23.10.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 3803/30-9-2003 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Δημήτρη Πιπεργιά, σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα, όπως μας γνώρισε ο Οργανισμός Ασφάλισης Πρωτικού ΔΕΗ:

Στον Περιφερειακό Κλάδο Ασφάλισης Εύβοιας και συγκεκριμένα στην έδρα του στο Αλιβέρι υπηρετεί το παρακάτω πρωτικό:

Δεκατέσσερις (14) μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι, δύο (2) μόνιμοι μισθωτοί που ανήκουν στο βιοηθητικό προσωπικό, ένας (1) οδηγός, τρεις (3) μόνιμοι γιατροί, τρεις (3) μόνιμοι μισθωτοί που ανήκουν στο υγειονομικό προσωπικό (δυο νοσοκόμες και ένας μισθωτός ειδικότητας βοηθού ιατρικών επαγγελμάτων, ένας (1) γιατρός με ελεύθερη επαγγελματική σχέση, 4ωρης απασχόλησης, αορίστου χρόνου, ένας (1) θεράπων γιατρός με σύμβαση μισθωσης έργου, 4ωρης απασχόλησης για ένα χρόνο, δύο (2) νοσοκόμες 4ωρης απασχόλησης, εξαρτημένης εργασίας για οκτώ μήνες.

Με την υπ. αριθμ. ΔΙΠΠΙ/Φ.ΕΓΚΡ.7/240/οικ.12228/25-6-2003 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 2 παρ. 1 της αριθμ. 55/1998 ΠΥΣ εγκρίθηκαν 12 θέσεις ΠΕ Ιατρών για τον Οργανισμό Ασφάλισης Πρωτικού ΔΕΗ. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας θα προσληφθεί ένας ιατρός παθολόγος στο Πολιούτρειο Αλιβέριου.

Με την Φ. ΟΑΠ-ΔΕΗ13997/12-11-2002 Κοινή Υπουργική Απόφαση εγκρίθηκε η ανάθεση έργου με μίσθωση σε σαράντα εφτά (47) θεραπευτές γιατρούς και σε τριάντα ένα (31) ελεγκτές γιατρούς για τον ΟΑΠ - ΔΕΗ εκ των οποίων δυο θεραπευτές και ένας ελεγκτής γιατρός για το Αλιβέρι με τετράωρη απασχόληση. Ήδη έχει προσληφθεί ένας θεράπων ιατρός με ανάθεση έργου και επίκειται η ανάθεση έργου σε έναν ελεγκτή γιατρό σε αντικατάσταση του ελεγκτή γιατρού ο οποίος παραιτήθηκε τον Μάιο του 2003.

Σχετικά με το αίτημα πρόσληψης δυο νοσηλευτών σας γνωρίζουμε ότι ήδη από 7-10-2003 έγινε η πρόσληψη δυο νοσηλευτών με σύμβαση οκτάμηνης διάρκειας τετράωρης απασχόλησης.

Όσον αφορά το αίτημα πρόσληψης δυο διοικητικών υπαλλήλων σας γνωρίζουμε ότι, με βάση την ανακοίνωση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΔΕΗ Α.Ε. στις 3-9-2003 για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών διαφόρων κλημακών του ΟΑΠ-ΔΕΗ με αποτάσεις από το πλεονάζον πρωτικού της Επιχείρησης, έχουν προταθεί για πλήρωση τρεις θέσεις Διοικητικών Υπαλλήλων, μια θέση οδηγού και τρεις θέσεις βοηθητικού πρωτικού.

**Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»**

13. Στην με αριθμό 4465/10.10.03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Νικολάου Γκατζή, Τάκη Τσιόγκα και Αντώνη Σκυλλάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 897/30.10.03 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην υπ' αριθμ 4465/10-10-2003 ερώτηση που κατέθεσαν στην Βουλή των Ελλήνων σι Βουλευτές κ. κ. Ν. Γκατζής, Τ. Τσιόγκας και Α. Σκυλλάκος, σας γνωρίζουμε ότι η ελληνική Δικαιοσύνη, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ανεξάρτητη και ουδείς νομιμοποιείται να παρεμβαίνει στο έργο των Λειτουργών της, οι οποίοι απολαύουν πλήρους λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας κατά την επιτέλεση των καθηκόντων τους.

**Ο Υπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΚΟΣ»**

14. Στην με αριθμό 4447/10.10.03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Κατερίνας Παπακώστα-Σιδηροπούλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΟΙΚ 40349/16.10.03 έγγραφο από την Υφυπουργό Πειριβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 4447 ερώτησης που κατέθηκε στις 10-10-03 από τη Βουλευτή κ. Κατερίνα Παπακώστα-Σιδηροπούλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με το ν. 2214/94 οι πολεοδομικές υπηρεσίες οι οποίες βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των οικοδομικών αδειών και για τον έλεγχο των οικοδομικών εργασιών ανήκουν οργανικά και διοικητικά στην τοπική αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού.

2. Όσον αφορά την περίπτωση της ιδιοκτησίας κ. Αναστασίου στην Ανάβυσσο Αττικής έχει ζητηθεί και αναμένεται σχετική ενημέρωση από το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο Μαρκοπούλου Αττικής.

Η Υφυπουργός
Ρ. ΖΗΣΗ»

15. Στην με αριθμό 4393/9.10.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Τσίπρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 47519/29.10.03 έγγραφο από την Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, σας πληροφορούμε ότι το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. προκειμένου να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων από την κακοκαρία Ιανουαρίου - Μαρτίου 2003 προχώρησε στη χρηματοδότηση του Δήμου Δομήνιστας με το ποσό των 60.000,00 ευρώ, και της Ν.Α. Ευρυτανίας με το ποσό των 120.000,00 ευρώ.

Επίσης, εγκρίθηκε η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2003 στη ΣΑΕΠ 066 του έργου «Αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (Ιαν.-Μάρτιος 2003) στο Ν. Ευρυτανίας » με προϋπολογισμό 1.500.000,00 ευρώ και πίστωση για άμεση διάθεση 750.000,00 ευρώ.

Ο Υφυπουργός
Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ»

16. Στην με αριθμό 4271/8.10.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Φωτιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 707/24.10.03 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Φωτιάδης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τις καλυπτόμενες από τον ΕΛΓΑ ζημιές που προκλήθηκαν στις τευτλοκαλλιέργειες του Ν. Ημαθίας κατά τη φετινή καλλιεργητική περίοδο, από διάφορα ζημιογόνα αίτια (παγετός, χαλάζι κ.λ.π.) έχουν διενεργηθεί οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις και οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν το συντομότερο δυνατό.

Η μείωση εισοδήματος λόγω μειωμένης απόδοσης των τεύτλων δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής. Ο ΕΛΓΑ θα παρακολουθεί την καλλιέργεια μέχρι τη λήξη της καλλιεργητικής περιόδου (συγκομιδής) και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν οι Κοινωνικοί Κανονισμοί, οι ζημιές αυτές θα ενταχθούν σε Πρόγραμμα χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων, αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, που θα κατατεθεί προς έγκριση

στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε. Μετά την έγκριση του Προγράμματος θα καταβληθούν στους τευτλοπαραγωγούς οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις.

Ο Υπουργός
Γ. ΔΡΥΣ»

17. Στην με αριθμό 4253/8.10.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 47561/30.10.03 έγγραφο από την Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Στο Πρόγραμμα ΕΠΤΑ του Νομού Λασιθίου στο Διαδημοτικό σκέλος έχει ενταχθεί το έργο «Αρδευτικά έργα Λακωνίων – Καλαμάκας - Σχινοκαψάλων - Παπαγιαννάδων (Δήμοι Αγίου Νικολάου, Ιεράπετρας, Μακρύ Γιαλού Λεύκης)», εγκεκριμένου προϋπολογισμού 2.326.902,46 ευρώ, με φορέα υλοποίησης το Δ. Αγ. Νικολάου. Για το έργο αυτό μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους 262.082,75 ευρώ.

Ο Υφυπουργός
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ»

18. Στην με αριθμό 4190/7-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Αντωνακόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 698/24-10-03 έγγραφο από την Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής, κ. Π. Αντωνακόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι ζημιές που προκλήθηκαν σε καλλιέργειες καλαμποκιού από αγριόχοιρους στην παραποτάμια περιοχή του Αλφειού, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής και δεν εντάσσονται σε πρόγραμμα χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων, αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, σύμφωνα με τις Κοινωνικές Κατευθυντήριες Γραμμές.

Ο Υπουργός
Γ. ΔΡΥΣ»

19. Στην με αριθμό 4177/7-10-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ευτύχη Δαμιανάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 66598/ΔΕ-9978/29-10-03 έγγραφο από την Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης του Βουλευτή κ. Ευτύχη Δαμιανάκη, σχετικά με την αποκατάσταση της δημοτικής αγοράς Χανίων, σας πληροφορούμε ότι ισχύουν όσα αναφέραμε στην από 18-2-2003 (ΑΠ 8661/ΔΕ-964) απάντηση μας στη Βουλή για την κάλυψη μέρους του ποσού θα απαιτηθεί για την υλοποίηση του έργου.

Εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον από τοπικούς φορείς για την κάλυψη του υπολόπου του κόστους του έργου, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών θα προχωρήσει στην ένταξη του έργου στο ΠΔΕ ύστερα από πρόταση της Περιφέρειας Κρήτης.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ»

20. Στην με αριθμό 3723/26-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. Νεράντζη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2157/21-10-03 έγγραφο από την Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της από 26/9/03 ερώτησης του Βουλευτή κ. Α. Νεράντζη, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Μετά την απόφαση περί της ανακατασκευής (με αυτοχρηματοδότηση) του Σταδίου Καραϊσκάκη (και την παραχώρησή του στον Ολυμπιακό, τέλος 2002), προέκυψε η ανάγκη (βάση σχετικής απόφασης της Ολομέλειας της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής -ΕΟΕ) εξεύρεσης χώρου αθλητικής εγκατάστασης για τα Σωματεία στίβου του Πειραιά, η οποία θα δινόταν ως αντισταθμιστικό όφελος προς την ΕΟΕ, για την εν λόγω παραχώρηση.

Η πρόταση του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠΠΟ) ως προς τα αντισταθμιστικά οφέλη του Σταδίου αναφέροταν στην παραχώρηση της διοίκησης και της διαχείρισης του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (ΟΑΚΑ) ενώ τα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας του θα καλύπτονταν από το ΥΠΠΟ μετά από σχετική μελέτη και έρευνα της Γενικής Γραμματείας Ολυμπιακών Αγώνων.

Επίσης προτάθηκε η παραχώρηση των αθλητικών Ολυμπιακών εγκαταστάσεων που βρίσκονται σήμερα στο στάδιο κατασκευής, καθώς και του ΕΑΚΝ Αγίου Κοσμά (αθλητικές υποδομές).

Ως προς την πρόταση ΕΟΕ-ΣΕΓΑΣ για την κατασκευή ήπιας αθλητικής εγκαταστάσης στο χώρο του Ιπποδρόμου, σημειώνεται ότι ο Δήμος Καλλιθέας εξέφρασε κατηγορηματικά αρνητική επί του θέματος θέση.

Επιπροσθέτως, λόγω, τόσο της λειτουργίας του Ιπποδρόμου μέχρι τον Αύγουστο του τρέχοντος έτους, όσο και της εξέτασης του θέματος από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, δεν ήταν δυνατόν να δοθεί λύση ως προς το συγκεκριμένο χώρο.

Στην Επιτροπή που συστάθηκε υπό τον Γενικό Γραμματέα Ολυμπιακών Αγώνων, προτάθηκαν λύσεις, για εξεύρεση χώρου προετοιμασίας των αθλητών στίβου του Πειραιά, και από τις δύο ενδιαφερόμενες πλευρές (ΥΠΠΟ, ΣΕΓΑΣ).

Τελικά αποφασίστηκε η κατασκευή νέων αθλητικών χώρων στους Δήμους Ρέντη και Κορυδαλλού.

Όσον αφορά στο Δήμο Κορυδαλλού, προγραμματίζεται η δημιουργία από τη Γ.Γ.Α νέου Αθλητικού Κέντρου στην περιοχή Σχιστό που μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνει στίβο οκτώ διαδρομών με ελαστικό τάπτητα, και το ίδιο προγραμματίζεται και για το Δήμο Ρέντη.

Επίσης στίβος με ελαστικό τάπτητα έχει εγκριθεί και θα γίνει με επιχορήγηση της Γ.Γ.Α και στο Δήμο Δραπετσώνας.

Αναφορικά δε με την κατασκευή Αθλητικού Κέντρου στην πρόεκταση του Σταδίου Καραϊσκάκη, σημειώνεται ότι η πρόταση είναι ανέφικτη δεδομένου ότι όλη η έκταση του Σταδίου καταλαμβάνεται από τις λειτουργίες του νέου ανεγειρόμενου γηπέδου και δεν υπάρχει ελεύθερος χώρος για τη δημιουργία άλλων αθλητικών υποδομών. Αν με την έκφραση «δίπλα στο Στάδιο Καραϊσκάκη» εννοείται ο πρώην βοηθητικός στίβος του Σταδίου, είναι γνωστό ότι αυτός μετατρέπεται στον απαιτούμενο από τη νομοθεσία χώρο στάθμευσης, ο οποίος δεν υπήρχε προηγουμένως, αν και είναι απαιτητός από την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία.

Επισημαίνεται τέλος ότι η ειδική περίπτωση του στίβου στον Πειραιά σχετίζεται και με την αδυναμία εύρεσης κατάλληλου χώρου στην εγγύς του Σταδίου Καραϊσκάκη περιοχή, στην οποία επιμένει η τοπική επιτροπή ΣΕΓΑΣ Πειραιά.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΑΝΗΣ»

21. Στην με αριθμό 36774/20-8-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 46693/23-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε συνέχεια του υπ' αριθμ. πρωτ. 36774/20-8-2003 εγγράφου μας, που αφορά το αντικείμενο του θέματος, σας ενημερώνουμε ότι η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 12019/14-8-2003 έγγραφό της, μας γνώρισε τα εξής:

Ο Νομάρχης Εύβοιας, εξέδωσε οκτώ (8) αποφάσεις, ορισμού και τοποθέτησης υπαλλήλων (διαφόρων κλάδων) ως Προϊσταμένων, σε υπηρεσιακές μονάδες της Νομαρχίας, σε αντικατάσταση των προηγουμένων.

Ο ορισμός των νέων Προϊσταμένων έγινε με απόφασή του και όχι από το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2683/99, δεδομένου ότι, οι σχετικές αποφάσεις που εκδόθηκαν για τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Εύβοιας ακυρώθηκαν από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ως μη νόμιμες, λόγω μη σωστής εφαρμογής των διατάξεων του

ισχύοντα Υπαλληλικού Κώδικα.

Όλες αυτές οι αποφάσεις ορισμού και τοποθέτησης Προϊσταμένων που εκδόθηκαν από το Νομάρχη Ευβοίας ακυρώθηκαν από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, ως μη νόμιμες, λόγω μη τήρησης, κατά την έκδοσή τους της κείμενης νομοθεσίας, ύστερα από διοικητικές προσφυγές που άσκησαν οι θιγόμενοι υπάλληλοι.

Περαιτέρω σας γνωρίζουμε ότι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας στα πλαίσια της ασκούμενης στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις εποπτεύει απευθύνθηκε πρόσφατα, εγγράφως, στο Νομάρχη και, αφού επεσήμανε την μη ορθή εφαρμογή, της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το αντικείμενο του θέματος, γνωστοποίησε ταυτόχρονα την πρόθεσή του για:

α) αποφασιστική και σταθερή άσκηση ακυρωτικού ελέγχου στις εκδιδόμενες απ' αυτόν μη νόμιμες πράξεις

β) κίνηση και εφαρμογή, συντρεχόντων των σχετικών προϋποθέσεων, των προβλεπομένων διαδικασιών ελέγχου των προσώπων που εξακολουθητικά και όχι αιθέλητα κινούνται εκτός του υφισταμένου νομικού πλαισίου που διέπει τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι η Υπηρεσία μας με την αριθμ. πρωτ. 33714/2-10-2003 εγκύλιο της, επισημαίνει στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ότι θα πρέπει να προβούν άμεσα σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη συγκρότηση Υπηρεσιακών Συμβουλίων, σε περίπτωση που δεν έχουν συγκροτηθεί, έτσι ώστε αυτά να προχωρήσουν με τη σειρά τους στην κατάρτιση πινάκων προακτέων για το βαθμό του Διευθυντή, δεδομένου ότι, οι επανειλημμένες και επ' αόριστο τοποθετήσεις αναπληρωτών Προϊσταμένων σε Διευθύνσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων δεν συνάδουν με το πνεύμα των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα και παρακαλούν την ορθή λειτουργία των εν λόγω υπηρεσιών.

Ο Υφυπουργός
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο των επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 23 Ιανουαρίου 2004:

«Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 129 παρ.2 και 3, 130 παρ.2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 378/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σήφη Βαλυράκη προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικώς με την κατεδάφιση του περιπτέρου του Λιμενικού Ταμείου στο Ενετικό Λιμάνι Χανίων.

2. Η με αριθμό 366/11/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου προς τον Πρωθυπουργό, σχετικώς με τις απολύσεις πιλότων στην Ολυμπιακή Αεροπορία, την καταβολή των αποζημιώσεων κλπ.

(Θα απαντήσει ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, άρθρο 129 παρ.3)

3. Η με αριθμό 373/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ορέστη Κολοζώφ προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικώς με τη δημιουργία ενιαίου πάρκου υψηλού πρασίνου στο Γουδί κλπ.

4. Η με αριθμό 371/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συναποισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Φώτη Κουβέλη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τις εξετάσεις για την αναγνώριση των πτυχιών των Ιατρικών Σχολών Πανεπιστημίων του εξωτερικού κλπ.

B. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δευτέρου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 368/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Διαμαντίδη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τη λήψη μέτρων διασφάλισης της λειτουργία του Ναυπηγείου ΝΑΥΣΙ στο Πέραμα κλπ.

2. Η με αριθμό 376/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευ-

τή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Σαλαγκούδη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τους διαγωνισμούς-αναθέσεις της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού κλπ.

3. Η με αριθμό 374/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την κατασκευή των έργων βελ-

τίωσης της Εθνικής Οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης στο πέταλο του Μαλιακού Κόλπου κλπ.

4. Η με αριθμό 370/20-1-2004 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτή του Συναπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Ιωάννας Στεργίου προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την απόρριψη αίτησης συγχρηματοδότησης από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης Αποχετευτικού έργου της Ανατολικής Αττικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 363/19.1.2004 επίκαιρη ερωτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Φασούλα προς τους Υπουργούς Πολιτισμού, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τη συνέχιση του προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας και μετά το 2004 κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Φασούλα έχει ως εξής:

«Το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας στα σχολεία Εξίνησε ενόψει της διοργάνωσης από τη χώρα μας των Ολυμπιακών Αγώνων. Όπως γνωρίζετε, αποτελεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αποσκοπεί στη μετάδοση γνώσεων και στη διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών με βάση τις Ολυμπιακές αξίες και ιδεώδη. Το πρόγραμμα αυτό συμβάλλει στην ειρηνική συνένωση της παγκόσμιας κοινωνίας, στην ανάπτυξη των φυσικών – σωματικών και πνευματικών ικανοτήτων των νέων χωρίς διακρίσεις, στην αναγνώριση του εντίμου ανταγωνισμού με ίσους όρους, στη διδαχή της ορθής αντήληψης της ελευθερίας και άρα στην αρμονική κοινωνική συνύπαρξη.

Καθίσταται σαφές, λοιπόν, ότι το πρόγραμμα αυτό έχει αξία που δεν συνδέεται απλά και μόνο με τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αλλά που απαιτεί τη συνέχισή του και μετά το 2004 και τη μόνιμη καθιέρωσή του στην εκπαίδευση.

Τη διδασκαλία του μαθήματος Ολυμπιακής Παιδείας έχουν αναλάβει καθηγητές φυσικής αγωγής (δύο χιλιάδες περίπου), οι οποίοι έχουν επιμορφωθεί και εκπαιδευτεί κατάλληλα προς τούτο, χωρίς να ξέρουν ποιο είναι το μέλλον της εργασιακής τους σχέσης μετά την ολοκλήρωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ερωτώνται οι Υπουργοί:

Για την προθέσεις τους αναφορικά με τη συνέχιση της διδασκαλίας του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας και μετά το 2004 και τη μόνιμη καθιέρωσή του στην εκπαίδευση καθώς και την επακόλουθη μονιμοποίηση των δύο χιλιάδων περίπου καθηγητών φυσικής αγωγής που υποστήριξαν μέχρι σήμερα πιστά και με επιτυχία το πρόγραμμα αυτό της Ολυμπιακής Παιδείας.»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Θωμάς.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κύριε συνάδελφε, όταν η χώρα μας διεκδίκησε και πήρε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, η διεκδίκηση έγινε μέσα από ένα συγκεκριμένο σκεπτικό και η προγράνωση με μία συγκεκριμένη στρατηγική, που σκοπό και στόχο έχει αυτό που την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, την επαναφορά θα έλεγα στα ιδεώδη και στο πλαίσιο μέσα στο οποίο ξεκίνησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Αυτό το πλαίσιο δεν περιορίζεται και δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στο αθλητικό μέρος. Δεν μπορούσε παρά να σημαίνει και μία δουλειά υποδομής, μια δουλειά στην παίδεια, στην εκπαίδευση, μία δουλειά στην αντίληψη, στην κουλτούρα, θα έλεγε κανείς, για τον αθλητισμό. Αυτή η δουλειά, βέβαια, δεν μπορούσε και δεν μπορεί παρά να γίνει μέσα στα σχολεία, στις ηλικίες εκείνες στις οποίες μπορούμε, οφειλουμε και πρέπει να δουλεύουμε. Και το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να είναι προσανατολισμένο σε αυτήν την κατεύθυνση.

Στα πλαίσια αυτά ξεκίνησε πριν από τέσσερα περίπου χρόνια συστηματικά το πρόγραμμα της Ολυμπιακής Παιδείας. Για το σκοπό αυτό και με ειδική διάταξη νόμου προβλέφθηκαν, συμπληρώθηκαν και προσλήφθηκαν συγκεκριμένοι εκπαιδευτικοί, γυμναστές φυσικής αγωγής.

Το μάθημα, όπως οφείλαμε, δόθηκε σε καθηγητές φυσικής αγωγής και όχι σε άλλες ειδικότητες, αν και το διεκδικούσαν την εποχή εκείνη και άλλες ειδικότητες, νομίζοντας ότι θα μπορούσαν να προσφέρουν το ίδιο έργο. Έγινε η πρόσληψη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο

προχώρησε, ένα πρόγραμμα το οποίο προχωρά και επεκτείνεται και εκτός της χώρας μας. Και άλλες χώρες –ευρωπαϊκές και μη- έχουν ξεκινήσει να εντάσσουν το πρόγραμμα αυτό στο πλαίσιο των σχολικών μαθημάτων, είτε εντός είτε εκτός ωραρίου μαθημάτων.

Πρέπει εδώ να πω -γιατί έχουν ακουστεί πολλά- ότι το πρόγραμμα αυτό ήταν καθαρά ελληνικής έμπνευσης και κανένας διεθνής οργανισμός δεν το επέβαλε. Σκοπός του Υπουργείου από την πρώτη στιγμή που το ξεκίνησε και οποίος επιβεβαιώθηκε από την πορεία του προγράμματος είναι το πρόγραμμα αυτό να συνεχιστεί. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που το Υπουργείο έχει καθιερώσει, όπως ζέρετε, τα σχολεία ευέλικτης ζώνης και το ολοήμερο σχολείο, πρέπει και μπορεί στα πλαίσια αυτά να συνεχιστεί το πρόγραμμα. Και όπως έχει δηλώσει και ο Υπουργός κ. Ευθυμίου το πρόγραμμα αυτό θα συνεχιστεί και μετά το 2004.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, ο κ. Φασούλας έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς ξεκινώ με την παραδοχή ότι το πρόγραμμα αυτό είναι ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα για την ελληνική, αλλά και την ευρωπαϊκή παιδεία. Πραγματικά με ικανοποιήση ακούω ότι το ακολουθούν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Προφανώς έτσι πρέπει να γίνει.

Θα πρέπει να πω ότι πράγματι οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν ξεκίνησαν το 2000 ως θεσμός στον κόσμο ούτε θα τελειώσουν το 2004 με τη λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα γίνουν στο Πεκίνο και κάπου αλλού μετά το 2012 και πάντα. Εμείς αυτό που θέλουμε να κάνουμε -και νομίζω ότι αυτή είναι η βάση του προγράμματος- είναι να διαμορφώσουμε πολίτες με ολυμπιακές αξεις, με πίστη στα ιδανικά του ολυμπισμού, της κοινωνίας χωρίς διακρίσεις, της κοινωνίας του έντιμου ανταγωνισμού κ.τ.λ.. Αν θέλουμε, λοιπόν, να διαμορφώνουμε τέτοιους πολίτες, προφανώς και πρέπει να συνεχιστεί το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας, γιατί οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν τελειώνουν -επαναλαμβάνω- το 2004.

Όμως, εδώ υπάρχει ένα θέμα ηθικής τάξης –και όχι μόνο- για δύο χιλιάδες καθηγητές Ολυμπιακής Παιδείας, οι οποίοι επί τέσσερα χρόνια εργάζονται στα Υπουργεία. Να μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, να πω ότι έχω και προσωπική άποψη του πόσο καλή δουλειά κάνουν στα σχολεία αυτοί οι δύο χιλιάδες καθηγητές του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας. Θα ήθελα πιο συγκεκριμένα –και βέβαια ενθαρρυντικό και προς τη σωστή κατεύθυνση είναι αυτό που λέτε, να συνεχιστεί το πρόγραμμα να μας πείτε τι θα γίνει με τους δύο χιλιάδες εργαζόμενους οι οποίοι επί τέσσερα χρόνια πραγματικά έχουν ιδρώσει και έχουν δώσει τον καλύτερο εσαύτο τους, για να μεταδώσουν αυτές τις αξίες στα παιδιά των ελληνικών σχολείων.

Θα έλεγα ότι πιθανόν θα πρέπει εκτός από τους δύο χιλιάδες να προσληφθούν και άλλοι μετά το 2004. Γιατί θα πρέπει ίσως να επεκτείνουμε αυτό το μάθημα, το οποίο δεν είναι μόνο αθλητικό, αλλά και κοινωνικό, σε περισσότερες ώρες διδασκαλίας, μια και υπάρχουν και τα ολόγνωμα σχολεία, τα οποία είναι γύρω στα πέντε χιλιάδες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Φαντάζομαι ότι υπάρχουν ανάγκες, ακόμη περισσότερες, γι' αυτό το μάθημα και απ' αυτούς τους καθηγητές. Με αυτήν την έννοια εγώ συνεχίζω να επιμένω ότι τέσσερα χρόνια εργαζόμενοι να ζουν στην αβεβαιότητα μάλλον δεν είναι σωστό, ενώ το έργο τους αναγνωρίζεται απ' όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όπως είπα προηγουμένως, κύριε συνάδελφε, το πρώτο βήμα -γιατί κανείς δεν θα μπορούσε να συζητήσει τίποτα άλλο- δεν μπορούσε παρά να είναι η απόφαση της συνέχισης του προγράμματος. Αυτό που δεν είπα -και σας το λέω τώρα- είναι ότι πέρα από την απλή υπόσχεση που μέχρι τώρα υπήρχε από το Υπουργείο για τη συνέχιση του προγράμματος ήδη ο Υπουργός κ. Ευθυμίου διαβίβασε έγγραφο στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για να εισηγηθεί την ένταξη στο κανονικό πρόγραμμα στο ολοήμερα σχολεία του μαθήματος της Ολυμπιακής

Παιδείας. Αυτό μετά την ολοκλήρωση της δουλειάς από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο θα μας δώσει και την ακριβή εικόνα των πραγματικών αναγκών για την υποστήριξη του μαθήματος.

Σαφέστατα θα πρέπει να πω ότι το μάθημα αυτό θα συνεχίσει να γίνεται από καθηγητές φυσικής αγωγής. Από εκεί και πέρα έρετε, ξέρουμε και ξέρουν και όλοι οι εκπαιδευτικοί, ότι ο θεσμός των αναπληρωτών είναι για όλους τους εκπαιδευτικούς στην εκπαίδευση και σε άλλες ειδικοτήτες και δεν μπορεί να υπάρχει μια ειδική μεταχείριση για κάποιον κλάδο. Υπήρχε και υπάρχει μέχρι σήμερα μια ειδική σχέση «αναπληρωτών» για τους συγκεκριμένους καθηγητές φυσικής αγωγής που διδάσκουν το μάθημα της Ολυμπιακής Παιδείας, αλλά σε κάθε περίπτωση μετά την εισιτήριο και απόφαση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου θα έχουμε και την πραγματική εικόνα των αναγκών, σε διδακτικό προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 365/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με τις προσλήψεις προσωπικού στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους κλπ.

Η περίληψη της επίκαιρης ερώτησης του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«1. Στο ΦΕΚ 198/15.10.03 δημοσιεύτηκε ο διορισμός προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μεταξύ των προσληφθέντων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους είναι «κατά σύμπτωση» συγγενικά πρόσωπα της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όπως η Μαρία Κουσουλάκου, κόρη του γενικού γραμματέα του εν λόγω Υπουργείου κ. Ιωάννη Κουσουλάκου.

Ο κ. Κουσουλάκος, Πρόεδρος της ΔΕΚΑ, υπεύθυνος για το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου με τα προεκλογικά παιχνίδια, είναι ο κύριος υπεύθυνος που ένα εκατομμύριο τριακόσιους χιλιάδες συμπολίτες μας έχασαν τις αποταμεύσεις τους, ο κύριος υπεύθυνος για την κατασπατάληση των χρημάτων των ασφαλιστικών ταμείων, υπεύθυνος για την οικονομική ζημιά που υπέστη το δημόσιο.

Επίσης, μεταξύ των προσληφθέντων είναι η κ. Όλγα Καραβίτη, συγγενικό πρόσωπο του γενικού γραμματέα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας κ. Νίκου Καραβίτη.

Οι πάνω προσλήψεις διενεργήθηκαν για λόγους νομιμοφάνειας από το ΑΣΕΠ, όμως ως βασικό κριτήριο για την κατάρτιση του πίνακα των επιτυχόντων ελήφθη υπόψη η προφορική συνέντευξη των υποψηφίων ενώπιον Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης χωρίς να γίνει γραπτός διαγνωσμός. Της επιτροπής αυτής μέλος ήταν ο γενικός διευθυντής του Γενικού Λογιστήρου του Κράτους και πρώην διευθυντής του γραφείου του γενικού γραμματέα κ. Κουσουλάκου, Βασίλειος Κατριβέσης.

2. Πέραν των ανωτέρω διορισμών, το όργιο ρουσφετολογίας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συνεχίστηκε στις μετατάξεις με επιλεκτικές διαδικασίες. Μεταξύ των μεταταγέντων υπαλλήλων είναι, επίσης κατά σύμπτωση, η αδελφή του αρμόδιου Υφυπουργού για το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους κ. Νίκ. Φαρμάκη.

Κατόπιν τούτων ερωτάται ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νίκος Χριστοδουλάκης, εάν η τακτική των προσλήψεων με προφορικό διαγνωσμό στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συνάδει με τις αρχές της αξιοκρατίας και της διαφάνειας ή αποτελεί εξαργύρωση των γραμματίων για τα προεκλογικά παιχνίδια.

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Νίκος Φαρμάκης.

Ορίστε, κύριε Υπουργε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της επίκαιρης ερώτησης του κ. Έβερτ είναι οι προσλήψεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στην ουσία, βέβαια, άλλα θέματα ήθελε να επαναφέρει στο προσκήνιο και βοηθάει σε αυτό και η χρονική περίοδος, που είναι προεκλογική. Ήθελε να μας μιλήσει για το δήθεν σκάνδαλο του χρηματιστηρίου και τις ευθύνες που

έχει γι' αυτό ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Ήθελε να βάλει κατά του ΑΣΕΠ, διότι είναι γνωστή η θέση της Νέας Δημοκρατίας για την ανεξάρτητη αυτή αρχή. Έχει εξαγγείλει άλλωστε ότι θα το καταργήσει. Και ήθελε επίσης να επαναφέρει το θέμα των δήθεν αλλοιώσεων των στοιχείων που δίδει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, αναφερόμενος στο γενικό γραμματέα της, τον κ. Καραβίτη. Τέλος μου έκανε την τιμή να αναφερθεί και σε μένα.

Θα απαντήσω σε όλα. Πράγματι, μετά από προκήρυξη και μετά την προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία έγινε η επιλογή από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού και δόθηκε ο κατάλογος των διοριστέων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για διορισμό σε διακόσιες εξήντα εξιάθεσις προσωπικού που διέθετε ειδικά προσόντα και εξειδικεύσεις. Η διαδικασία διενεργήθηκε και ολοκληρώθηκε από τη συγκεκριμένη ανεξάρτητη αρχή που γνωρίζετε, δηλαδή το ΑΣΕΠ, προς την οποία αρχή κανένα κυβερνητικό όργανο ή άλλη διοικητική αρχή δεν έχει δυνατότητα από το Νόμο να παρέμβει και δεν έχει παρέμβει ποτέ από το 1994, που λειτουργεί το ΑΣΕΠ. Η εισαχθείσα μάλιστα διαδικασία είναι διαφανής και αξιοκρατική για τις προσλήψεις στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Μεταξύ των επιλεγέντων και διορισθέντων ήταν το πράγματι και η κόρη του γενικού γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής, ένα άτομο, μπορώ να πω, ιδιαίτερα υψηλών προσόντων, όπως πληροφορούμαι εκ των υστέρων, με αφορμή την ερώτηση του κ. Έβερτ. Είχε όμως την ατυχία, κατ' εκείνον, να είναι κόρη του κ. Κουσουλάκου και συνεπώς έπρεπε να αποκλειστεί από τη δυνατότητα να συμμετέχει στο διαγωνισμό και να διοριστεί. Αυτό είναι μια παράδεινη, μια περίεργη λογική.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΈΒΕΡΤ: Να μου πείτε τι έχει σπουδάσει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θα πείτε αυτά που θέλετε κι εγώ με τη σειρά μου πάλι, όπως προβλέπει ο Κανονισμός, θα απαντήσω.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμία παρέμβαση στο ΑΣΕΠ. Έχουμε να κάνουμε με ένα διορισμό σαν όλους τους άλλους και δεν μπορεί να επιχειρείται αυτή η απαράδεκτη εκμετάλλευση από ένα συνάδελφο.

Όμως, ακολουθεί και η γκάφα του κ. Έβερτ. Προσλήφθηκε και μία Καραβίτη, την οποία ο κ. Έβερτ συνέδεσε με το γενικό γραμματέα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ενώ στην πραγματικότητα δεν έχει καμία συγγενική σχέση με αυτόν.

Τώρα, κύριε Έβερτ, περιμένω ότι, θα πρέπει να μας κάνετε και μία άλλη επίκαιρη ερώτηση σε άλλη μέρα κοινοβουλευτικού ελέγχου και πιθανότατα να αναφερθείτε στον κ. Γιακουμάτο Στέφανο του Γερασίμου, διότι υπάρχει και ένας τέτοιος που προσλήφθηκε. Κατά τη λογική σας, λοιπόν, όποιος έχει το ίδιο επίθετο ή το επίθετο που μοιάζει με κάποιου Βουλευτή, πολιτικού προσώπου κλπ δεν δικαιούται να προσληφθεί και πρέπει να ερωτώμεθα και να απαντούμε στη Βουλή.

Να αναφερθώ και στη μετάταξη για την οποία λέτε για ρουσφετολογία και όλα αυτά τα πράγματα. Σαράντα θέσεις από αυτές που προβλέπει ο νόμος επρόκειτο να καλυφθούν με μετατάξεις. Σαράντα ήταν οι αιτήσεις, μεταξύ των οποίων και της αδελφής μου. Όλες οι αιτήσεις υποβλήθηκαν εμπροθέσμως. Άλλα δεν καταλαβαίνω καθόλου τη λογική σας. Οι συγγενείς του πολιτικού προσωπικού αυτής της χώρας πρέπει να αποκλείονται από μετατάξεις και οι τιδήποτε άλλο όταν είναι υπάλληλοι; Δεν μπορώ να το καταλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Έβερτ έχει το λόγο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΈΒΕΡΤ: Κύριε Πρόεδρε, όσοι άκουσαν τον κύριο Υφυπουργό, κατάλαβαν τι συνέβη. Δηλαδή, ομολόγησε ο κύριος Υφυπουργός ότι από τις περιπτώσεις που του ανέφερα, οι δύο αφορούσαν συγγενικά πρόσωπα μελών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Αναφέρθηκε και σ' ένα τρίτο πρόσωπο, μπορεί να είναι συνωνυμία, δεν το έφαξα. Όμως, όταν βλέπω δύο πρόσωπα, ένα από το Υπουργείο Οικονομικών - ασφαλώς την ταυτότητα του ονόματος θα την ψάξω....

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και

Οικονομικών: Θα σας δώσω τα χαρτιά, τα έχω εδώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Παρακαλώ, εγώ δεν σας διέκοψα, ας ακολουθήσουμε τη διαδικασία. Θα πάρετε το λόγο.

Η κόρη του κ. Κουσουλάκου δεν είναι οικονομολόγος, είναι μαθηματικός. Το τι δουλειά έχει μία μαθηματικός με τα θέματα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η κοινή νοημοσύνη το κρίνει.

Δεύτερον, όταν γίνονται είκοσι πέντε, είκοσι επτά προσολήψεις και μέσα σε αυτές βρίσκονται συγγενικά ονόματα Υπουργών, αντιλαμβάνεστε ότι κανείς θέτει το εύλογο ερώτημα: Γιατί τελικά έγινε αυτή η πρόσληψη και πώς έτυχε σε αυτή την πρόσληψη να βρίσκονται τόσα πολλά συγγενικά πρόσωπα στελεχών της Κυβερνήσεως που την υπηρετούν; Τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Εγώ περιμένωνα ειδικά για την κόρη του κ. Κουσουλάτου να ήταν εδώ ο κύριος Υπουργός. Δεν σας υποτιμώ, το ξέρετε αυτό....

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Γιατί;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Διότι είναι μιπλεγμένοι και οι δύο στα θέματα του χρηματιστηρίου και αλληλοκαλύπτονται, όπως αλληλοκαλύπτονταν κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου. Και μη μου λέτε ότι τα λέω εγώ αυτά, γιατί τα λέει ο Εισαγγελέας που έκανε την έρευνα και την κουκουλώσατε. Άλλα θα ξανανοίξει η έρευνα -να είστε πεπεισμένοι- και να δούμε τότε κατά πόσο θα χαρίζεται ο κ. Κουσουλάκος ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριοι συνάδελφοι, είχα δίκιο όταν αναφέρθηκα στο γεγονός ότι άλλα ήθελε να πει ο κ. Έβερτ και άλλα είπε, προσχηματικά, για να επαναφέρει εδώ το δήθεν σκάνδαλο του χρηματιστηρίου.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Το δήθεν!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Βεβαίως το δήθεν, κύριε Εβερτ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Ευτυχώς που σας ακούει ο κόσμος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Μας ακούει ο κόσμος, και ξέρει ότι λέτε κι εσείς τα ίδια και τα ίδια πολλές φορές...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Θα σας κρίνει ο λαός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Ασφαλώς θα κρίνει και εμάς και εσάς.

Αναφέρθηκε, λοιπόν, για να πει αυτά που είπε, σε δυο περιπτώσεις. Σε μία πρόσληψη και σε μία μετάταξη. Δεν είναι και οι δύο προσλήψεις.

Η αδερφή του Υφυπουργού είναι υπάλληλος 23 χρόνια. Σας λέω ότι σε σαράντα θέσεις μετατάξεων έκαναν αίτηση σαράντα άτομα. Και να ήθελε να μην είναι μέσα σε αυτές, θα ήταν. Άλλα γιατί απαγορεύεται να κάνει μία υπάλληλος με είκοσι τρία έτη υπηρεσίας, όταν γίνονται εκατοντάδες μετατάξεις κάθε χρόνο και αυτό το γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι μέσα στην Αίθουσα;

Το άλλο θέμα είναι το εξής: Μας λέτε ότι νέα προσλήψείσα υπάλληλος η άλλη είναι μαθηματικός. Θα σας πω και εγώ ότι ο κ. Χριστοδουλάκης είναι καθηγητής των Οικονομικών. Το Πολυτεχνείο τελείωσε αρχικά. Η κ. Κουσουλάκου είναι πράγματι πτυχιούχος μαθηματικός, αριστούχος όμως, και ακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό στην οικονομία. Σας είπα αλλώστε ότι χρειαστήκαμε ειδικών προσόντων και εξειδικεύσων άτομα.

Επελέγη άλλωστε από το ΑΣΕΠ, δεν τη διόρισε η Κυβέρνηση και ο πατέρας της. Αυτό δεν μπορείτε να το καταλάβετε; Το ΑΣΕΠ στην ουσία βάλλεται από την ερώτησή σας, διότι έχετε εξαγγείλει την κατάργησή του και ότι θα φτιάξετε άλλο. Αυτά θέλω να σας πω. Επαναλαμβάνω ότι κανένας σε αυτήν τη χώρα δεν δικαιούται να έχει την αντίληψη ότι οι συγγενείς του πολιτικού προσωπικού, των Βουλευτών, των Υπουργών δεν δικαιούνται να ζητήσουν θέση στο δημόσιο ή να μεταταγούν. Αυτά είναι πρωτόγνωρα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Τρίτη είναι η με αριθμό 361/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου

προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με τις απολύτεις εργαζομένων από το Δήμο Περιστερίου κ.λπ.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Στο δρόμο της ανεργίας, αποτέλεσμα των αντεργατικών Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης (ΤΣΑ), βρίσκονται 183 εργαζόμενοι του Δήμου Περιστερίου που, ύστερα από τρία χρόνια δουλειάς, με απόφαση του Δήμου Περιστερίου, πετιούνται στο δρόμο. Μετατρέποντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε φορέα υλοποίησης των αντεργατικών πολιτικών της κυβέρνησης, ο Δήμος Περιστερίου οδηγεί στην ανεργία αυτούς τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε διάφορες Δημοτικές Υπηρεσίες και οι οποίοι καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δήμου.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης είναι τεράστιες γιατί με την πολιτική της από την μια οικύνει το πρόβλημα της ανεργίας και από την άλλη προσπαθεί να το αξιοποιήσει για να κρατήσει τους ανέργους και τους υποαπασχολούμενους σε πολιτική ομηρία. Τα ΤΣΑ αποτέλεσαν μια από τις πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης για την αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων μέσω της συρρίκνωσης των εργασιακών δικαιωμάτων. Καταπατώντας το δικαίωμα στην εργασία, η Κυβέρνηση ανατρέπει τα εργασιακά-ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων χρησιμοποιώντας και την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε τέτοια κατεύθυνση.

Ερώταται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα πρόκειται να πάρει η Κυβέρνηση για να ανακλήθουν οι απολύτεις και να μην απολυθεί κανένας εργαζόμενος από το Δήμο Περιστερίου και να εξασφαλίσει πλήρη-σταθερή εργασία για όλους, με ουσιαστικά μισθολογικά-ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Λάμπρος Παπαδήμας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που θίγει ο κύριος συνάδελφος, με την επίκαιρη ερώτησή του, αφορά μια προγραμματική σύμβαση που είχε υπογράψει η δημοτική επιχείρηση του Δήμου Περιστερίου με τον αθλητικό οργανισμό του δήμου, με το Πνευματικό Κέντρο και με τον ΟΑΕΔ και αφορούσε υλοποίηση Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης.

Όπως ξέρετε τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης είχαν μια διετή διάρκεια, χρηματοδοτούνταν από τον ΟΑΕΔ, είχαν στόχο να καταπολεμήσουν την ανεργία, αλλά να δώσουν και εργασιακή εμπειρία, η οποία θα μπορούσε να ήταν πολύτιμη σε αυτούς που την αποκτούσαν, όταν θα διεκδικούσαν θέσεις μόνιμης απασχόλησης. Δεν ήταν θέσεις μόνιμης απασχόλησης. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι η δημοτική επιχείρηση είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Με αυτήν την έννοια το προσωπικό της μπορεί να είναι μόνιμο, μπορεί να είναι εποχιακό, μπορεί να είναι με συμβάσεις εργού.

Τρίτον, υπηρετούσε ένα συγκεκριμένο στόχο. Είχε γίνει αυτή η προγραμματική σύμβαση για να εξασφαλιστεί η φύλαξη κοινοχρήστων και αθλητικών χώρων. Όπως είπα, η σύμβαση αυτή είχε διετή διάρκεια. Είχε συναφεί το 2000. Το 2002 η προηγούμενη δημοτική αρχή πήρε μια απόφαση να τροποποιήσει αυτή τη σύμβαση και να της δώσει μεγαλύτερη διάρκεια. Επίσης έκανε συμβάσεις με όλους τους εργαζόμενους.

Η νέα δημοτική αρχή θεώρησε ότι όλα αυτά ήταν παράνομα, πήρε κάποιες γνωμοδοτήσεις από νομικούς συμβούλους και προχώρησε στις απολύτεις του προσωπικού.

Παράλληλα, ο δήμος μάς έχει γνωστοποιήσει ότι έχει εξασφαλίσει πιστώσεις, -τις έχει εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό του 2004- για να μπορέσει ο δήμος να προσλάβει εκατόνταντες τρεις μόνιμους υπαλλήλους, να προκηρύξει τις θέσεις. Οι θέσεις αυτές ήταν στη δημοτική επιχείρηση. Οι θέσεις που θέλει να προκηρύξει ο δήμος θα είναι στο δήμο. Ασφαλώς θα έχουν δικαιώματα όλοι να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό. Θα μπορούσε όμως ίσως ο δήμος, εάν έβρισκε έναν τρόπο με τη δημοτική επιχείρηση να κανονίσει, και αυτά τα χρήματα να πήγαιναν στη δημοτική επιχείρηση και η δημοτική επιχείρηση να ακολουθούσε τη διαδικασία της προκήρυξης, όπου

θα ήταν πολύ πιο αποτελεσματική και η εμπειρία που είχαν αποκτήσει οι ίδιοι στην κατάληψη μετά των θέσεων βάσει των μορίων που θα έπαιρναν, αλλά και της απαιτούμενης εμπειρίας.

Κύριε συνάδελφε, ασφαλώς είναι θλιβερό κάποιοι άνθρωποι να χάνουν τη δουλειά τους, όμως θα πρέπει να ξέρει κανένας πού φτάνουν τα όρια της Κυβέρνησης και πού ξεκινούν τα όρια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, από ότι ξέρετε, έχει αυτοτέλεια, αποφασίζει, είναι η τοπική κυβέρνηση στο δήμο, έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες και μία από αυτές είναι το να φτιάχνει δημοτικές επιχειρήσεις, να φτιάχνει δηλαδή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Και ότι ισχύει για κάθε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ασφαλώς ισχύει και γι' αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Υπάρχουν βαρύτατες ευθύνες σ' εσάς ως Κυβέρνηση και ως Υπουργείο Εσωτερικών. Έχουμε μαζικές απολύτευσις εργατών στους δήμους και το κουβάρι ξετυλίγεται σε πολλούς δήμους: Άνω Λιόσια, Περιστέρι, Νέα Ιωνία, Χαλάνδρι και δεν ξέρω πού θα φτάσει αυτή η υπόθεση. Εσείς έχετε την ευθύνη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως Υπουργοί. Μην πετάτε το μπαλάκι στους δημάρχους. Υπάρχουν και ευθύνες στους δημάρχους και ιδιαίτερα στους δημάρχους που ακολουθούν τη λογική του ΠΑΣΟΚ ή της Νέας Δημοκρατίας.

Δεύτερον, έχετε βαρύτατη ευθύνη διότι δεν χρηματοδοτείτε όπως πρέπει να χρηματοδοτήσετε τους δήμους και να εξασφαλίσετε την πορεία των δημοτικών επιχειρήσεων. Αυτές είναι οι γενικές ευθύνες που έχετε.

Όμως έχετε και ειδικές ευθύνες, ειδικά για τους εργαζόμενους στο Δήμο Περιστερίου. Αυτοί δεν είναι ότι προσελήφθησαν μόνο για συγκεκριμένο χρόνο. Υπήρχαν συμβάσεις και μετατράπηκαν σε αιρίστου χρόνου.

Δεύτερον, παραβάζεται η ισχύουσα εργατική νομοθεσία που λέει ότι δεν μπορεί να απολύται κανένας αλλά μόνο με ένα ποσοστό μέχρι 2% χωρίς άδεια του Υπουργείου για πάνω από το 2%. Δεν τα βλέπετε αυτά, για να κάνετε παρέμβαση; Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι έγινε με υποδειξίες του Υπουργείου και ότι η γνώμη του Υπουργείου -και ειπώθηκε η γνώμη του Υπουργείου- προς το δήμαρχο ήταν -αυτά είπατε ως Υπουργείο- «διώχε τους γιατί είναι παράνομοι». Δεν μπορείτε να νίππετε τας χείρας σας.

Οι εργαζόμενοι δικαιώνονται. Δεν θέλουν να βρίσκονται σε ομηρία. Καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Δεν μπορούμε να πετάξουν αυτούς στο δρόμο -και με δική σας ευθύνη- και να πάρουν άλλους στη θέση τους. Διότι αυτό γίνεται. Και εν πάσῃ περιπτώσει, επισκεφθηκαν και τον καινούριο Αρχηγό του ΠΑΣΟΚ στο «Κάραβελ» και είπε ότι θα το μελετήσει το ζήτημα.

Ποια είναι η απάντηση του κόμματός σας; Εδώ θέλουμε μία συγκεκριμένη απάντηση. Είναι τόσες οικογένειες που πετιούνται στο δρόμο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Εγώ πραγματικά λυπάμαι γιατί ένα θέμα που έπρεπε να το χειρίζομαστε με ευαισθησία, το χειρίζόμαστε καπηλευόμενο το πρόβλημα αυτών των ανθρώπων, για να προσποριστούμε κομματικά οφέλη. Και κατηγορείτε, κύριε Σκυλλάκο, εδώ μέσα την Κυβέρνηση όταν ξέρετε ότι δεν έχει καμία ευθύνη η Κυβέρνηση για το εάν κάποιος δήμος αποφασίσει, εκμεταλλεύμενος το θεσμικό πλαίσιο του ΟΑΕΔ ή του Υπουργείου Εργασίας, να προχωρήσει κάποια προγράμματα και να δώσει δουλειά σε αρκετούς δημότες, έστω για έναν πειριοδισμένο χρόνο. Γιατί έτσι ήταν η υπόθεση.

Πέραν αυτού, επειδή λέτε ότι λείπουν από τους δήμους λεφτά και ότι δεν τους χρηματοδοτούμε, εγώ σας είπα πριν -και αυτό δεν το λέω εγώ, διότι ζήτησα ενημέρωση από το δήμο και είδα και τον προϋπολογισμό του- ότι στον προϋπολογισμό του δήμου υπάρχουν κονδύλια για να πληρώσει φέτος εκατόν ενενήντα τρεις κενές οργανικές θέσεις. Τα έχει τα λεφτά. Στο δήμο όμως θέλει να τις πληρώσει τις θέσεις κι όχι στην επιχειρηση.

Εάν το Υπουργείο Εσωτερικών, εάν η Κυβέρνηση ήθελε να καταργήσει τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων και να ορίζει η ίδια από εδώ τι θα κάνει ο κάθε δήμος, τότε δεν θα μιλούσαμε για Αυτοδιοίκηση, θα μιλούσαμε για διοίκηση και δεν θα χρειαζόταν να έχουμε Αυτοδιοίκηση.

Επομένως θα πρέπει να ξέρετε να αποδίδετε τις ευθύνες εκεί που πρέπει. Εάν λέτε τώρα ότι ο δήμος παρανομεί -που μπορεί να είμαι μαζί σας σε αυτό, διότι υπήρχαν συμβάσεις εργασίας υπογεγραμμένες και ήταν αορίστου χρόνου- δεν ξέρετε ότι ο κάθε εργαζόμενος το δίκιο του θα το βρει αμέσως στο δικαστήριο; Πιστεύετε ότι υπάρχει κάποιο Υπουργείο που μπορεί να καταργήσει και να έλθει υπεράνω νόμου και να καθορίζει το ίδιο το Υπουργείο τι θα γίνεται κάθε φορά που θα υπάρχει μια τέτοια διεκδίκηση από το εργατικό δυναμικό της χώρας;

Συνεπώς έχουν τη δυνατότητα προσφυγής στα δικαστήρια και θα δικαιωθούν, αν ήταν παράνομες οι αποφάσεις του δήμου. Πέραν αυτού, έχουν τη δυνατότητα ασφαλώς να συμμετέχουν στο διαγωνισμό του δήμου. Εγώ θα προτιμούσα -και το είπα στην πρωτολογία μου- να συμμετείχαν σε διαγωνισμό που θα έκανε η επιχείρηση με προγραμματική σύμβαση με το δήμο, διότι θα ήταν περισσότερο εξασφαλισμένοι σε αυτήν την περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ακολουθεί η με αριθμό 359/19.1.2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συναπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Φώτη Κουβέλη προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με τα προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Στα πλαίσια της παρακολούθησης της υλοποίησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 έχει συνταχθεί η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αναφορικά με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΑΕΚ) και (ΕΠΕΑΕΚ) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης προκύπτει ότι η συμβολή του Γλ. Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στην απασχόληση εκδηλώνεται στη διατήρηση των υφισταμένων θέσεων εργασίας κυρίων και όχι στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με την προώθηση των καταρτιζομένων στην αγορά εργασίας.

Ως βασικές αιτίες της κατάστασης αυτής θεωρούνται η προκήρυξη των προγραμμάτων και η κατανομή τους χωρίς συστατική διερεύνηση και επαρκή ανάλυση των αναγκών της αγοράς εργασίας, καθώς και η έλλειψη εξαπομπευμένης προσέγγισης των ανέργων και η μη ύπαρξη αποτελεσματικών υποστηρικτικών μηχανισμών για την προώθηση και ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Ποιος είναι ο αριθμός των προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που έχουν σχεδιαστεί και υλοποιηθεί για την περίοδο 2000-2003 κατά ομάδα στόχο, ποιος ο αριθμός των καταρτισθέντων και πόσοι απ' αυτούς απορροφήθηκαν στην αγορά εργασίας;

Με βάση τα συμπεράσματα της υφισταμένης έκθεσης του συμβούλου ενδιάμεσης αξιολόγησης σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες θα προβούν και τι μέτρα θα λάβουν για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δαπανώμενων εθνικών και κοινωνικών πόρων για την κατάρτιση και την ένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων;»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τζόλας.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Έχετε το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Κουβέλης με την ερώτησή του θήγει ένα θέμα αρκετά ευρύ και ουσιαστικό, το οποίο βεβαίως μπορεί να παρουσιασθεί μόνο επιγραμματικά στον περιορισμένο χρόνο της απάντησής μου. Όμως, θα ήθελα να πω ορισμένα βασικά στοιχεία.

Πρώτα απ' όλα, θέλω να σημειώσω ότι οι ρυθμοί απασχόλη-

στης στη χώρα μας εμφανίζουν την τελευταία τριετία αυξητική τάση. Ξεκίνησαν από αρκετά χαμηλά, αλλά την τελευταία τριετία, και με στοιχεία που έχουμε διαθέσιμα κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2003, οι ρυθμοί απασχόλησης εγγίζουν το 1,7% και οι εκτιμήσεις είναι –με βάση την αξιοποίηση των πόρων που διατίθενται για τις δημόσιες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης αλλά και τους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας- ότι οι ρυθμοί αυτοί θα είναι περαιτέρω αυξητικοί.

Αυτό το σημαίνει ότι όχι μόνο οι θέσεις εργασίας οι οποίες υπάρχουν αλλά και νέες θέσεις εργασίας οι οποίες δημιουργούνται, διαμορφώνουν το νέο τοπίο της απασχόλησης στη χώρα μας. Τημήμα βεβαίως αυτού του νέου τοπίου προέρχεται από τα δύο αναφερόμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα, και κυρίως από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόλησης και Επαγγελματική Κατάρτιση» του Υπουργείου Εργασίας.

Αυτό το πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματικής Κατάρτιση» έχει διαμορφωθεί, έχει θεμελιωθεί, καθώς επίσης και η κατανομή των πόρων, στη βάση πορισμάτων σχετικών μελετών, που έχουν πραγματοποιηθεί και αφορούσαν τις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας, καθώς επίσης, και τις ανάγκες σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό.

Η διαμόρφωση μάλιστα από τον Οκτώβριο και εντεύθεν ενός ευρύτατου δικτύου των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης του ΟΑΕΔ διαμορφώνει νέες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της εξατομικευμένης προσέγγισης, δηλαδή για τη δημιουργία ενός ατομικού προσωπικού πλάνου για κάθε εργαζόμενο με βάση την προηγούμενη κατάρτιση ή τις αποκτημένες δεξιότητες και ικανότητές του, έτσι ώστε να έχει την κατάλληλη θέση εργασίας στην αγορά εργασίας.

Με βάση, λοιπόν, αυτές τις προϋποθέσεις πρέπει να πω ότι ιδιαίτερα σημαντική ήταν η διαπιστώση που έγινε από τη συνεδρίαση της τέταρτης (4ης) Επιτροπής Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης τόσο στα τομεακά, όσο και στα περιφερειακά προγράμματα ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» κατά πρώτο λόγο, αλλά και το Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Αρχική «Επαγγελματική Κατάρτιση» –όπου συγκεντρώνουν, τα δύο αυτά προγράμματα, το μεγαλύτερο ποσοστό των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου που διατίθενται στην Ελλάδα- βρίσκονται μεταξύ των προγραμμάτων με την καλύτερη απόδοση, με συνέπεια την περαιτέρω ενίσχυσή τους από τα αποθεματικά επίδοσης.

Το μεγαλύτερο μέρος των επιπλέον πόρων θα διατεθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης, έτσι ώστε να έχουμε και νέα προώθηση της απασχόλησης.

Στη δευτερολογία μου θα δώσω και μερικά αριθμητικά στοιχεία στα πλαίσια αυτής της τοποθέτησής μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, τα στοιχεία του ΟΑΕΔ που είδαν το φως της δημοσιότητας πρόσφατα, αναφορικά με τα ποσοστά της ανεργίας αποδεικνύουν ακριβώς τα αντίθετα από αυτά τα οποία ισχυριστήκατε λίγο πιον.

Όμως, εγώ θα έλθω στην καρδιά του ζητήματος που νομίζω ότι αναδεικνύει η επίκαιρη ερώτηση. Έρχεται ο ενδιάμεσος αξιολογητής και σας λέει ότι τα ποσά που δαπανήθηκαν από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την κατάρτιση ή την επανακατάρτιση δεν είχαν τα αποτελέσματα τα οποία θα έπρεπε να έχουν. Εκείνο το οποίο αποδίδεται όχι από μένα, αλλά από την ενδιάμεση αξιολόγηση είναι ότι η προκήρυξη των προγραμμάτων και η κατανομή τους έγινε χωρίς ουσιαστική διερεύνηση και επαρκή ανάλυση των αναγκών της αγοράς εργασίας. Έλειψε ακόμη –επισημαίνει η ενδιάμεση αξιολόγηση- η εξατομικευμένη προσέγγιση των ανέργων και η μη ύπαρξη αποτελεσματικών υποστηρικτικών μηχανισμών για την προώθηση και την ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Με άλλα λόγια τι προκύπτει, κύριε Υφυπουργέ; Ότι πήρατε τα χρήματα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης τα διαθέσατε βεβαίως για κατάρτιση και επανακατάρτιση, αλλά μ' έναν τρόπο αναντίστοιχο προς τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς. Θελή-

σατε πρόσκαιρα να απορροφήσετε κραδασμούς από την αυξανόμενη ανεργία και ένας τρόπος απορρόφησης των κραδασμών ήταν η διαδικασία της κατάρτισης και επανακατάρτισης, αλλά το σκοπούμενο αυτής της κατάρτισης και επανακατάρτισης δεν επετεύχθη. Δεν εντάχθηκαν αυτοί οι άνθρωποι που καταρτίστηκαν ή επανακατάρτιστηκαν στην αγορά εργασίας.

Και έρχεται πάλι η ενδιάμεση αξιολόγηση να σας πει και να προειδοποιήσει: «Τα προγράμματα κατάρτισης στην ουσία εξακολουθούν να προκηρύσσονται χωρίς επαρκή πληροφόρηση για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να εκτελούνται χωρίς να παρακολουθούνται οι επιδράσεις τους στην απασχόληση πότητα».

Δεν είναι δικές μου διαπιστώσεις, έτσι ώστε να μπορεί ο οιοσδήποτε να μας αποδώσει τον εύκολο αντιπολευτικό λόγο. Είναι απόψεις, διαπιστώσεις της ενδιάμεσης αξιολόγησης. Διαπιστώσεις οι οποίες αναδεικνύουν ότι χρήματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διατίθενται χωρίς την αναγκαία προεργασία, την αναγκαία μελέτη, τον αναγκαίο σχεδιασμό. Και αυτό είναι δυστύχημα. Και πρωτίστως είναι δυστύχημα για τους ανέργους οι οποίοι περιμένουν επί ματία να μεταφερθούν από το χώρο της ανεργίας στο χώρο της εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, οι διαπιστώσεις της ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης είναι διαπιστώσεις κατά την παρακολούθηση του προγράμματος. Γίνονται πολλές ενδιάμεσεις εκθέσεις αξιολόγησης. Οι εκτιμήσεις δεν είναι οριστικές, δεν αποτελούν συμπεράσματα.

Σημαντικότερο κείμενο, όμως για να δει κανείς ποια είναι τα αποτελέσματα της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδιαίτερα του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση είναι τα πορίσματα της τέταρτης 4ης Επιτροπής Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Η τέταρτη (4η) Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και για τα τομεακά προγράμματα, δηλαδή αυτά που εφαρμόζονται με ευθύνη των Υπουργείων –στην προκειμένη περίπτωση του Υπουργείου Εργασίας- και για τα περιφερειακά προγράμματα είναι ιδιαίτερα επαινετική, έχει ιδιαίτερα θετικές διαπιστώσεις για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση».

Αποτέλεσμα, μάλιστα, αυτών των πορίσμάτων της τέταρτης 4ης Επιτροπής Παρακολούθησης είναι να προτείνεται η περαιτέρω ενίσχυση, κατά προτεραιότητα μάλιστα από το αποθεματικό επίδοσης και προγραμματισμού, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση». Ακριβώς, επειδή είχε θετικές επιδόσεις και στο επίπεδο της αξιοποίησης, και στο επίπεδο της κατάρτισης, και επανακατάρτισης και στο επίπεδο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Αυτό είναι το ένα στοιχείο και το κύριο συμπέρασμα, το οποίο μπορεί να βγάλει κανείς από τη μέχρι τώρα εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Επαγγελματική Κατάρτιση και Απασχόληση» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Όσον αφορά στα υπόλοιπα, πρέπει να πω ότι μετά την πρώτη φάση, η οποία είναι αναγκαία να υπάρξει για την υλοποίηση της κατάρτισης, τώρα άρχισαν να εφαρμόζονται πολιτικές προώθησης στην απασχόληση, στην εργασία. Φαίνεται, λοιπόν, από τα στοιχεία που διαθέτουμε μέχρι τώρα ότι το 65% των ανέργων που παρακολούθησαν προγράμματα κατάρτισης πρωθυπότηκαν μέσα από τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης που εφαρμόζουν την εξατομικευμένη προσέγγιση. Έχουν τοποθετηθεί σε θέσεις εργασίας ανάλογες μ' εκείνες που είχαν τα προγράμματα κατάρτισης τους, ενώ από τους εβδομήντα χιλιάδες (75.000) ωφελούμενους που ολοκλήρωσαν τώρα τα προγράμματα κατάρτισης, το 70% αφορά γυναίκες, το 60% αφορά νέους κάτω των είκοσι εννέα ετών και το 10% αφορά κατηγορίες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού.

Αυτά είναι στοιχεία που δείχνουν ότι και σ' αυτόν τον τομέα είναι ενθαρρυντικά τα αποτελέσματα, τα οποία επιτυγχάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μάλιστα.

Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 364/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικολάου Αγγελόπουλου προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με τις προαγωγές και τις μετατάξεις προσωπικού στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδας.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Αμέσως μετά την οριστικοποίηση της ημερομηνίας των εκλογών, η Διοίκηση του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας, προκειμένου να τακτοποιήσει τους κομματικούς της φίλους, αφού κατήργησε ουσιαστικά τις προβλεπόμενες από τον οργανισμό προσωπικού διαδικασίες, προχώρησε αιφνιδιαστικά σε προαγωγές και μετατάξεις, παραβιάζοντας έτσι στην πράξη κάθε έννοια νομιμότητας και αξιοκρατίας.

Παρά τις αντιδράσεις όλων των συνδικαλιστών πλην της ΠΑΣΚΕ και της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. της ΠΟΣ, η οποία με εξώδικη διαμαρτυρία κατήγγειλε την επιχειρούμενη αυθαιρεσία με συνοπτικές διαδικασίες που διήρκεσαν τριάντα λεπτά μόνο, συζήτησε και αξιολόγησε τους φακέλους τριακούσιων εξήντα τεσσάρων υποψηφίων προϊσταμένων.

Τα προσόντα, οι ικανότητες, οι γνώσεις, η εμπειρία, η προσφορά καθώς και ο χρόνος παραμονής στον προηγούμενο βαθμό (επετηρίδα), ουδόλως ελήφθησαν υπ' όψιν.

Επειδή οι κομματικές διοικήσεις των Οργανισμών που εποπτεύονται από το δημόσιο έχουν χάσει κάθε ίχνος δημοκρατικής ευαίσθησίας, ερωτάται ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών γιατί η Κυβέρνηση και ο ίδιος προσωπικά ανέχονται τέτοιους είδους πρακτικές που καταργούν κάθε έννοια αξιοκρατίας και νομιμότητας και αν προτίθεται να παρέμβει για να σταματήσει τις παράνομες και αυθαίρετες αυτές ενέργειες της διοίκησης του ΟΣΕ, τη στιγμή μάλιστα που διανύουμε προεκλογική περίοδο».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Εμμανουήλ Στρατάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν έχει την πρόθεση να καλύψει οποιαδήποτε ενέργεια από οποιονδήποτε οργανισμό και αν προέρχεται που δεν θα είναι σύννομη. Το ίδιο κάνει και στη συγκεκριμένη περίπτωση και θέλει να διαβεβαιώσει μέσω του ερωτώντος Βουλευτού και το Κοινοβουλίου, αλλά και τον ελληνικό λαό πως ό,τι έχει γίνει αυτήν τη στιγμή στον ΟΣΕ είναι απολύτως σύννομο και με βάση τα προβλεπόμενα. Εξάλλου, ό,τι έγινε, έγινε πλήρως αποδεκτό από το προσωπικό που υπάρχει στον Οργανισμό και δεν διατυπώνεται κανένα παράπονο με την έννοια ότι δεν υπήρξε καμία αδικία που να δημιουργεί πρόβλημα στους εργαζόμενους.

Όμως, είναι γνωστό –για να αναφερθούμε και λίγο στις λεπτομέρειες– ότι οι προαγωγές του προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του γενικού κανονισμού του ΟΣΕ, διενεργούνται από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι και τις 30 Απριλίου κάθε έτους. Τα πρωτοβάθμια συμβουλία συνέρχονται σε τακτική σύνοδο μέσα στο μήνα Φεβρουάριο –ένας μήνας που για τη φετινή χρονιά είναι μήνας προεκλογικός– και τελειώνουν τις εργασίες τους μέχρι τις 25 του ίδιου μήνα τα δευτεροβάθμια όργανα μέσα στον Απρίλιο.

Οι προαγωγές στις οποίες αναφέρεται η συγκεκριμένη ερώτηση έπρεπε να είχαν διενεργηθεί από το Φεβρουάριο του 2003 και όχι του 2004. Δεν έγινε όμως αυτό, γιατί δεν είχε εκδοθεί ακόμη ο νέος υπηρεσιακός οργανισμός του δικτύου που ήταν απαιτητός για την προαγωγή του προσωπικού.

Για το λόγο δε αυτό, κάποιες προαγωγές που καθυστερούσαν τα προηγούμενα χρόνια, των ετών 1999, 2000, 2001 και 2002, πραγματοποιήθηκαν με βάση τις διατάξεις του ν. 3082/2002 και με βάση την ειδική επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας προσωπικού του ΟΣΕ, που είναι υπογεγραμμένη από τις 19 Ιουνίου 2002.

Πρέπει δε να πούμε ότι ο καινούργιος κανονισμός ισχύει από τις 21.5.2003 και εγκρίθηκε με υπουργική απόφαση το Μάιο του 2003. Μετά δε την ισχύ αυτού του νέου υπηρεσιακού οργανι-

σμού, ο ΟΣΕ προέβη στις εντάξεις του προσωπικού και εν συνεχεία στις τοποθετήσεις στις νέες οργανωτικές μονάδες, προκειμένου να καλύψει τις προβλεπόμενες οργανικές θέσεις και να καθορίσει τις κενές θέσεις.

Όλη αυτή η διαδικασία είναι χρονοβόρα, επίπονη και απαιτεί μεγάλη προσοχή, για να μην υπάρξει κανένα πρόβλημα, σε σχέση με τα κενά που δημιουργούνται στις οργανικές θέσεις που θα πρέπει να προκτηρυχθούν προς προαγωγή.

Ο ΟΣΕ, μετά απ' όλα αυτά, προέβη σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού στη συγκρότηση του πρωτοβάθμιου οργάνου, το οποίο συγκλήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2004, δηλαδή ουσιαστικά έντεκα μήνες μετά από την ημερομηνία που έπρεπε να κανονικά να έχει συγκληθεί, γιατί δεν υπήρχε, όπως είπα πριν, ο κανονισμός. Πραγματοποίησε τις προαγωγές μηχανοδηγών του κλάδου προσωπικού έλξης για το έτος 2003, οι οποίες εκκρεμούσαν από το έτος 1996, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές κενές οργανικές θέσεις, αλλά και πολυάριθμο προσωπικό που εδικαιούτο να καλύψει αυτές τις θέσεις.

Για τις προαγωγές που διενεργήθηκαν την ημερομηνία που ανέφερα πριν στο βαθμό του μηχανοστασιάρχη έλξης τηρήθηκαν όλες οι νόμιμες διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, που αφορούν την κρίση του προσωπικού στον προαναφερόμενο βαθμό. Εξ άλλου, κατά την κρίση αυτή συμμετέχουν και εκπρόσωποι των εργαζομένων και για πρώτη φορά συμμετέχει και εκπρόσωπος προερχόμενος από τον ίδιο τον κλάδο των κρινομένων, τους ίδιους δηλαδή τους μηχανοδηγούς, του προσωπικού έλξης.

Η απόφαση του Συμβουλίου Προαγωγών λήφθηκε για κάθε κρινόμενο χωριστά, δοθέντος ότι οι κενές οργανικές θέσεις προκηρύχθηκαν και οι κρινόμενοι υποβάλλουν αίτηση για τη συγκεκριμένη θέση, εφόσον το επιθυμούν, οι δε αποφάσεις ήταν ομόφωνες, απ' όλα ανεξαρτήτως των μέλη του συμβουλίου. Νομίζω ότι αυτό λέει από μόνο του πάρα πολλά. Το γεγονός δε ότι οι νέες προαγωγές ισχύουν από την ημερομηνία πραγματοποίησής τους και όχι με αναδρομικότητα, αυτό επέβαλε να προχωρήσουμε πράγματι, διότι υπήρχαν πολλά κενά που έπρεπε να καλυφθούν.

Επίσης, αρκετό προσωπικό μηχανοδηγών αποχώρησε, χωρίς να του έχει δοθεί η ευκαιρία για προαγωγή και εμείς νομίζουμε ότι αυτό το κενό έπρεπε να καλυφθεί, γι' αυτό ακριβώς έγινε και αυτή η διαδικασία που προανέφερα πριν, που νομίζω ότι όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι είναι πλήρως νόμιμη και καλύπτει κενά που είχαν δημιουργηθεί, λόγω ανυπαρξίας του Κανονισμού, τα οποία κενά έρχεται με τον καλύτερο τρόπο να τα καλύψει.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο συνάδελφος κ. Νικόλαος Αγγελόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πρώτα απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι ο κύριος Υπουργός συστηματικά αποφεύγει τον τελευταίο καιρό να έρθει στη Βουλή και στα πλαίσια άσκησης του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου να μας δώσει κάποιες απαντήσεις, ιδιαίτερα όταν τα θέματα αυτά είναι της δικής του αρμοδιότητας και όχι του κυρίου Υφυπουργού.

Μακάρι τα πράγματα να ήταν, όπως μας τα είπε ο κύριος Υφυπουργός. Έχουμε μπει επισήμως σε προεκλογική περίοδο, έχει προσδιοριστεί η ημερομηνία των εκλογών, όλοι γνωρίζουμε ότι έχουμε μπει στους προεκλογικούς ρυθμούς.

Ο ν. 2190, ο γνωστός νόμος του κ. Πεπονή, σαφώς αναφέρει ότι από την ημέρα που θα προσδιοριστεί η ημερομηνία των εκλογών, σταματά κάθε προαγωγή, πρόσληψη προσωπικού ή μετατάξεις προσωπικού.

Στον ΟΣΕ παρ' όλα αυτά –και δεν είναι μόνο στον ΟΣΕ, είναι και στον ΗΠΑΠ, είναι και στα ΕΛΤΑ, σε όλους τους οργανισμούς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών– βλέπουμε μια προσπάθεια, μέσα στην «τούρλα του Σαββάτου», όπως λέει ο λαός μας, να προχωρήσουν οι προαγωγές και να τακτοποιήσουμε όλες τις εκκρεμότητες οι οποίες υπάρχουν, σε σχέση με το προσωπικό.

Και ερωτώ, κύριε Πρόεδρε: Είναι δυνατόν μέσα σε μισή ώρα

τριακόσιοι εξήντα τέσσερις φάκελοι να μελετηθούν, να αξιολογηθούν και να καταλήξει το υπηρεσιακό συμβούλιο του ΟΣΕ σε προαγωγές; Και δεν είναι ότι συμφωνούν όλοι. Όταν ανακοίνωσε τις προθέσεις της η διοίκηση του ΟΣΕ, όλες οι παρατάξεις, μηδέ εξαιρουμένης και της ΠΑΣΚΕ, μέσω της ΠΟΣ, του δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου, κατέθεσαν ασφαλιστικά μέτρα.

Στη συνέχεια, μετά από τις γνωστές παρεμβάσεις, απεχώρησε η ΠΑΣΚΕ, εγκατέλειψε τους άλλους συναδέλφους, έλαβε μέρος στα υπηρεσιακά συμβούλια, γιατί έπρεπε και αυτή να διεκπεραιώσει την κομματική εντολή στο συγκεκριμένο χώρο.

Η μόνη σπουδή της διοίκησης του ΟΣΕ ήταν πώς την επομένη της Πρωτοχρονιάς και από τη στιγμή που είχαν προκηρυχθεί οι εκλογές, θα βολέψει τους δικούς της.

Ο περιβότος κ. Γιαννακός, τον οποίο είχαμε καταγγείλει, γιατί τον είχε προαγάγει και τοποθετήσει στη θέση του προσωπάρχου του ΟΣΕ πρώην βασανιστή επιλοχία στο λόχο ΕΑΤ-ΕΣΑ στην περίοδο της επιπτείας. Ο κύριος Υπουργός είχε δεσμευθεί εδώ σε προηγούμενη συζήτηση να μας φέρει τα σχετικά στοιχεία -τελικά αυτά τα καταθέσαμε εμείς- και να πάρει σχετικές πρωτοβουλίες. Δυστυχώς, όμως, ακόμα περιμένουμε αυτές τις πρωτοβουλίες. Δεν είχε άλλη αποστολή και δουλειά να κάνει; Δεν έβλεπε τα τρένα στην Πελοπόννησο, τα οποία εκτροχάζονται με ρυθμό ένα κάθε εβδομάδα;

Ας σταματήσουμε, λοιπόν, εδώ. Η δημοκρατική ευαισθησία και νομιμότητα επιβάλλουν να σταματήσουν οι προαγωγές, οι προσλήψεις και οι μετατάξεις σε προεκλογική περίοδο στους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών οργανισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω στον αγαπητό συνάδελφο ότι τα όσα προβλέπονται στο ν. 2190 η Κυβέρνηση τα τηρεί με απόλυτη ευλάβεια. Και λέω απόλυτη ευλάβεια, διότι ο ν. 2190 και το διάταγμα, που υπάρχει, λένε ότι, από τη στιγμή που θα δημοσιευθεί το προεδρικό διάταγμα, τότε όλες οι υπηρεσιακές ενέργειες σε θέματα προσωπικού θα ανασταλούν. Αυτό θα το τηρήσουμε σε κάθε περίπτωση. Το προεδρικό διάταγμα δεν έχει εκδοθεί και οι ημερομηνίες, μέσα στις οποίες έγιναν όλες αυτές οι διαδικασίες, είναι μέσα στα προβλεπόμενα όρια, γιατί ασφαλώς δεν θα ακολουθήσουμε τη λογική σας ότι, επειδή θα πάμε σε εκλογές μέσα στο 2004, θα πρέπει να σταματήσουν να λειτουργούν η Κυβέρνηση και οι οργανισμοί.

Κάθε άλλο μάλιστα. Εμεις μέχρι και την τελευταία στιγμή θα δουλεύουμε, γιατί για αυτόν το λόγο μας ψήφισε ο ελληνικός λαός και αυτό πρέπει να κάνουμε. Δεν πρέπει να αφήσουμε ανθρώπους αδικημένους, ανθρώπους που σε λίγο θα φύγουν και δεν θα προλάβαιναν να πάρουν το βαθμό που δικαιούνται και ασφαλώς δεν πρέπει να υπάρχουν οργανικά κενά που να δυσκολεύουν τη λειτουργία του οργανισμού. Αυτό έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση και νομίζω ότι σε κάθε περίπτωση είμαστε απόλυτα δικαιολογημένοι και η γηγεσία του οργανισμού καλώς κάνει τη δουλειά της.

Όσον αφορά τις μετατάξεις που αναφέρονται στην επίκαιρη ερώτηση για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών, έχει γίνει η προκήρυξη, υπάρχουν οι διαδικασίες που προβλέπονται, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα. Νομίζω ότι, όταν θα έλθει η ώρα, θα γίνει και αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Εκείνο που θέλω να πω, είναι ότι παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μία προσπάθεια από πλευράς της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αμφισβήτησης της βελτίωσης των υπηρεσιών, σε αντίθεση κυρίως με ότι συμβαίνει στην πράξη. Στην πράξη υπάρχει ουσιαστική αναβάθμιση των παρεχούμενων υπηρεσιών, είτε με τη συντόμευση του χρόνου είτε με τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχούμενων υπηρεσιών. Αυτό νομίζω ότι ο ελληνικός λαός το βλέπει καθημερινά, αυξάνει την πληρότητα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και είναι η καλύτερη επιβράβευση που μπορούν να πάρουν και η Κυβέρνηση και οι εργαζόμενοι στους οργανισμούς αυτούς, σε σχέση και με τη δουλειά που πραγματοποιούν και με το έργο που κάνουν.

Εμείς είμαστε σίγουροι ότι αυτή η εικόνα της βελτίωσης θα συνεχιστεί, γιατί οι άνθρωποι που εργάζονται για τη βελτίωση αυτής της εικόνας δουλεύουν νυχθμερόν και μοχθόν πραγματικά για το πως θα εξυπηρετήσουν καλύτερα τους πολίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 362/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λιάνας Κανέλλη προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Ιατρικού, σχετικώς με την ιδιωτικοποίηση της Γενικής Τράπεζας κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου έχει ως εξής:

«Η πρόθεση της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην παραπέρα ιδιωτικοποίηση και το ξεπούλημα, ουσιαστικά, της Γενικής Τράπεζας στους ιδιώτες και πιο συγκεκριμένα στη γαλλική τράπεζα Societe Generale, θα έχει σαν άμεσες συνέπειες τη συρρίκνωση, τις απολύσεις (τουλάχιστον εξακοσίων εργαζομένων) και την κατάργηση εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.»

Το ΚΕΕ επανειλημμένα έχει εκφράσει την έντονη αντίθεσή του στα σχέδια της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση της Γενικής Τράπεζας, αλλά και γενικότερα για την πολιτική των αναδιαρθρώσεων, συγχωνεύσεων και εξαγορών σε όφελος του μεγάλου κεφαλαίου.

Ερώτωνται οι κύριοι Υπουργοί εάν η Κυβέρνηση θα σταματήσει και θα ακυρώσει άμεσα κάθε διαδικασία στην κατεύθυνση της παραπέρα ιδιωτικοποίησης της Γενικής Τράπεζας, διατηρώντας τη σημερινή της φυσιογνωμία και την εταιρική της ταυτότητα και διασφαλίζοντας τις θέσεις εργασίας και τα κεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων σε αυτήν.»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, ο κ. Λωτίδης. Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε, η Γενική Τράπεζα είναι αυτοτελές νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία που διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του 2190 του 1920 περί ανωνύμων εταιρειών. Το Μετοχικό Ταμείο με βάση την πλειοψηφία των μετοχών που είχε στη Γενική Τράπεζα ήταν υποχρεωμένο να χρηματοδοτεί όλες τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας, οι οποίες γινόντουσαν τα τελευταία χρόνια.

Έτσι, λοιπόν, είχαμε μια προσπάθεια της διοίκησης του Μετοχικού Ταμείου και όχι μόνον, προκειμένου να εξευρεθεί στρατηγικός επενδυτής, ο οποίος θα μπορούσε να αναπτύξει την τράπεζα ακόμη παραπέρα σε άλλα προϊόντα. Στην προσπάθεια εξεύρεσης του στρατηγικού επενδυτή, ενός εταίρου δηλαδή ο οποίος θα μπορούσε να συνεισφέρει και σε κεφάλαια, αλλά και στη διοίκηση για την παραπέρα εδραίωση και ανάπτυξη της τράπεζας, όπως είπα πιο μπροστά με προσφορά νέων υπηρεσιών και προϊόντων, το ΔΣ του ΜΤΣ πήρε την απόφαση να προχωρήσει στην αποκρατικοποίηση και στη μεταβίβαση των μετοχών, μετά από διαγνωσμό στη συγκεκριμένη τράπεζα τη Societe Generale.

Για το Μετοχικό Ταμείο δεν αποτελούσε ποτέ αυτοσκοπό –ο ρόλος του τραπεζίτη επιχειρηματία- αλλά η συνεχής προσπάθεια και εξέταση για την εξεύρεση της καλύτερης δυνατής απόδοσης της περιουσίας για λογαριασμό των μερισματούχων του στο πλαίσιο μιας συνετής διαχείρισης, με άξονα πάντα τις ανάγκες που έχει.

Έτσι, λοιπόν, στα πλαίσια του γενικού ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έτσι όπως διαμορφώνεται το νέο τραπεζικό τοπίο, εκτιμήθηκε από τη διοίκηση του Μετοχικού Ταμείου ότι είναι απολύτως απαραίτητη και επιβεβλημένη η ενδυνάμωση της τράπεζας της Γενικής σε κεφάλαια και προϊόντα, καθώς και με εμπειρία στο χώρο της τραπεζικής οικονομίας. Βεβαίως επελέγη η συγκεκριμένη τράπεζα με διαγνωσμό, η οποία είναι από τις μεγαλύτερες στον κόσμο –νομίζω ότι είναι η έβδομη μεγαλύτερη τράπεζα στον κόσμο- μ' έναν πολύ μεγάλο κύκλο εργασιών και μ' ένα πολύ μεγάλο ανεπτυγμένο δίκτυο καταστημάτων. Έτσι θα εισρεύσουν σημαντικά κεφάλαια στη χώρα μας, κάτι που όπως ξέρετε είναι ιδιαίτερα κρίσιμο και

σημαντικό.

Σε σχέση τώρα με τους εργαζόμενους. Δεν τίθεται θέμα απόλυτης κανενός και είμαι απόλυτα σαφής και κατηγορηματικός σε αυτό, σύμφωνα με τη συμφωνία η οποία επετεύχθη. Στην ερώτησή σας αναφέρετε εξακόσιους. Κανένας απολύτως δεν απολύτεται. Και αυτό προκύπτει από τους εξής πολύ απλούς λόγους. Ο ισχύων κανονισμός προσωπικού, ο οποίος έχει μορφή συλλογικής σύμβασης και έχει κυρωθεί με υπουργική απόφαση, προβλέπει συγκεκριμένους λόγους αποχώρησης του προσωπικού περιοριστικά αναφέρομενους. Συμπλήρωση χρόνου πλήρους συνταξιοδότησης, πνευματική σωματική αναπτηρία πάνω από 67%, οικειοθελής παραίτηση, βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα με τις διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται.

Ο ισχύων δε κανονισμός αυτός υπογράφεται και δεν μπορεί να αλλάξει παρά μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του συλλόγου των εργαζομένων. Ως εκ τούτου, λοιπόν, όχι μόνο δεν τίθεται θέμα περιορισμού του αριθμού των απασχολουμένων στην τράπεζα, αλλά ίσα-ίσα δημιουργούνται και καλύτερες προϋποθέσεις για την παραπέρα ανάπτυξη σε νέα προϊόντα και με νέες δραστηριότητες, τις οποίες θα αναπτύξουν στη συνέχεια, στη δευτερολογία μου, γιατί παρήλθε ο χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η κ. Λιάνα Κανέλλη έχει το λόγο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πολύ φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι περισσεύει η υποκρισία. Επικαλείσθε το νόμο περί ανωνύμων εταιρειών σε μια χώρα, όπου κάθε δημόσιο αγαθό και το σύνολο του δημοσίου πλούτου έχει μετατραπεί σ' ένα αιλυβερίσι στα πλαίσια του ανταγωνισμού και των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων, με πρόσχημα την Ευρωπαϊκή Ένωση, με πρόσχημα την παγκοσμιοποίηση, με πρόσχημα τη σωτηρία αποτυχημένων ουσιαστικών πολιτικών σας, γιατί εσείς τη διοικήσατε τη Γενική Τράπεζα μέχρι σήμερα και την οδηγήσατε σε ξεπούλημα. Και τώρα μου λέτε, ότι επειδή είναι ανώνυμη εταιρεία, αυτό είναι ντε και καλά, ουσιαστικό και καλό για τους εργαζόμενους; Τι έχετε να μου πείτε για την ΕΤΒΑ και τη συγχώνευση με την Πειραιώς; Τι συνέβη εκεί δηλαδή; Μήπως, με όλες αυτές τις εγγυήσεις που μου λέτε εσείς σήμερα δεν άλλαξαν την τελευταία στιγμή με το έτσι θέλω οι μεγαλομέτοχοι τους συσχετισμούς σε βάρος του δημοσίου;

Έρχεστε και μου επικαλείσθε με υπουργική απόφαση επικυρώμενό εναντίον κανονισμού εργασίας, για να εγγυηθείτε για θέσεις εργασίας, λες και δεν μπορεί να αλλάξει η υπουργική απόφαση και να αλλάξει ο Κανονισμός; Η Ελλάδα είναι γεμάτη από απολυμένους, εξυγιανθέντων, δηλαδή ιδιωτικοποιημένων κρατικών επιχειρήσεων πότε με το πρόσχημα της εθελουσίας εξόδου, πότε με διάφορα προσχήματα που έχετε τη δυνατότητα να εφαρμόσετε, για να μην πω και την εντολή.

Δεν έχετε απαντήσει σε απεργιακές κινητοποιήσεις εργαζομένων, που σας ζητούσαν να ξεκαθαρίσετε δημοσιεύματα της «MONDE» της «FIGARO» του «BUSINESS WEEK» που μιλούν για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος επί αυτής της επενδύσεως. Δεν δώσατε ούτε μια απάντηση σ' αυτά, που είναι δικαιολογημένη αγωνία. Αυτά τα έντυπα, αγαπητέ, κύριε Υπουργέ, δημοσίευσαν τα περί εξακοσίων απολύσεων.

Θέλετε να μας πείτε ότι θα έλθει η societe generale για να σώσει τις θέσεις εργασίας στην Ελλάδα; Η θα έλθει εδώ για να αυξήσει τα κέρδη της, όπως συνηθίζει να κάνει αγοράζοντας φθηνό εργατικό δυναμικό ή υπό απόλυτη δυναμικό, όπου γης μπορεί και της το επιτρέπει η Κυβέρνηση της χώρας στην οποία πατάει;

Κατά τα άλλα, μιλάτε για κοινωνικό κράτος, για δουλειά στους νέους και χήλια διυ άλλα πράγματα. Μα, όπως προτείνατε προσφάτως στους νέους να δουλεύουν με μαύρη εργασία, έτσι προτείνετε τώρα και στους εργαζόμενους να πουληθούν χωρίς αντίσταση σε καινούρια αφεντικά.

Το ότι είναι Γάλλοι και Ευρωπαίοι, δεν αλλάζει τίποτε σε μια πολυεθνική σαν την societe generale, όπως σε όλες τις υπόλοιπες που φέρατε εδώ ως στρατηγικούς επενδυτές. Οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα, δεν ψάχνουν για οράματα, ψάχνουν για ένα κομμάτι ψωμί που δεν τους το εγγυάται η καπιταλιστική αναδιάρθρωση και η αποτυχημένη σας πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Προφανέστατα, αγαπητή κυρία συνάδελφε, δεν ήλθε η SOCIETE GENERAL στην Ελλάδα για να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας. Δεν ήταν αυτός ο σκοπός της.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Να βγάλει λεφτά ήλθε.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ήλθε βεβαίως, προκειμένου να επενδύσει προσδοκώντας να έχει κέρδη. Και βεβαίως έχοντας ένα επιχειρησιακό σχέδιο έγιναν σκληρές διαπραγματεύσεις με τη διοίκηση και της τράπεζας και του Μετοχικού Ταμείου προκειμένου να εξευρεθεί η καλύτερη δυνατή λύση για τους εργαζόμενους.

Έτσι λοιπόν, όλη αυτή η φημολογία η οποία υπήρχε το προηγούμενο διάστημα περί μαζικών απολύσεων, δεν έχει καμία βάση, δεν σημαίνεται πουθενά, ούτε στο κείμενο της συμφωνίας, των συμβατικών υποχρεώσεων δηλαδή ...

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Τώρα είναι προεκλογική περίοδος, δεν γίνεται. Θα γίνεται σε δύο μήνες.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ναι, αλλά μιλάτε για άμεσες εξακόντισες απολύσεις.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Άμεσα είναι οι δύο μήνες.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Απαντώ συγκεκριμένα στο ερώτημά σας ότι υπάρχουν συμβατικές, σαφείς δεσμεύσεις και υποχρεώσεις μέσα στις οποίες είναι υποχρεωμένη να κινηθεί.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Είναι μεσοπρόθεσμες οι απολύσεις.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Όσον αφορά δε το επιχείρημα περί του ότι η υπουργική απόφαση μπορεί να αλλάξει σήμερα, αύριο ή μεθόδιο, σας λέω πολύ απλά και ως νομικός –νομικός είστε και εσείς, νομικός είμαι και εγώ και έρουμε πέντε νομικά κολλυβογράμματα– ότι δεν μπορεί ο κανονισμός προσωπικού, εάν δεν υπάρχει σύμφωνη γνώμη του προσωπικού της συγκεκριμένης τράπεζας, να αλλάξει. Ως εκ τούτου, λοιπόν, υπάρχει μια ασφαλιστική δικλείδια.

Πέραν δε τούτου, υπάρχει και σαφής δέσμευση της συγκεκριμένης τράπεζας με βάση το επιχειρησιακό της σχέδιο, για την παραπέρα ανάπτυξη τριάντα πέντε καταστημάτων, από τα εκατόν δέκα να πάει στα εκατόν σαράντα πέντε και βεβαίως με παραπέρα πρόσληψη καινούργιου προσωπικού, επιστημονικού και άλλου, που είναι απολύτως απαραίτητο. Είναι μια πολύ μεγάλη τράπεζα, μια τράπεζα η οποία έχει δίκτυα σε όλο τον κόσμο, μια τράπεζα η οποία μπορεί να εγγυηθεί την παραπέρα ανάπτυξη καινούριων προϊόντων, μια τράπεζα η οποία μπορεί να δημιουργήσει όρους καλύτερης ανάπτυξης.

Μάλιστα, ερχόμενος άκουσα ότι η «MUNDIS» πρόκειται να αναβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα της τράπεζας, μετά τη συγκεκριμένη κίνηση. Αυτό το αναφέρω με κάθε επιφύλαξη 'ότι έγινε, γιατί το άκουσα απλώς στο ραδιόφωνο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Opera mundis.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Σε κάθε περίπτωση έγινε το καλύτερο δυνατό προκειμένου και να διασφαλιστούν οι υπάρχουσες θέσεις εργασίας, αλλά και να δημιουργηθούν όροι και προϋποθέσεις περαιτέρω ανάπτυξης και δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» με θέμα: «Κρήτη, 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα», εβδομήντα έξι μαθητές του Σχολείου Ουρσουλίνες, Άγιος Διονύσιος Αθήνας με τους συνοδούς τους.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες της πτέρυγες της Βουλής)

Τρίτη είναι η με αριθμό 360/19-1-2004 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συναποισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τις καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και λειτουργία του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου έχει ως εξής:

«Τέσσερα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) ως Ν.Π.Δ.Δ. επιπτευομένου από το Υπουργείο Ανάπτυξης και δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη η κοινή υπουργική απόφαση για τον καθορισμό του πλαισίου συνεργασίας ΕΦΕΤ και νομαρχίων, προκειμένου η υπηρεσία να εκπληρώσει το ρόλο της και οι εργαζόμενοι να εκτελούν τα συγκεκριμένα καθήκοντά τους.

Ακόμη, δεν έχει καταβληθεί η συνολική επίσημη επιχορήγηση προς τον ΕΦΕΤ που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του π.δ. 223/02, ενώ παραμένει άγνωστο πότε θα λειτουργήσουν οι εννέα περιφερειακές διευθύνσεις του ΕΦΕΤ καθώς και το πότε θα στελεχωθεί στοιχειωδής η κεντρική υπηρεσία. Επίσης, δεν έχει συνταχθεί ο κανονισμός λειτουργίας του ΕΦΕΤ, όπως απαιτεί τη παράγραφος 3 του αρ. 6 του ν.2741/99.

Ενώπιον όλων αυτών των συσσωρευμένων εκκρεμοτήτων και του σημαντικού ρόλου που καλείται να παίξει ο ΕΦΕΤ για τον ελεγχό των τροφίμων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων, με τους όρους του άρθρου 4 του νόμου για τη «ρύθμιση θεμάτων ολυμπιακής προετοιμασίας» που ψηφίστηκε πρόσφατα, ερωτάται ο κύριος Υπουργός

Με ποιες συγκεκριμένες ενέργειες θα υλοποιηθεί η άμεση αναβάθμιση και λειτουργία της υπηρεσίας ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, για να εξασφαλιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας της, να προσδιοριστεί με σαφήνεια ο ενιαίος ελεγκτικός ρόλος της και να επιλυθούν τα θεσμικά ζητήματα των εργαζόμενων;

Πότε θα καταβληθεί η επίσημη επιχορήγηση προς τον ΕΦΕΤ; Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Τσοχατζόπουλος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να απαντήσω στην ερώτηση της κυρίας συναδέλφου ότι ο δημόσιος χαρακτήρας του ΕΦΕΤ ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου είναι και θεσμικά και πρακτικά κατοχυρωμένος. Όπως γνωρίζετε, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων λειτουργεί με μεγάλη επιτυχία ως κεντρική αρχή. Είναι μία υπηρεσία αρμόδια, θα έλεγα, για δημόσια αγαθά, έχει την ευθύνη για την ασφάλεια και τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων και εμπίπτει βέβαια και στο ρυθμιστικό πλαίσιο των κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου προσδιορίζονται οι γενικές αρχές της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και επομένως δεν τίθεται κανένα θέμα μεταβολής του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος λειτουργίας του.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Ο ΕΦΕΤ έχει αναπτυχθεί με τέσσερα ολοκληρωμένα υποκαταστήματα σε τέσσερις περιοχές της Ελλάδας. Μέσα στο 2004 προβλέπεται η επέκτασή του σε άλλες τέσσερις περιφέρειες της χώρας, ώστε να διευρύνει και να κατοχυρώσει τον πανελλαδικό ρόλο ευθύνης και λειτουργίας του. Σήμερα πλέον έχει ένα σημαντικό αριθμό ανθρώπινου δυναμικού, λειτουργεί με πάνω από διακοσίους πενήντα συνεργάτες και έχει συνεργασία είτε με το Γενικό Χρηματοκίνητο Κράτους είτε με ερευνητικά κέντρα σε όλη την επικράτεια, ώστε να εξασφαλίζει πλήρως την εγγύηση για τους ελέγχους ασφάλειας της διατροφικής αλυσίδας της χώρας. Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λειτουργία του στηρίζεται και στην ολοκλήρωση του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου.

Ακόμα υπάρχει μία κοινή υπουργική απόφαση που έχει συνυπογραφεί από τους περισσότερους συναρμόδιους Υπουργούς και αφορά τη λειτουργία και τη σχέση με τις πρωτοβάθμιες και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όσον αφορά τους ελέγχους της δημόσιας υγείας. Αυτή είναι μία διαδικασία η οποία σύντομα θα ολοκληρωθεί, ώστε να είναι πλήρως ολοκληρωμένο και το απαραίτητο θεσμικό πλαισίο.

Όσον αφορά τα οικονομικά, ο ΕΦΕΤ, όπως γνωρίζετε, επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Επίσης έχει αποφασιστεί η ενίσχυσή του με ποσό 8,5 περίπου εκατομμυρίων ευρώ από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Είναι το πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανταγωνιστικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης μέσω του οποίου εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της υλικοτεχνικής υποδομής,

η εκπαίδευση των στελεχών του και η εφαρμογή προγράμματος δράσης για την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση των καταναλωτών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις απαντήσεις αυτές θέλω να χαιρετίσω την ολοκληρωμένη λειτουργία του ΕΦΕΤ, που πράγματι έχει καταφέρει σε συνεργασία με τις οργανώσεις καταναλωτών να αυξήσει την ασφάλεια των πολιτών, να θωρακίσει κατά κάποιο τρόπο τη λειτουργία της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας στο θέμα της δημόσιας υγείας, προπαντός όμως να εγγυηθεί, πέραν της δημόσιας υγείας, την ποιότητα, τις προδιαγραφές και τον έλεγχο ποιότητας στα προϊόντα και στις υπηρεσίες.

Είναι απαραίτητο για να υπάρξει εμπιστοσύνη στη λειτουργία των αγορών, στη λειτουργία της οικονομίας από τους καταναλωτές, ένα στοιχείο που είναι βασική προϋπόθεση για την επιτυχή λειτουργία και της οικονομίας και των αγορών. Επομένως, ο ρόλος του, πέραν του κοινωνικού που εξασφαλίζει στους πολίτες – καταναλωτές την ασφάλεια, είναι και οικονομικός, διότι συνετελεί στο να εγγυηθούμε την ποιότητα και την ανταγωνιστικότητα προϊόντων, υπηρεσιών και επιχειρήσεων, γεγονός που έχουμε ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Η κ. Ξηροτύρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κυρία Πρόεδρε, μόνο ολοκληρωμένη δεν είναι η λειτουργία του ΕΦΕΤ. Εδώ και τέσσερα χρόνια έχει συσταθεί με πολλές ελλείψεις και τεράστιες καθυστερήσεις ως προς την ολοκλήρωση του θεσμικού του πλαισίου. Το να μην υπάρχει υπουργική απόφαση που να καθορίζει με ποιο τρόπο το ΕΦΕΤ θα συνδεθεί με τις νομαρχίες ήταν από τα βασικότερα θέματα που είχαμε συζητήσει και σας είχαμε επισημάνει, κύριε Υπουργέ, πριν από τέσσερα χρόνια, όταν πρωτοσυζητήσαμε τη λειτουργία του.

Χωρίς αποκεντρωμένες λειτουργίες, χωρίς λειτουργική διασύνδεση του ΕΦΕΤ με τα νομαρχιακά κλιμάκια είτε του Υπουργείου Υγείας είτε του ΥΠΕΧΩΔΕ για τον έλεγχο και των τροφίμων και του περιβάλλοντος, δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει.

Από την άλλη πλευρά δεν έχετε ακόμα τακτοποιήσει τα θέματα της χρηματοδότησης του ΕΦΕΤ. Μέχρι τώρα δεν έχει πάρει την εθνική του χρηματοδότηση και τα προηγούμενα χρόνια έπαιρνε το ήμισυ και λιγότερο απ' αυτό που του χρειαζόταν για να επιτελέσει το έργο του.

Είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, μετά από τέσσερα χρόνια να μην έχει κανονισμό λειτουργίας; Λέτε ότι στελεχώθηκε με αξιόλογα στελέχη. Πώς θα λειτουργήσουν μεταξύ τους αυτοί οι υπάλληλοι, όταν ξέρετε ότι και τα άλλα κέντρα ελέγχου που υπάρχουν στη χώρα μας έχουν αρκετές μεταξύ τους αντιπαλότητες όσον αφορά το αντικείμενο και το έργο το οποίο πρέπει να επιτελέσουν.

Εσείς έχετε ανακαλύψει το θέμα των μετατάξεων και των διορισμών με κάποιο άλλο τρόπο, όμως τη λειτουργική και τη θεσμική κατοχύρωση της λειτουργίας του ΕΦΕΤ και του δημόσιου χαρακτήρα δεν την έχετε εξασφαλίσει.

Δεν μου έχει δώσει, λοιπόν, απαντήσεις στα ερωτήματα που σας έθει. Το να μου λέτε ότι η υπουργική απόφαση θέλει ακόμα δύο, τρεις υπογραφές μετά από τέσσερα χρόνια προκειμένου να ολοκληρωθεί και στη συνέχεια να εκδοθεί ο κανονισμός, αυτό δεν έχει καμία σχέση με τον θεσμικό ρόλο και το κύρος που θέλετε να δώσετε στον ΕΦΕΤ. Ούτε βέβαια μου δίνετε απάντηση πώς ο ΕΦΕΤ με αυτήν τη χρηματοδότηση που έχει, με αυτόν τον τρόπο που προχωρά το πρόγραμμα της ανταγωνιστικότητας από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θα μπορέσει να καλύψει και τις πρόσθετες ευθύνες και υποχρεώσεις που έχει για τα θέματα του ελέγχου των Ολυμπιακών Αγώνων.

Νομίζω ότι δεν έχουμε καθόλου χρόνο και δεν ξέρω πώς θα λύσουμε αυτό το μεγάλο θέμα. Επαναλαμβάνω ότι δεν έχει θεσμικό πλαίσιο και δεν έχει λειτουργική διασύνδεση με τις περιφερειακές υπηρεσίες ελέγχου, δεν έχει χρηματοδότηση και από κει και πέρα δεν ξέρω πώς η διοίκηση θα τα καταφέρει να ολοκληρώσει το έργο της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κύριος

Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουρ - γός Ανάπτυξης): Κυρία Πρόεδρε, στην εμμονή της αγαπητής συναδέλφου να υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο, δεν υπάρχει χρηματοδότηση κλπ., θα ήθελα να καταθέσω στη Βουλή τον απολογισμό 2000-2003 του ΕΦΕΤ, όπου αναλυτικά περιγράφεται το σύνολο των δραστηριοτήτων του, των υποδομών του, των πρωτοβουλιών που έχει πάρει και βέβαια τα οικονομικά, οργανωτικά και κοινωνικά αποτελέσματα.

Αυτό το καταθέτω για ενημέρωσή σας και για να γνωρίζετε προκειμένου να μην υποστηρίζετε πράγματα που δεν ισχύουν. Δεν μπορεί να υποστηρίζετε ότι δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο σ' έναν οργανισμό όταν έχουν θεσμοθετηθεί, όταν έχουν βγει όλα τα διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις, με εξαίρεση μια την οποία εγώ σας ανέφερα προηγουμένως και ως εκ τούτου να υποστηρίζετε ότι γι' αυτό το λόγο δεν λειτουργεί ο ΕΦΕΤ.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σας πω ότι ο ΕΦΕΤ λειτουργεί με εντυπωσιακό πραγματικά τρόπο. Είναι ένα χρήσιμο εργαλείο. Μάλιστα προηγουμένως είχαμε υπουργικό συμβούλιο όπου συζητήθηκε ο αυξημένος ρόλος του ΕΦΕΤ για την ασφάλεια της διατροφικής αλυσίδας στη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων, αλλά και το γεγονός ότι παραλαμβάνει επιπρόσθετες πιστώσεις για να μπορέσει να καλύψει αυτήν τη λειτουργία.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Τσοχατζόπουλος, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο της απολογιστικής έκθεσης 2002-2003 του ΕΦΕΤ, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τώρα από εκεί και πέρα το επιχειρησιακό πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης με τα 8,5 εκατομμύρια ευρώ που ανέφερα προηγουμένως, προωθεί τις απαραίτητες επιπρόσθετες υποδομές τις οποίες χρειάζεται για να

ανταποκριθεί στις ευθύνες ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων και επιπρόσθετα μέσα σε αυτό το πρόγραμμα, υπάρχει ειδική πρόβλεψη που καλύπτει τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού.

Σας ενοχλεί τώρα απ' ότι κατάλαβα το γεγονός ότι με αποσπάσεις αυξάνουμε συνεχώς τον αριθμό των υπαλλήλων του ΕΦΕΤ. Μα είναι μια πολύ πρακτική και άμεση διαδικασία και μέσα από τον ίδιο το δημόσιο τομέα σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών έχουμε κάνει πάνω από 150-160 αποσπάσεις. Αυτό είναι επιτρεπτό βάσει του νόμου. Στελεχιακό δυναμικό του δημοσίου έχει δυνατότητα να επιλέξει να μεταταχθεί και να ενταχθεί στο δυναμικό του ΕΦΕΤ. Έτσι καλύπτουμε τις ανάγκες λειτουργίας αυτού του οργανισμού που όπως σας είπα -μην το ξεχνάτε- είναι μια κεντρική αρχή δημόσιας ευθύνης. Ενδιαφέρεται για την εξασφάλιση δημόσιου αγαθού. Ως εκ τούτου ζητά την υποστήριξη όλων, διότι σε τελική ανάλυση δεν είναι κανένας οργανισμός που ασχολείται με την κερδοσκοπία ή με τις δραστηριότητες της οικονομίας. Ασχολείται με τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των πολιτών έτσι ώστε να υπάρχει εμπιστοσύνη στην αγορά, στα προϊόντα, στις υπηρεσίες, στην ποιότητα και την ανταγωνιστικότητά της.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Κρήτη, 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα», πενήντα τρεις μαθητές του Β' Γυμνασίου Κηφισιάς με τους συνοδούς τους.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)
Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι Βουλευτές, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Εκλογή Βουλευτών».

Η Διάσκεψη των Προέδρων έχει αποφασίσει στη συνεδρίασή της 15.1.2004 τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού σε τρεις συνεδριάσεις. Δηλαδή δυο συνεδριάσεις θα διατεθούν για τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου και μια επί των άρθρων.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Παρακαλώ κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, ανεξάρτητα από τη θέση που παίρνει ένα Κόμμα σχετικά με την συζήτηση αυτήν τη στιγμή του εκλογικού νόμου, ένα είναι γεγονός. Όταν η Βουλή συζητεί θέμα εκλογικού νόμου, συζητεί ένα μείζον θεσμικό πρόβλημα, ακόμη και όταν έχει κανείς αντιρρήσεις και ως προς το χρόνο και ως προς το περιεχόμενο. Και αυτό το πράγμα σημαίνει ότι για τους Βουλευτές, τους οποίους μάλιστα αφορά άμεσα, θα έπρεπε να υπάρχει δυνατότητα της συμμετοχής με τρόπο ο οποίος είναι απρόσκοπτος.

Αυτήν την ώρα που συζητάμε εδώ τον εκλογικό νόμο, λειτουργούν ήδη δυο Επιτροπές και, ταυτοχρόνως, μια μόλις έληξε προηγουμένως. Κανονικά δηλαδή θα μπορούσαν να λειτουργούν -αν οι Βουλευτές ήθελαν να επιμείνουν περισσότερο στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης και να συζητήσουν το θέμα περισσότερο- τρεις επιτροπές!

Κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλω να δημιουργώ προβλήματα, ούτε και η Νέα Δημοκρατία. Συνάδει με το κύρος του Κοινοβουλίου αυτή η εικόνα; Μπορούμε να συζητούμε και να ψηφίζουμε θέματα εκλογικού νόμου με το να λειτουργούν μέσα στην προεκλογική, ουσιαστικά, περίοδο, δυο επιτροπές ταυτοχρόνως για σημαντικότατα νομοσχέδια, το ένα για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και το δεύτερο που αφορά τα εμπορευματικά κέντρα;

Εγώ, λοιπόν, διαμαρτύρομαι εντόνως. Φυσικά μένουμε και θα συζητήσουμε αυτό το θέμα γιατί είναι μείζον και θα πρέπει καθένας να πάρει τις ευθύνες του. Άλλα, όμως, δεν συνάδει με το κύρος του Κοινοβουλίου και είναι ευτελισμός του Κοινοβουλίου και των θεσμών, να συζητάμε τέτοια νομοθετήματα υπ' αυτές τις συνθήκες και ιδίως το θέμα του εκλογικού νόμου στην Ολομέλεια.

Κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, εγώ σας διαβεβαιώ πώς ό,τι κάνω δεν το κάνω με καμιά αντιπολιτευτική διάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Παυλόπουλε, υπήρξατε σαφής.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, δημιουργούμε σημαντικά προηγούμενα τα οποία θα τα βρούμε μπροστά μας, στην κοινοβουλευτική μας πρακτική. Τώρα μπορεί να σας βολεύει, δεν θα σας βολεύει όμως στο μέλλον αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Παυλόπουλε, αναπτύξατε το θέμα. Ευχαριστούμε πολύ. Το Προεδρείο και ειδικά το παρόν Προεδρείο όπως ξέρετε δεν μπορεί να κάνει τίποτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μία φράση να πω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Τι θέλετε κύριε Πρόεδρε; Ορίστε έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ήθελα απλώς να επισημάνω ότι αν μετρώ καλά είναι τέσσερις με πέντε Βουλευτές της Πλειοψηφίας που υποτίθεται ότι ψηφίζουν το νομοσχέδιο και απουσίαζει και ο Υπουργός.

Οπερέτα γίνεται η Βουλή, κυρία Πρόεδρε. Να το καταλάβει και ο κ. Κακλαμάνης να το καταλάβει και ο κ. Σημίτης, να το καταλάβουν και οι κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Επιτέλους

κάποτε πρέπει να εξεγερθούμε εναντίον αυτής της αθλιότητος.

Σας είπε ο κ. Παυλόπουλος ότι συνεδριάζουν επιτροπές εν τάχει. Δεκαέξι νομοσχέδια έχει φέρει η Κυβέρνηση.

Είναι ή δεν είναι, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, βαριά συνταγματική ανωμαλία; Και αυτά τα νομοσχέδια περνούν ως αναγκαστικοί νόμοι και απορώ αν θα τα κυρώσει ο Γρόεδρος της Δημοκρατίας μ' αυτήν την αντικανονική διαδικασία που ακολουθείται.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, απευθύνονται σε μας και θέλουμε να πάρουμε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Παρακαλώ όχι. Ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος όταν έλθει θα πάρει το λόγο.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Με όλη την εκτίμηση που έχω στον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, θα ήθελα να του πω ότι η Κυβέρνηση δεν απουσίαζε από τα κυβερνητικά έδρανα. Ο Υπουργός θα ήταν εδώ, κύριε Πρόεδρε, αλλά ξέρετε ότι υπάρχουν αυτές οι καιρικές συνθήκες. Έρχεται εντός ολίγου γιατί η πτήση του πήγε πίσω τέσσερις ώρες. Δεν είναι να βάζουμε τώρα θέμα γιατί δεν μπορεί να ξεκινήσει η συζήτηση του εκλογικού νόμου.

Το δεύτερο θέμα των επιτροπών, ασφαλώς δεν είναι θέμα Κυβέρνησης. Απευθύνθηκατε στο Προεδρείο και πιστεύω ότι θα πάρετε απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Παρασκευάς Αυγερινός.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε και εγώ ήθελα να προσθέσω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Σπυριόνη; Πώς θα προσθέστε; Με ποια ιδιότητα; Τώρα κάναμε μία διαδικαστική συζήτηση, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και ο Υπουργός.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Θεωρώ ότι η συνολική εικόνα δεν συνάδει με την εικόνα του κόμματός μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Πολλοί μπορεί να το συμμερίζονται αλλά τι να κάνουμε, κύριε Σπυριόνη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Τελευταία εβδομάδα σχεδόν προ των εκλογών, να έρχεται εκλογικός νόμος. Δεν είναι της ποιότητας του κόμματός μου. Δείχνει πανικό προ των εκλογών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Σπυριόνη, το είπατε αυτό που θέλατε να πείτε.

Ορίστε, κύριε Αυγερινέ, έχετε το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το εκλογικό σύστημα, απαραίτητο εργαλείο για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, αποτελεί μέσω έκφρασης της πλειοψηφίας και του πλουραλισμού. Είναι, λοιπόν, λογικό να προκαλεί το ενδιαφέρον τόσο των εκλογέων όσο και των πολιτικών κομμάτων.

Ένα ορθολογικό και δίκαιο εκλογικό σύστημα οφείλει να εξασφαλίζει σωστή σχέση μεταξύ εκλογικού Σώματος και Βουλής και παράλληλα να διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Αυτό σημαίνει ότι τόσο το νομοθετικό Σώμα όσο και η εκτελεστική εξουσία, πρέπει να λειτουργούν αποτελεσματικά.

Στην πατριότικη μας οι συζητήσεις γύρω από τις εκλογές και την εφαρμογή των εκλογικών συστημάτων κυριαρχούν στην πολιτική επικαιρότητα εδώ και ογδόντα χρόνια. Συχνά δε αποτέλεσαν αιτία τριβών και συγκρούσεων.

Τα τελευταία πενήντα χρόνια ιδιαίτερα επεκράτησε η άποψη ότι το εκλογικό σύστημα είναι συνάρτηση του αναμενόμενου αποτελέσματος και αυτό γιατί σχεδόν σε κάθε εκλογική αναμέτρηση ίσχυε και διαφορετικός εκλογικός νόμος, εκτός βέβαια της τελευταίας δεκαετίας. Και βέβαια, η επιλογή συνήθως γινόταν με γνώμονα την επιδιωκόμενη ήπτα του αντιπάλου.

Λαμβάνω υπόψη μου τα εκλογικά συστήματα που ίσχυσαν στη χώρα μας από τα μέσα της δεκαετίας του 1920, τότε δηλαδή που αρχίζει και η λειτουργία κομμάτων με κατά το μάλλον σαφείς ιδεολογικές, πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές αναφορές. Είχαμε από τότε είκοσι τέσσερις εκλογικές αναμετρή-

σεις και δοκιμάστηκαν δεκατέσσερα εκλογικά συστήματα. Σήμερα συζητάμε το δέκατο πέμπτο εκλογικό σύστημα. Από τις είκοσι τέσσερις αυτές εκλογικές αναμετρήσεις αν αφαιρέσουμε κανείς τις τελευταίες τρεις-τέσσερις που ίσχυσε ο ίδιος νόμος και το 1989-1990 τις τρεις που ίσχυσε πάλι ο ίδιος, φθάνουμε περίπου να ίσχυε ένας εκλογικός νόμος για μία ή και κάτι, εκλογική αναμετρηση.

Πρόκειται για μοναδικό φαινόμενο στον κόσμο. Δοκιμάστηκαν στη χώρα μας όλα τα εκλογικά συστήματα με τις διάφορες παραλλαγές τους. Από πολύ παλιά το σφαιρίδιο και το μαύρισμα του αντιπάλου, το μονοεδρικό που το έλεγαν «στενή περιφέρεια», η απλή αναλογική της Βαΐμάρης και του Παπαναστάτη, οι διάφορες μορφές ενισχυμένης και υπερενισχυμένης αναλογικής, το μοναδικής έμπνευσης τριφασικό του 1956, το πλειοψηφικό του 1952, η κατάργηση του σταυρού προτίμησης και η γενική λίστα του 1985 και βέβαια το ισχύον το 1990 με την μεγάλη ενίσχυση του πρώτου κόμματος. Αυτό δείχνει ότι κανένα σύστημα δεν ικανοποιήσε.

Το φαινόμενο της εφαρμογής διαφορετικών συστημάτων παραπρείται και σήμερα στη χώρα μας σε όλες τις εκλογικές διαδικασίες. Στις μονοεδρικές ισχύει το πλειοψηφικό, με σχετική πλειοψηφία, στη Β' Αθήνας που εκλέγονται σαράντα δύο Βουλευτές είναι το μέτρο 2,3% ισχύει το αναλογικό, στις υπόλοιπες περιφέρειες ανάλογα με το μέγεθός τους ισχύει η ενισχυμένη ή η υπερενισχυμένη αναλογική, στην εκλογή των Βουλευτών Επικρατείας ισχύει το σύστημα του ισχυρού μέσου όρου, στην εκλογή των Ευρωβουλευτών ισχύει η απλή αναλογική με τη χρήση των υπολοίπων, στην εκλογή των δημάρχων και των νομαρχών ισχύει το πλειοψηφικό με απόλυτη πλειοψηφία, δηλαδή 50% συν., στην εκλογή των δημοτικών και κοινωνικών συμβούλων ακολουθείται απλή αναλογική για το 50% των εδρών με βάση τη δύναμη του πρώτου γύρου και το υπόλοιπο χαρίζεται σχεδόν συνολικά στον επικρατήσαντα σχεδιασμό ο οποίος διαθέτει πάνω από τα 2/3. Έχουμε λοιπόν, σε επτά εκλογικές διαδικασίες επτά εκλογικά συστήματα. Η χώρα μας πρέπει να είναι η μόνη που διαθέτει τόσο μεγάλη εκλογική πολυμορφία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιλογή ενός εκλογικού συστήματος μεταξύ των τόσων που αναφέρονται και έχουν καταγραφεί διεθνώς, είναι σίγουρα μία δύσκολη υπόθεση και για να είναι όσο το δυνατόν ορθότερη, πρέπει να συντρέχουν δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη αντιστοιχεί στο διαχωρισμό του νομοθετικού έργου από τη διακυβέρνηση της χώρας. Η δεύτερη αντιστοιχεί στο διαχωρισμό των στόχων που πρέπει να εκπληρώνει το εκλογικό σύστημα. Η ομαλή πολιτική πορεία και η διασφάλιση των θεσμών θα πρέπει να ιεραρχούνται ως πρώτοι από τους στόχους που πρέπει να επιτυγχάνονται με την εφαρμογή ενός εκλογικού συστήματος. Αντιλαμβάνεται, λοιπόν, κανείς ότι όσοι υπεραμύνονται της απλής αναλογικής θεωρώντας το ως το μόνο δίκαιο των συστημάτων έχουν μία αποσπασματική προσέγγιση στο πολυσύνθετο θέμα εκλογής του καταλλήλοτέρου συστήματος.

Υπάρχουν παράμετροι που δεν είναι δυνατόν να αγνοηθούν οι οποίες συναρτώνται με την αναλογικότητα και επηρεάζουν τη δικαιοσύνη του συστήματος. Παραδείγματος χάριν, είναι διαφορετικό να εκλέγονται Βουλευτές με ενιαίο ψηφοδέλτιο στην επικράτεια, οπότε το κάθε κόμμα θα πρέπει να λαμβάνει αυτό που του αντιστοιχεί στο ποσοστό του, και διαφορετικό να εκλέγονται Βουλευτές που εκπροσωπούν τις Περιφέρειες, οπότε δεν μπορεί να αγνοείται η βούληση της πλειοψηφίας. Σε κάθε περίπτωση όμως ο πολίτης δεν ψηφίζει μόνο, για να καταγραφούν τα ποσοστά των κομμάτων. Ψηφίζει και για να αναδείξει αυτούς που θα τον κυβερνήσουν.

Τα δυτικοευρωπαϊκά κράτη πέρασαν από το σύστημα της απλής αναλογικής και κατέληξαν σε αυτά που ισχύουν σήμερα και τους εγγυώνται πολιτική σταθερότητα. Στην Ιταλία ιδιαίτερα η μεταφασιστική συγκυρία γέννησε το σύστημα της απλής αναλογικής, η οποία καταδίκασε σε ακινησία το πολιτικό σύστημα της χώρας διαιωνίζοντας την κυριαρχία της χριστιανοδημοκρατίας.

Για σαράντα χρόνια δεν υπήρξε καμία εναλλαγή στην εξου-

σία. Άλλαζαν μονάχα πρωθυπουργοί. Και κάθε χρόνο ή κάθε δύο προσέφευγαν σε εκλογές αφού ο κάθε Σπαντολίνι με τους πέντε Βουλευτές γκρέμιζε όποτε ήθελε την κυβέρνηση.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Και τώρα το ίδιο γίνεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Κάνετε λάθος. Τώρα δεν γίνονται κάθε χρόνο εκλογές. Γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Και τώρα το ίδιο γίνεται.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Την τελευταία δεκαετία και η Ιταλία και η Γαλλία βεβαίως, εγκατέλειψαν την απλή αναλογική και σταμάτησε το φαινόμενο της διαρκούς κρίσης στη διακυβέρνηση.

Υπάρχουν πολιτικοί σχηματισμοί που ζητούν την απλή αναλογική επικαλούμενοι κρίση της πολιτικής. Δεν ξεκαθαρίζουν, όμως, ποια θέματα της κρίσης θα αντιμετωπίσει η απλή αναλογική. Και είναι αδιανότητο να υποβαθμίζονται τα θέματα της κρίσης από πολιτικά σε διαδικαστικά.

Το αίτημα, όμως, για την απλή αναλογική έχει νόημα όταν εκφράζει ταυτόχρονα και αίτημα συμμετοχής στη διακυβέρνηση της χώρας, τη διεκδίκηση δηλαδή του μέρους της εξουσίας, που αναλογεί στον κάθε πολιτικό σχηματισμό. Αυτό σημαίνει πως απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υποχρέωση αυτών που τη ζητούν, να συμμετέχουν στα κυβερνητικά σχήματα.

Στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης λειτουργούν –και λειτουργούν άφογα- κυβερνήσεις συνεργασίας. Στην Ιταλία, στην Πορτογαλία, στη Γαλλία –τώρα ενώθηκαν τα κόμματα του Κέντρου-στην Ολλανδία, στο Βέλγιο, στη Δανία, στη Σουηδία, στη Γερμανία, στην Αυστρία και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ελβετία.

Αντίθετα, στην Ελλάδα τα κόμματα που ζητούν την απλή αναλογική δεν διεκδικούν συμμετοχή στη διακυβέρνηση της χώρας και δηλώνουν ότι δεν πρόκειται ποτέ να συνεργαστούν με τα δύο μεγάλα κόμματα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα δηλώνει επανειλημμένα και με σαφήνεια ότι δεν πρόκειται να στηρίξει ποτέ κυβερνητικό σχήμα που θα υπερασπίζεται την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και άλλα βεβαίως.

Με δεδομένη, λοιπόν, την αμετακίνητη αυτή άρνηση, δεν επρόκειτο ποτέ, κύριοι συνάδελφοι, μέχρι σήμερα, τα τελευταία είκοσι επτά χρόνια, να υπήρχε κυβέρνηση στη χώρα. Στις εννέα εκλογικές αναμετρήσεις, από το 1977, δεν θα υπήρχε ποτέ μέχρι σήμερα κυβέρνηση. Ακόμα και το 1981, όταν το πρώτο κόμμα είχε πάρει το μεγάλο ποσοστό 48%, το Κομμουνιστικό Κόμμα είχε πάρει τη μεγαλύτερη δύναμη στην ιστορία του ως ΚΚΕ, 11%. Το μόνο κόμμα που έμενε ήταν το ΚΚΕ Εσωτερικού το οποίο είχε 1,2% - 1,3%. Πάλι και τότε δεν θα υπήρχε κυβέρνηση. Υπήρξε κυβέρνηση το 1989 όταν συμμετείχατε στην κυβέρνηση Βεβαίως. Από εκεί και ύστερα, όμως, είπατε, «δεν το ξανακάνουμε».

Ο Συνασπισμός υποστηρίζει τη θέση –και συμφωνώ απολύτως- ότι ισχυρές κυβερνήσεις είναι αυτές της ευρύτερης συμμετοχής και συναίνεσης. Αυτή τη θέση υποστηρίζαμε πάντα, τη διεύρυνση δηλαδή της πολιτικής βάσης της εξουσίας, γι' αυτό και επιμένουμε στην ανάγκη των προγραμματικών συγκλίσεων. Και είναι διαφορετικό αυτό από τις συνεργασίες ως λύση ανάγκης, συνεργασίες κάτω από βιαστικές λογικές αν δεν έχει δηλαδή υπάρξει προγραμματική σύγκλιση, γιατί τα μετεκλογικά παζάρια δεν έχουν σχέση με βιώσιμες συνεργασίες.

Βασικό στοιχείο της συνεργασίας είναι ο σεβασμός της αυτοτέλειας των κομμάτων και όχι να διαλύονται τα μικρά κόμματα, όπως συνέβη στην περίπτωση του κ. Μάνου που του επεβλήθη να διαλύσει το κόμμα του για να μπει στη Βουλή.

Οι συνεργασίες δεν έχουν νόημα αν δεν είναι αποτελεσματικές, αν δηλαδή δεν δίνουν τη δυνατότητα σχηματισμού κυβερνητικού σχήματος.

Ο Συνασπισμός, όμως, με άρθρο του κ. Κουβέλη στην «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» πρόσφατα, στις 27.9.2003, δηλώνει ότι δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις σύγκλισης για συνεργασίες και ακόμη ότι δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή σε συνεργασίες. Χαρακτηριστικό δε, κομμάτι του άρθρου είναι το τελευταίο που λέει ότι ο Συνασπισμός δεν συνεργάζεται σε επίπεδο σχηματισμού κυβέρνησης, αλλά είναι δυνατόν να δίνει ψήφο εμπιστοσύνης,

ψήφο ανοχής υπό ορισμένες προϋποθέσεις και ορισμένους όρους. Αυτό σημαίνει κυβερνητική λειτουργία υπό κηδεμονία. Αυτό είναι εκείνο που είπα, ότι ο κάθε Σπαντολίνι τελικά, που διέθετε μάλιστα το μικρότερο ποσοστό στις συνήθως πεντακομματικές (ή κομματικές) κυβερνήσεις της Ιταλίας, γκρέμιζε την κυβέρνηση όταν δεν επέβαλε τις απόψεις του.

Αυτό σημαίνει μία κυβέρνηση όμηρος. Είναι βιώσιμες αυτές οι κυβερνήσεις; Εγγυάται αυτή η λογική πολιτική σταθερότητα; Με αυτήν τη λογική δεν καταλαβαίνω τι σημαίνει απλή αναλογική, ποια κρίση της πολιτικής θα ανατάξει, ή μάλλον ποια κρίση της πολιτικής θα δημιουργήσει.

Όσοι υπερασπίζονται την απλή αναλογική, υποστηρίζουν ότι δεν οδηγεί σε ακυβερνησία. Βεβαίως, εφόσον όμως λειτουργούν οι συνεργασίες.

Στην Ελλάδα, όμως, υπάρχει ένα παράδειγμα τριών περιόδων που θα πρέπει να μην επαναληφθεί.

Υπάρχει η περίοδος 1932-1936. Σε τριάμισι χρόνια τέσσερις εκλογικές αναμετρήσεις: 1932, 1933, 1935, 1936. Τη λύση την έδωσε ο Μεταξάς.

Υπάρχει η περίοδος 1950-1952. Σε δύο χρόνια τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. Τη λύση την έδωσε το πλειοψηφικό.

Υπάρχει η περίοδος 1989-1990. Σε οκτώ μήνες τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. Τη λύση την έδωσε ο κ. Κατσίκης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα στην Ελλάδα έχουν δοκιμαστεί όλα τα εκλογικά συστήματα και κανένα δεν ικανοποίησε, όπως δείχνει η συνεχής αλλαγή του συστήματος. Γνωρίσαμε εκλογικούς νόμους με αλλοπρόσαλλα τεχνάσματα, ακατανότα για σήμερα, τα οποία έδιδαν τα αποτελέσματα που ήθελαν οι συντάκτες του νόμου. Αναφέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Εκλογικός νόμος του 1956. Το δεύτερο κόμμα, που ήταν η ΕΡΕ, με λιγότερες ψήφους κατά 1% από το πρώτο κόμμα, που ήταν η Δημοκρατική Συνεργασία, παίρνει 165 έδρες, ενώ το πρώτο 135 έδρες.

Εκλογικός νόμος του 1958. Η ΕΡΕ με 41% παίρνει 171 έδρες και το τρίτο κόμμα με 21% παίρνει 35 έδρες.

Εκλογικός νόμος του 1974, του 17%. Η Νέα Δημοκρατία με 54% παίρνει το 75% των εδρών, 216 -νομίζω- έδρες και το ΠΑΣΟΚ με 13% παίρνει το 4% και 13 έδρες.

Στο ερώτημα ποιο είναι δίκαιο εκλογικό σύστημα η απάντηση είναι ότι δεν υπάρχει δίκαιο εκλογικό σύστημα. Αναζητάς πάντα το δικαιότερο. Και αν μου επίθετο το ερώτημα ποιο είναι το δικαιότερο, το δημοκρατικότερο και το καλύτερο, θα απαντούσα τα εξής:

Δικαιότερο μαθηματικά είναι το σύστημα του ισχυρού μέσου όρου, η μέθοδος D' Houdt, όπου με τις διαδοχικές διαιρέσεις αναδεικνύεται η μεγαλύτερη εκπροσώπηση.

Δημοκρατικότερο, αναμφίβολα, είναι το μονοεδρικό με την απόλυτη πλειοψηφία σε δύο, αν χρειαστεί, γύρους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ να μου αφαιρέστε από το χρόνο της δευτερολογίας μου.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: ...είναι το πλειοψηφικό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ : Κάνετε λάθος. Δεν είπα αυτό. Θα τα πείτε, κύριε συνάδελφε, στην ομιλία σας.

Ως καλύτερο δε θεωρώ ένα μόνιμο σύστημα που θα μπορεί, βεβαίως, να αλλάζει, όταν χρειάζεται να προσαρμοστεί στις πολιτικοκοινωνικές εξελίξεις. Ο νόμος που συζητάμε σήμερα είναι αναλογικότερος, δημοκρατικότερος, αποτελεσματικός.

Αναλογικότερος, γιατί σε κάθε κόμμα αντιστοιχεί το 87% των εδών που δικαιούται στην Επικράτεια και το ποσοστό αυτό θα αυξάνεται, ανάλογα με τα υπόλοιπα, τα αρχηγιμοποιήτα των πολιτικών σχηματισμών που δεν πήραν το 3%. Για παράδειγμα στις περασμένες εκλογές το ποσοστό αυτό ήταν 4,75%, άρα κάθε κόμμα θα έπιαιρνε 91,75%.

Δημοκρατικότερος, γιατί θεσμοθετούνται οι συνεργασίες, με αποτέλεσμα να επιβιώνουν μικρά κόμματα και να αναδεικνύονται νέες πολιτικές δυνάμεις. Με τις συνεργασίες ευνοείται η είσοδος στη Βουλή περισσοτέρων κομμάτων.

Αποτελεσματικός δε, γιατί διασφαλίζει την κοινωνική σταθε-

ρότητα με την ενίσχυση του πρώτου κόμματος με 40 έδρες. Η κοινοβουλευτική αυτοδυναμία, βέβαια, απαιτεί πάνω από 42%. Αν δηλαδή δεν υπάρχει κανένα υπόλοιπο κάτω από το 3% και είναι όλα τα κόμματα πάνω από το 3%, τότε, για να πάρει 151 έδρες, χρειάζεται -νομίζω- 42,6% ή 42,7%.

Ελπίζω αυτός ο νόμος να αποτελέσει σταθερό σύστημα κανόνων για τη δημοκρατία και τη διακυβέρνηση της χώρας. Λειτουργεί αναλογικά, χωρίς να οδηγεί σε κυβερνητική αστάθεια και ακυβερνησία. Είναι απλό και λειτουργικό σύστημα που επιτρέπει, με μόνη την ανακοίνωση του εκλογικού αποτελέσματος, να γνωρίζουν τα κόμματα και οι συνασπισμοί των κομμάτων την κοινοβουλευτική τους δύναμη, αφού αυτή προσδιορίζεται αποκλειστικά από το εθνικό τους ποσοστό.

Όλες οι έδρες κατανέμονται αναλογικά και εξαντλούνται σε μια και μόνη κατανομή. Με τον τρόπο αυτό της κατανομής των εδρών εξασφαλίζεται η διαφάνεια και η σαφήνεια, ενώ αποφεύγονται οι αδικίες, όπως να περνά ένα κόμμα το μέτρο της εκλογής σε μια περιφέρεια και να μην εκλέγει Βουλευτή, για παράδειγμα η Λέσβος ή το 1996 η Ρόδοπη και η Ημαθία. Καταργείται δηλαδή η διαδικασία εξομάλυνσης. Η ενίσχυση δε του πρώτου κόμματος γίνεται κυρίως από τις μεγάλες περιφέρειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτόν τον απλό εκλογικό νόμο, δημοκρατικό και λειτουργικό, υποστηρίζω με τη γνώση ότι είναι ο καλύτερος απ' όσους γνωρίσαμε ποτέ μέχρι τώρα. Εκτός από την απλούστευση των διαδικασιών, απαντά και τακτοποιεί πέντε ουσιαστικά θέματα.

Πρώτον, είναι αναλογικός κατά 90%, ποσοστό που δεν εξασφαλίσει ποτέ κανένα μέχρι σήμερα από τα εφαρμοσθέντα συστήματα. Καταργεί τη διαδικασία εξομάλυνσης -ουσιαστικά διαδικασία ανωμαλίας- η οποία προκαλούσε προβλήματα. Τρίτον, στο μέτρο που θα υπάρχει η δύναμη του 42% -άλλωστε αυτή η δύναμη ισχύει για τα κόμματα που κυβερνούν σήμερα στην Ευρώπη- εξασφαλίζει κυβερνητικό σχήμα. Τέταρτον, ανοίγει το δρόμο για συνεργασία κομμάτων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται και να επιβιώνουν μικρά κόμματα στη Βουλή, για να μη φτάσουμε στη Βουλή των δύο κομμάτων. Και πέμπτον, προνοεί την εκπροσώπηση των μεγάλων κομμάτων στις ολιγοεδρικές περιφέρειες, διεδρικές και τριεδρικές.

Θεωρούμε αυτές τις τροποποιήσεις ουσιαστικές και υποστηρίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε ποιλύ τον κ. Αυγερινό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση δίνει σε όλους μας ένα ακόμα αποκαλυπτικό δείγμα του τρόπου, με τον οποίο η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το Κοινοβούλιο, τους θεσμούς και κατ' επέκταση τον ελληνικό λαό, τους πολίτες. Έχουμε σήμερα μία ακόμα αντιπροσωπευτική εικόνα για τη συμπεριφορά της Κυβέρνησης, τη γενικότερη πολιτική και τις πρακτικές που ακολουθεί, τον πολιτικό πολιτισμό που πρεσβεύει, την αντίληψή της για την ουσία της δημοκρατίας.

Και εξηγούμαι: η χώρα έχει ήδη μπει σε προεκλογική περίοδο. Αυτήν ακριβώς την ώρα, την ώρα που η Κυβέρνηση έχει φτάσει στο τέλος του κοινοβουλευτικού της βίου, θυμήθηκε, αποφάσισε και προχώρησε σε μια πρωτόγνωρη βιομηχανία κατάθεσης νομοσχεδίων. Εδώ και λίγες μέρες άρχισε να καταθέτει στη Βουλή μια σειρά νομοθετημάτων, τα χαρακτηριστικά των οποίων δείχνουν ανάγλυφα τόσο την αντίληψή της για το ρόλο του Κοινοβουλίου, όσο και την αντίληψη που έχει για τον τελευταίο δικό της ρόλο.

Η προχειρότητα των νομοσχεδίων αυτών δεν έχει προηγούμενο. Η αντιφατικότητα των ρυθμίσεών τους είναι ολοφάνερη, ηλίου φαεινότερη. Η προεκλογική τους σκοπιμότητα δεν κρύβεται. Δεν εκφράζουν καμιά απολύτως πολιτική γραμμή. Και

επιπλέον, σύμφωνα με το κυβερνητικό χρονοδιάγραμμα, αυτά τα νομοσχέδια είναι αδύνατο να ψηφιστούν στο διάστημα που απομένει έως της διάλυση της Βουλής.

Γιατί, λοιπόν, τέτοια πρεμούρα την τελευταία αυτή στιγμή, όταν όλοι ξέρουμε ότι έως πρόσφατα η Βουλή δεν είχε νομοσχέδια να συζητήσει και να ψηφίσει; Πού βρίσκονταν μέχρι χθες όλα αυτά τα νομοσχέδια και για ποιο λόγο τα εμφάνισε μόλις τώρα η Κυβέρνηση; Φαίνεται, ναι ή όχι, ότι πρόκειται για προεκλογικό παιχνίδι; Φαίνεται, ναι ή όχι, ότι η Κυβέρνηση επιχειρεί να στηρίξει πελατειακές σχέσεις και να παράσχει τις τελευταίες εξιτηρετήσεις σε μικρά και μεγάλα συμφέροντα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Φαίνεται, ναι ή όχι, ότι προσπάθησε να παραγράψει ευθύνες και ενοχές για το έγκλημα του χρηματιστηρίου; Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα τι αποκαλύπτει; Σε τι παραπέμπει; Ποιους στόχους θέλει να υπηρετήσει;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα όσα επιχειρούνται τις τελευταίες μέρες επιβεβαιώνουν και αναδεικνύουν το σοβαρό έλλειμμα ευθύνης, το έλλειμμα αξιοπιστίας της Κυβέρνησης και της άρχοντας ομάδας του ΠΑΣΟΚ. Και αυτό φαίνεται ακόμα πιο καθαρά, ακόμα πιο έντονα στο νομοσχέδιο για τον εκλογικό νόμο, που συζητούμε σήμερα. Το γεγονός και μόνο ότι επιχειρείται η αλλαγή εκλογικού νόμου λίγες μόλις μέρες πριν τη διάλυση της Βουλής αρκεί για να καταδείξει και την αναξιοπιστία και την ανακοίνωσθία και τις κομματικές σκοπιμότητες που προτείνουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επιτρέψτε μου όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πάρουμε τα πράγματα από την αρχή, το πώς φτάσμε σημαντική εδώ.

Την περασμένη άνοιξη –θα το θυμίσαστε όλοι– κάτω από τον καταιγισμό των αποκαλύψεων για τη συμπεριφορά στελεχών της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά το χρηματιστήριο και τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, ο Πρωθυπουργός προσπάθησε να αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη. Σε εκείνη την προσπάθειά του ανακοίνωσε δύο τάχα πρωτοβουλίες, τις οποίες ο ίδιος είχε χαρακτηρίσει ως ιδιαίτερα σημαντικές.

Η πρώτη αφορούσε τη διαφθορά και τους κωδικούς του χρηματιστηρίου.

Η δεύτερη, τον εκλογικό νόμο.

Σε ό,τι αφορά την πρώτη, όλοι γνωρίζουμε τι έγινε. Παρά τις πομπώδεις εξαγγελίες, δεν θεσμοθετήθηκε κανένα ουσιαστικό, κανένα αποτελεσματικό μέτρο, δεν καταργήθηκε κανένας από τους νόμους που τροφοδοτούν τη διαφθορά, που τροφοδοτούν τη διαπλοκή. Και μάλιστα όταν η Νέα Δημοκρατία ζήτησε να συζητηθεί η πρότασή της για την κατάργηση αυτών των νόμων, η Κυβέρνηση αρνήθηκε κάθε διάλογο.

Και κάτι ακόμα. Μόλις πριν από λίγες μέρες, μέσα σ' αυτό το μπαράζ νομοθετικής παραγωγής, η Κυβέρνηση προσπάθησε να ψηφίσει διατάξεις που οδηγούν στην αντίθετη ακριβώς κατεύθυνση. Αναφέρομαι στο σχέδιο νόμου για τον Κώδικα της Κεφαλαιαγοράς. Όλοι ξέρουμε τι ακριβώς συνέβη. Η Κυβέρνηση, χρησιμοποιώντας τη διαδικασία των κωδίκων για ένα θέμα μάλιστα εντελώς άσχετο με την έννοια των κωδίκων, έφερε στη Βουλή για να συζητηθεί σε μια και μόνη συνεδρίαση ένα νομοσχέδιο Δούρειο Ιτππο, ένα νομοσχέδιο το οποίο περιείχε διατάξεις που αποποιηκοποιούσαν πράξεις που συνδέονται με το έγκλημα του χρηματιστηρίου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Προσπάθησε να φέρει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Έβαλε συγκεκριμένα σ' αυτό το νομοσχέδιο διατάξεις που αποποιηκοποιούσαν τόσο την κατάχρηση εμπιστευτικών πληροφοριών, όσο και τη χειραγώηση της αγοράς. Και ερωτώ: Ποιοι είναι αυτοί που είχαν τις εμπιστευτικές πληροφορίες και καταχράστηκαν τις πληροφορίες αυτές; Ποιοι είναι μπλεγμένοι στη χειραγώηση του χρηματιστηρίου; Τι τους χρωστάει η Κυβέρνηση και θέλει να τους γλιτώσει από τις ευθύνες, τις ποινικές ευθύνες, που έχουν; Είναι ή δεν είναι αυτά, κύριοι συνάδελφοι, δύο από τα σημαντικότερα εγκλήματα που διαπράχθηκαν από το καλοκαίρι του 1999 μέχρι τις εκλογές του 2000 σε βάρος ενάμισι εκατομμυρίων επενδυτών;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

'Επειτα, αυτό και μόνο δεν αρκεί για να εξηγήσει τη στείρα, τη μόνιμη αντίθεση της Κυβέρνησης στις προτάσεις μας για εξεταστική επιτροπή; Αυτό δεν δείχνει ενοχές, δεν επιβεβαιώνει το καθεστώς της ατιμωρησίας; Δεν είναι προσπάθεια προστασίας των υπολόγων για ένα έγκλημα που ποτέ δεν γνώρισε ο τόπος, προσπάθεια που εκδηλώνεται από μια Κυβέρνηση που αισθάνεται να φεύγει, την ώρα που πεύγει;

'Ένα και μόνο θα προσθέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το είπα πολλές φορές και θέλω να το επαναλάβω. Ό,τι και αν κάνει η Κυβέρνηση και η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, το έγκλημα του χρηματιστηρίου ούτε παραγράφεται ούτε διαγράφεται.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

'Έχουν ευθύνες όλοι απέναντι στον κόσμο για τις αποταμεύσεις.

'Έχουμε χρέος δικαιοσύνης σε ολόκληρη την κοινωνία που υπέστη τη μεγαλύτερη αναδιανομή πλούτου σε βάρος των πολλών για χάρη κάποιων λίγων, των λίγων που γνώριζαν και έπαιζαν με σημαδεμένα χαρτιά, των λίγων που ήξεραν και συμμετείχαν στο σχέδιο της καθεστωτικής παρέμβασης, των λίγων που προσπάθησε η Κυβέρνηση από κάθε ευθύνη να απαλλάξει, τώρα που φεύγει.

Και κάτι ακόμα: Οι νόμοι της διαπλοκής που θέσπισε και συντηρεί ως σήμερα η Κυβέρνηση, θα καταργηθούν στο σύνολό τους από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η πρόταση νόμου που καταθέσαμε στη Βουλή και απορρίφθηκε από την Κυβέρνηση, θα γίνει νόμος του κράτους αμέσως μετά την ετυμηγορία του ελληνικού λαού...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

...που θα οδηγήσει τον τόπο σε μια νέα διακυβέρνηση βασισμένη σε αρχές κα καξίες.

Επανέρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η πρώτη από τις πολύκροτες εξαγγελίες του Πρωθυπουργού, όχι μόνο εξελίχθηκε σε φίασκο, αλλά κατέληξε και σε απόπειρα για το ακριβώς αντίθετο.

Η δεύτερη, αφορούσε τον εκλογικό νόμο.

Επισημάναμε από την αρχή ότι πρόκειται για προσχηματική ενέργεια, ενέργεια πολιτικού καιροσκοπισμού που ξεκινούσε από την ηττοπάθεια του κυβερνώντος κόμματος. Είχαμε τονίσει ότι σε προεκλογική περίοδο δεν είναι δυνατόν να αλλάξει ο εκλογικός νόμος. Αυτό είναι αυτονότητο, δεν έπρεπε να το συζητάμε καν. Δεν θέλησαν να ακούσουν. Είπαν ότι αρχίζουν τάχα διάλογο με όλους τους άλλους. Ουδείς άλλος προσήλθε στο διάλογο αυτό. Έμεινε μόνη της η Κυβέρνηση να συζητά σχέδια επί σχεδίων. Ακολούθησαν έντονες αντιπαραθέσεις μεταξύ Υπουργών, Βουλευτών, στελεχών, στις οποίες μάλιστα ειπώθηκαν φράσεις και χαρακτηρισμοί που δεν θέλω να αναφέρω.

Μιλούσε τότε η Κυβέρνηση για ένα νόμο που δήθεν θα αναβάθμιζε το δημόσιο βίο. Μιλούσε τάχα για πλήρη αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Ισχυρίζαντας ότι θα παρουσίαζε ένα νόμο τομή στο πολιτικό σύστημα. Τι να πρωτοθυμηθεί κανένας; Τις διπλές κάλπες, την εκλογή άλλων Βουλευτών με λίστα και άλλων με σταυρό προτίμησης, τη διάσπαση των εκλογικών περιφερειών; Από όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως καλά γνωρίζετε, δεν έμεινε τίποτα, απολύτως τίποτα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το νομοσχέδιο που σήμερα συζητούμε δεν έχει καμία από τις διατάξεις που πρόβαλε η Κυβέρνηση ως τάχα καινοτόμες ρυθμίσεις πριν από έξι μήνες. Οι διαμάχες στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος ήταν τέτοιες που την ανάγκασαν να πάρει πίσω όλες εκείνες τις προχειρότητες, με τις οποίες θέλησε να εμφανίσει την αμηχανία της για το έγκλημα του χρηματιστηρίου ως τάχα θεσμική παρέμβαση για την αναβάθμιση του δημόσιου βίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ίδια η Κυβέρνηση, με το ακρωτηριασμένο σχέδιο που συζητούμε σήμερα, ακύρωσε όλα-μα όλα- τα προσχήματα με τα οποία προσπαθούσε να δικαιολογήσει την απόφασή της να αλλάξει τον εκλογικό νόμο. Ομολόγησε ποιες σκέψεις πριντανεύουν στο σύστημα ΠΑΣΟΚ, την ώρα που αισθάνεται το έδαφος να φεύγει κάτω από τα πόδια του.

Η ίδια η Κυβέρνηση απαξιώσει όσα μεγαλόστομα διακήρυξε μέχρι πριν από λίγους μήνες. Απέδειξε ότι όλα αυτά ήταν πρ-

φάσεις. Αυτό που τώρα αλλάζει τελικά είναι η διάταξη που ορίζει πότε γίνονται οι εκλογές με λίστα. Ο ισχύον νόμος, όπως καλά γνωρίζουμε όλοι, ορίζει ότι εκλογές με λίστα γίνονται μόνο αν προκηρυχθούν σε διάστημα δώδεκα μηνών από τις προηγούμενες.

Τώρα η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ θέλει να διευρύνει το διάστημα αυτό κατά έξι μήνες. Θέλει να ισχύσει η λίστα αν οι εκλογές προκηρυχθούν σε δεκαοκτώ μήνες μετά τις προηγούμενες. Το ερώτημα είναι: Γιατί; Με κεφαλαία γράμματα, γιατί άραγε; Έδωσε όμως την απάντηση ότι ο Υπουργός Ανάπτυξης, προαναγέλλοντας την βέβαια πια ήττα του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του Μαρτίου και προβλέποντας νέες εκλογές για το 2005.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αλλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό και μόνο καταδεικνύει τη διαφορά, την τεράστια διαφορά μας στη συναίσθηση ευθύνης, τη διαφορά μας στην αντίληψη για την ουσία της δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εμείς δεν παίζουμε με τους θεσμούς. Δεν πολιτεύμαστε με δεύτερες σκέψεις στο μυαλό μας. Δεν κινούμαστε στο σκοτάδι. Σε κάθε περίπτωση αποδεικνύουμε και συνέπεια και υπευθυνότητα. Όπως είπαμε από την αρχή, δεν συμφωνούμε στην αλλαγή του εκλογικού νόμου λίγο πριν τις εκλογές. Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο που προτείνει η Κυβέρνηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση διάλεξε τη στιγμή που τελειώνει η θητεία της για να κορυφώσει και να αναδείξει την αναξιοπιστία της. Και αυτό βέβαια σε τελική ανάλυση είναι πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ, όμως ταυτόχρονα προσβάλλει και το Κοινοβούλιο, περιφρονεί τους θεσμούς, προκαλεί τους πολίτες και όλα αυτά με την περιέργη σιωπή του νέου Αρχηγού του ΠΑΣΟΚ. Και όλα αυτά που μας αφορούν όλους, δείχνουν ότι η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ -ποια και αν είναι- δεν αλλάζει πρακτικές, δεν αλλάζει πολιτικές. Επαναλαμβάνεται και επαναλαμβάνεται τα ίδια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όλα όσα συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα στη Βουλή δείχνουν μια κυβέρνηση που φεύγει και σπεύδει να τακτοποιήσει ανοικτούς λογαριασμούς, δείχνουν ότι το ΠΑΣΟΚ είναι αιχμάλωτο σε πελατειακές σχέσεις και εξαρτήσεις. Επιδίδεται σε έναν απελπισμένο αγώνα δρόμου να βολέψει καταστάσεις, να φορτώσει από το παράθυρο τους εκλεκτούς του στον κρατικό μηχανισμό, να παρακάμψει μερικούς ακόμα διαγωνισμούς, να αναθέσει λίγες ακόμα δουλειές.

Ακολουθεί πρακτικές και μεθοδεύσεις, που ξεφεύγουν πέρα από κάθε όριο πολιτικής ευθύνης.

Και όλα αυτά δεν μπορεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ούτε καν να αποτολμούνται σε σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη. Δεν μπορεί να γίνονται προσλήψεις με κομματικά κριτήρια σε προεκλογική περίοδο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν μπορεί να εκποιείται άρον άρον η δημόσια περιουσία. Δεν μπορεί να παραμερίζονται οι διαγωνισμοί, για να εξυπηρετηθούν κομματικά συμφέροντα. Και δεν μπορεί ο νέος Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Παπανδρέου, να σιωπά μπροστά σε όλα αυτά. Υποχρεούται να πάρει θέση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μια μόνο φράστη ακόμα. Το αύριο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται πάντα στην ώρα του. Και το αύριο είναι η 7η Μαρτίου. Είναι η μέρα που οι Έλληνες βάζουν τέλος στο χθες και στην καθεστωτική αντίληψη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είναι η ημέρα που οι Έλληνες οδηγούν τη χώρα σε μια νέα διακυβέρνηση, με αρχές και αξίες, με υπευθυνότητα και συνέπεια και, πάνω απ' όλα, με ταπεινότητα και σεβασμό στον πολίτη.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να επαναλάβω αυτό που είπα πριν –ήταν μέσα στην Αίθουσα λίγοι συνάδελφοι- ότι ο Υπουργός Εσωτερικών έχει αποκλειστεί στη Ρόδο και αυτός είναι ο λόγος που δεν βρίσκεται στη Βουλή αυτήν τη στιγμή. Δεν μπορεί να γίνει η πτήση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν μπορούσε να αναβληθεί η συνεδρίαση για μια άλλη μέρα;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θα ήθελα σ' αυτά που τόνισε ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας να πω ότι θα έκανε καλά να αναζητήσει ευθύνες σ' αυτούς που του εισηγήθηκαν να μη συζητήσει καθόλου η παράταξή του τον εκλογικό νόμο. Ο εκλογικός νόμος δεν είχε καμία πολιτική σκοπιμότητα και αυτό διαφάνηκε από την αρχική του διατύπωση. Η Νέα Δημοκρατία δεν θέλησε να προσέλθει στο διάλογο, αυτόν το διάλογο που πολύ έγκαιρα τον προκαλέσαμε.

Ο εκλογικός νόμος έπιασε. Και το ότι έπιασε δεν το λέγαμε εμείς. Το έλεγαν στελέχη δικά σας. Και ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας –προς τιμήν του γιατί επί των ημερών του έγινε αυτός ο εκλογικός νόμος- στη συζήτηση που είχαμε στη Βουλή στην κοινή πρόταση νόμου ΚΚΕ–Συνασπισμού έβαλε το θέμα ότι ο εκλογικός νόμος πάσχει γιατί η διάταξη της εξομάλυνσης είναι μια διάταξη πέρα για πέρα άδικη.

Ο κ. Μάνος έφερε πρόταση νόμου, για να μπορέσει να εξασφαλιστεί η πριμοδότηση του συνασπισμού κομμάτων που αποκλείσταν από το σημερινό νόμο.

Και εν πάσῃ περιπτώσει, κύριοι συνάδελφοι, μπαίνει θέμα ότι αυτός ο νόμος έρχεται όταν εξαντλεί η Βουλή τη θητεία της; Δηλαδή αγνοούμε ή υποκρινόμαστε ότι δεν έρουμε πιας αυτός ο νόμος θα ισχύσει στις μεθόπομενες εκλογές; Θα είχε απόλυτο δίκιο ο οποιοςδήποτε αναφερόταν σε ένα νόμο που μπορούσε αιφνιδιαστικά να έρθει από το κυβερνών κόμμα, να αφορά την επόμενη εκλογική αναμέτρηση, αλλά ευτυχώς αυτό στο Σύνταγμα το εξασφαλίσαμε.

Όσον αφορά το θέμα που έβαλε με δήθεν δηλώσεις του –γιατί παρερμηνεύτηκαν οι δηλώσεις- ο κ. Τσοχατζόπουλος, ότι του χρόνου θα πάμε σε εκλογές, εμείς, ξέρετε, ήμασταν εκείνοι που στο Σύνταγμα παλέψαμε για να αποσυνδεθεί η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από εθνικές εκλογές. Εσείς θελήσατε να μην αποσυνδεθεί και έμεινε οπώς έχει η διάταξη. Και ασφαλώς η δική μας παράταξη, Κυβέρνηση ούσα την επόμενη χρονιά, δεν θα έχει κανένα λόγο να οδηγήσει τον τόπο σε εκλογές.

Όμως, πέρα από το κυρίως θέμα που συζητάμε σήμερα, δηλαδή τον εκλογικό νόμο, έβαλε και κάποια άλλα θέματα ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, όπως είναι το ότι έρχεται μια σωρεία νομοσχεδίων στη Βουλή και αυτό το ερμήνευσε ότι υπηρετεί εκλογικές σκοπιμότητες και οποιεσδήποτε άλλες σκέψεις μπορεί να βάλει ο καθένας στο μυαλό του.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, με ποια διαδικασία μιλά ο κύριος Υπουργός; Υπάρχει μια ορισμένη διαδικασία...

(Θρύβος στην Αίθουσα, κωδωνοκρουσίες)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όμως όλα αυτά τα νομοσχέδια που έρχονται είναι σοβαρότατα. Εμείς φέρνουμε στη Βουλή, εκτός από τον εκλογικό νόμο, και τον Κώδικα της Αυτοδιοίκησης και το ξέρετε ότι ήταν δική σας πρόταση να μη βιαστούμε να τον καταθέσουμε -ενώ τον είχαμε από πέρυσι ετοιμοκάτισης. Και τον συζητήσαμε με τα νέα όργανα της Αυτοδιοίκησης μέχρι πριν από δύο μήνες. Τότε έληξε η συζήτηση.

Θέλω να πω ότι όλοι οι νόμοι που αυτήν τη στιγμή κατατίθενται στη Βουλή είναι αποτέλεσμα ενός μακροχρόνιου διαλόγου με τους φορείς, ώστε να είναι νόμοι που θα έχουν καλύψει όλες τις υπαρκτές ανάγκες.

Τέλος, στο θέμα που έβαλε για τη διαφάνεια και για τη διαφοροποίηση -μία από τις δύο βασικές εξαγγελίες που είχε κάνει ο Πρόεδρος- έχουν γίνει τόσο εξαντλητικές συζητήσεις στη Βουλή, έχει απαντήσει τόσες φορές ο Πρωθυπουργός και ο

Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, που δεν νομίζω ότι είναι αυτή τη στιγμή επίκαιρο να ξανακάνουμε τις ίδιες αναλύσεις. Εξάλλου έχω ξεπεράσει το χρόνο και δεν θέλω να κλέψω άλλο χρόνο από την τοποθέτησή μου μετά το πέρας των εισηγητών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επανέλθουμε εις την κανονική διαδικασία μας.

Όμως, θέλω να σας ενημερώσω ότι έχουν εγγραφεί να μιλήσουν δεκαοκτές Βουλευτές και ίσως κατά τη διάρκεια της αγορεύσεως του δεύτερου εισηγητή να εγγραφούν και άλλοι. Για την περίπτωση αυτή στη Διάσκεψη των Προέδρων είπαμε ότι θα κάνουμε σήμερα μία συνεδρίαση και θα συζητήσουμε μέχρι ενός χρονικού ορίου –θα σας πω στη συνέχεια την πρότασή μου- επί της αρχής, θα συνεχίσουμε σε μία εμβόλημα συνεδρίαση την Τρίτη το πρωί για να ολοκληρώσουμε επί της αρχής και η τρίτη συνεδρίαση θα γίνει κανονικά την Τρίτη το απόγευμα.

Νομίζω ότι εάν πάμε σήμερα μέχρι τις 15.00' θα μιλήσουν όσοι συνάδελφοι θέλουν να μιλήσουν και στη συνέχεια θα μιλήσει εάν θέλει και κάποιος εκ των εκπροσώπων, αλλά νομίζω ας πάμε κανονικά με τον εισηγητή και τους άλλους ειδικούς αγορητές και τους συναδέλφους και την Τρίτη το πρωί συνεχίζουμε και ολοκληρώνουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, γιατί να γίνει έκτακτη συνεδρίαση, ενώ ψηφίζουμε κατά τρόπο παντελώς ανώμαλο αυτά τα νομοσχέδια; Δηλαδή, θα προσθέσουμε συνεδριάσεις για να χειροτερεύσουμε το κακό;

Όμως, κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο για να απαντήσω σε ένα σημείο στον κύριο Υπουργό που αναφέρθηκε σε μένα. Εγώ, κύριε Υπουργέ, δεν είπα ποτέ ότι ο νόμος που είχα ψηφίσει ήταν κακός. Αντίθετα είχα πάντα υποστηρίξει ότι είχε εκ των πραγμάτων γίνει αποδεκτός, αφού τόσες εκλογικές αναμετρήσεις έγιναν με αυτό το νόμο.

Είχα απλώς επιστημένε, κύριε Πρόεδρε, μία αδυναμία αυτού του νόμου και είχα ζητήσει από τον κ. Σημίτη με προσωπική μου ερώτηση πολύ έγκαιρα, πριν από χρόνια, να τη διορθώσει. Αντί, λοιπόν, να διορθώσει αυτήν τη διάταξη, η οποία έπασχε και να αφήσει το νόμο εκεί που βρισκόταν, η Κυβέρνηση φέρνει το σχέδιο νόμου την τελευταία ώρα. Και επ' αυτού δεν μπορώ να μιλήσω τώρα, θα μιλήσω, όταν πάρω το λόγο επί της αρχής.

Θα πω απλώς ένα πράγμα, κύριε Πρόεδρε. Ότι η Νέα Δημοκρατία αυτήν τη διάταξη, η οποία πράγματι στο θέμα της εξομάλυνσης είναι παντελώς άδικη την πλήρωσε δύο φορές. Θεία δικαιοσύνη να την πληρώσετε και εσείς αυτήν τη φορά! Και τότε θα βάλετε μιαλό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εγώ δεν κάνει να κάνω σχόλια απ' αυτήν τη θέση, αλλά προφανώς δεν έχει κανενα λόγο το ΠΑΣΟΚ –εάν θα πάρει τις εκλογές- να την πληρώσει!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ήταν σωστή η απόφαση που πήραμε στη Διάσκεψη των Προέδρων. Ο αριθμός των συναδέλφων που έχει εγγραφεί θα μπορούσε να καλύψει σε μία συνεδρίαση τη συζήτηση αυτή.

Καλύτερα όμως να έχουμε την άνεση να ολοκληρωθεί η αρχή του νομοσχέδιου την Τρίτη το πρωί. Την Τρίτη το απόγευμα νομίζω περίπου τις ίδιες απόψεις θα διατυπώσουμε, αλλά θα έχουν έτσι τη δυνατότητα όλοι να μιλήσουν.

Λοιπόν, σήμερα να διακόψουμε τη συζήτηση επί της αρχής στις τρεις η ώρα, να συνεχίσουμε την Τρίτη το πρωί στις δέκα και μισή και να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση του νομοσχέδιου το απόγευμα της Τρίτης. Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το Σώμα συνεφώνησε.

Ο κ. Βύρων Πολύδωρας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τα μικρότερα κόμματα; Δεν ξέρω αν με τον Κανονισμό είναι σωστή η διαδικασία που ακολουθήθηκε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Σκυλλάκο, νομίζω ότι καλώς διευκολύναμε τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, εφόσον είχε λόγο επείγοντα να παρέμβει. Απάντησε δι'

ολίγον ο Υπουργός και επανερχόμαστε τώρα κανονικά στη συζήτηση.

Στο μεταξύ, όπως με ενημέρωσε ο κ. Σκανδαλίδης, με ειδική πτήση προσπαθεί να έρθει. Θα είναι εδώ –υποθέτω- στη μιάμιση η ώρα, θα ακούσει τότε και τους υπόλοιπους ομιλητές και κατά το δυνατόν προχωρεί ομαλά η συζήτηση.

Ορίστε, κύριε Πολύδωρα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές ότι η παρέμβαση του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας στη συζήτηση απεσκόπη στον επιβαλλόμενο εκ των πραγμάτων λόγο, να προσδώσει τη δέουσα βαρύτητα με τις αιτιάσεις που ήγειρε για τη διαδικασία και την ουσία του παρόντος νομοσχέδιου.

Μετά το Σύνταγμα ο εκλογικός νόμος είναι ο βαρύτερος νόμος στο πολιτειακό μας κοινοβουλευτικό σύστημα. Είναι το εργαλείο της Δημοκρατίας. Είναι η διαδικασία η οποία εξισώνεται με την πολιτική ουσία του δημοκρατικού κοινοβουλευτικού πολιτεύματος.

Ένας ορισμός της πολιτικής λέει: Ποιος λαμβάνει, τι λαμβάνει, πώς λαμβάνει. Αυτό αφορά πλούτο, αξιώματα, τιμές, εντολή προς εκπροσώπηση και εντολή προς διακυβέρνηση. Κεντρικό σημείο για να απαντήσει κανείς από πλευράς πολιτικής επιστήμης και πρακτικής σ' αυτό το ερώτημα –ποιος λαμβάνει, τι λαμβάνει, πώς λαμβάνει- αποτελεί ο εκλογικός νόμος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ -ΨΑΡΟΥΔΑ)

Προς τούτο σε μια κοινωνία και σ' ένα πολιτικό σύστημα όχι της δυσπιστίας, αλλά του consensus –δηλαδή, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της εκτεταμένης συναίνεσης για τη θέσπιση των κανόνων του παιχνιδιού- απαιτείται ως λόγος αρχής η ευρύτατη δυνατή συναίνεση των πολιτικών δυνάμεων στο Κοινοβούλιο και στο δημόσιο βίο. Η ευρύτατη δυνατή συναίνεση αποτελεί εγγύηση για την αποτελεσματικότητα και του εκλογικού νόμου και του πολιτικού συστήματος, την εύρυθμη λειτουργία του πολιτικού συστήματος, κατ' επέκταση.

Κατά αντιδιαστολή θα πρέπει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αποκλειστούν λογικές κερδοσκοπίας και χαρτοκλεψιάς από τη σύνταξη και εισήγηση προς συζήτηση και ψήφιση του εκλογικού νόμου. Έτσι προσλαμβάνει ιδιαίτερη βαρύτητα ο χρόνος που εισάγεται προς συζήτηση ο εκλογικός νόμος.

Σας είπαμε από το καλοκαίρι ότι έχουμε εισέλθει στην ύποπτη πολιτική –κατά το πτωχευτική- περίοδο. Δεν μας ακούσατε.

Θέλατε να στηρίξετε το πρόσχημα, την πρόφαση ότι είστε ρέκτες μεταρρυθμιστές και στο θεσμικό επίπεδο και σ' αυτόν καθαυτόν τον εκλογικό νόμο.

Απεδείχθη ότι όχι μόνο δεν είσθε μεταρρυθμιστές, αλλά είστε τακτικιστές σε ευτελές επίπεδο, δηλαδή νομίσατε ότι μπορείτε να βρείτε κάποια ratio σ' αυτήν τη σπουδή για τον εκλογικό νόμο από το καλοκαίρι μέχρι τα τώρα. Αν υπάρχει κάποια λογική ή κάποιος σκοπός δικαίου –όπως λέμε στα νομικά- αυτός θα ήταν να γίνετε αρεστοί προς την Αριστερά με σκοπό να την καταπείτε και όχι να της προσδώσετε ευχέρειες αυθημοστασίας και διαίτερης ειδικής αυτοτελούς πολιτικής οντότητας.

Θέλατε απλά να φτιάξετε μία αύρα συμμαχίας και συγγένειας με την Αριστερά, την οποία κατακρεούργείτε σε κάθε ευκαιρία, στις ίδες, στις ψήφους, στις εκλογικές διαδικασίες, στα πάντα. Δεν έχετε τον ευθύ λόγο να πείτε «όπως λέει ο ισχύων εκλογικός νόμος», ο οποίος εξυπηρετεί δύο αρχές, δύο πολιτικές αρετές. Θα ήθελα να τις θυμίσω για άλλη μία φορά. Αναδεικνύει Κυβέρνηση το πρώτο κόμμα, το πλειοψηφούν κόμμα και δίνει στα κόμματα τα μικρά τη μέγιστη δυνατή εκπροσώπηση ή μεγάλη, μία ικανοποιητική όσο ποτέ άλλοτε.

Αυτό είναι μία άποψη, έχει ένα θετικό λόγο. Συνομολογούμε την ατέλεια στην εξομάλυνση για τον ισχύοντα εκλογικό νόμο και είχαμε συμφωνήσει να προχωρήσουμε σε μία θεραπεία των αδικιών της εξομάλυνσης και να έχουμε έναν έγκυρο εκλογικό νόμο χωρίς φανφάρες, χωρίς τυμπανοκρουσίες και προπαντός χωρίς την υποψία ότι κάποιος πάει να γελάσει τον άλλον, δηλαδή έναν ευθύ και τίμο βασικό κανόνα του πολιτικού συστήματος.

Αυτός ήταν ο συλλογισμός από πλευράς Νέας Δημοκρατίας. Δεν συναντήθηκε με τις ατραπούς, τις δολιχοδρομίες, τους

τακτικισμούς και τα προσχήματα της Κυβέρνησης. Όμως, υπάρχει θεία δίκη. Η Κυβέρνηση με την πρόταση ή τη συμπεριφορά της θεσμικής ακράτειας –όπως λέω εγώ- αυτοεξευτελίσθη. Τα κεφάλαια, δηλαδή, τα οποία έφερε προς συζήτηση ήσαν η περιφερειακή αναδιοργάνωση, η αναδιάταξη της χώρας. Τους λέγαμε «είναι άγουρο και μη σπεύδετε, γιατί δεν είναι αυτό το κεφάλαιο θέμα πειραματισμών».

Το αποτέλεσμα ήταν να μη γίνει τίποτα, να το πάρει πιών από συζητήσεις και διεργασίες, όχι στο δημόσιο διάλογο, αλλά μέσα στο ίδιο της το κόμμα η κυβερνητική πλειοψηφία. Το ξέχασε, το έβαλε στο ράφι, το άφησε στις καλένδες το μέγα κεφάλαιο που έπρεπε να το δούμε επί τη βάση των σύγχρονων δεδομένων –οικονομικών, αναπτυξιακών, ευρωπαϊκών, κοινωνικών, πολιτισμικών- και να έρθει ως καρπός ώριμης διαλεκτικής ανάλυσης και προπαντός συναίνεσης.

Κανένας δεν μπορεί να πάρει προβάδισμα πολιτικό ή ηθικό, λέγοντας «εγώ είμαι ο προοδευτικός και ο ρέκτης κατ’ αντιδαστολή προς τους συντηρητικούς και τους οπισθοδρομικούς», διότι τέτοιες τάσεις και τέτοιες συμπεριφορές η ζωή τις διαφέύδει και τις τιμωρεί.

Έπειτα, όπως είπε και ο κ. Καραμανλής, το περιεχόμενο και οι φιλόδοξες ιδέες, θέσεις και προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για τη ριζική αναθεώρηση του εκλογικού συστήματος, έπεσαν εις το κενό και συμπαρέσυραν και την κυβερνητική αξιοπιστία. Το ελάχιστο που έχω να σας καταγγείλω είναι ότι πειράματα εισάγετε πάνω σε κεφαλαιώδη πολιτικά ζητήματα, «γονατογραφήματα» και πάλι.

Δεν έχετε μια ώριμη θέση και μια πρόταση, για το πού θα πάει το εκλογικό σύστημα με το βασικό όχημα που λέγεται εκλογικός νόμος. Από το φιλόδοξα και με τημπανοκρουσίες εισαγόμενα προς συζήτηση ήταν, οι μισοί Βουλευτές να εκλέγονται με λίστα, οι άλλοι μισοί με σταυρό, σε κάποιο σύστημα μικρών περιφερειών η σταυροδοσία, στις ευρείες περιφέρειες η λίστα, ένα παρόμοιο σχήμα με το γερμανικό. Το προπαγάνδισαν κάποιοι από τα κυβερνητικά στελέχη, με αποτέλεσμα να αποβεί μια πομφόλυξ και τίποτε άλλο. Έμεινε στο κενό.

Δεύτερον, ήταν η υπόθεση της ανατροπής, σαν προάγγελος αυτού που επιχειρεί ο κ. Γεώργιος Παπανδρέου, δηλαδή η πολιτοποίηση των πολιτικών όρων. Ήταν αυτή η κατάσταση με τις δύο κάλπες, άλλο κόμμα να ψηφίζει ο πολίτης εκλογέας και άλλο Βουλευτή, μια πολιτοποίηση επαναλαμβάνων των πολιτικών όρων, ένα πολιτικό αλαούμ. Δηλαδή εδώ θα επιλέγουμε τους Βουλευτές με μια λογική εσωτερική συναλλαγής, ένα life style, μια light ελαφρά πολιτική και ένα είδος παρέας.

Δεν είναι έστι. Η πολιτική παράδοση, η πολιτική συνέπεια, η δημοκρατική συνέπεια ορίζει τα κόμματα ως συμφωνίες πολιτών για αρχές, για στόχους, για οράματα και για προγραμματικούς τρόπους πραγματώσεως των αρχών, των στόχων και των οραμάτων. Δεν ευνοήθηκε ποτέ, ούτε καταγράφηκε να δικαιωθεί στην ιστορία όμιλος αρχολιπάρων, δηλαδή που εκλιπαρούν ή που είναι γαντζωμένοι στην εξουσία ή στην «κουτάλα» ως ορισμός κόμματος. Το κόμμα είναι εξ υπ' αρχής παντρέμενό με την ιδέα, με την ιδεολογία, με τις αρχές και με τις προτάσεις για εφαρμογή, δηλαδή για προσέγγιση και υλοποίηση στόχων και αρχών.

Έλεγε, λοιπόν, εκείνη η πρόταση -πολύ νεοτερική- να έχουμε μία κάλπη για κόμμα, μία για πρόσωπα. Και αυτό έπεσε στο κενό, όπως ήταν φυσικό, γιατί η φύση, η κοινωνία, η ζωή, ο πολιτικός ρυθμός εκδικείται.

Το άλλο της υπόθεση της κατάτμησης των περιφερειών ήταν άγουρο. Όταν εξαλείφθηκε η υπόθεση των περιφερειών και της μείζονος περιφέρειας ήταν επόμενο ότι αυτό δεν είχε καμία ελπίδα να σωθεί, εκτός από το γεγονός ότι εμπεριείχε και ανισότητες, δηλαδή το ένα μεγάλο σύνολο το περιποιόσουν κατά τον άλφα τρόπο, χωρίς κατάτμηση, το άλλο μεγάλο σύνολο -πληθυσμιακό και ψηφοφόρων κατά βάση- το θεωρούσες ότι είναι ενδεδειγμένο και επιβαλλόμενο να κατατμηθεί. Έπεσαν και αυτά στο κενό. Έμεινε ένα πουκάμισο αδειανό, ένα ευτελές υπόλειμψα το οποίο εκθέτει, είναι ανάλογο δηλαδή σε αντιστοιχία προς την αξιοπιστία και την πολιτική φερεγγυότητα της Κυβερνήσεως. Αυτό είναι το νομοσχέδιο που συζητούμε.

Θέλω να κάνω επί του νομοσχέδιου ειδικότερα τρεις παρατηρήσεις.

Πρώτη. Ελέχθη ότι ευνοεί τη συνεργασία των κομμάτων, τους συνδυασμούς. Όπως ήταν λάθος και ο αποκλεισμός της συνεργασίας για το σχηματισμό κυβέρνησης, δηλαδή για την ανάδειξη μιας κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας –και ήταν λάθος, γιατί δεν γίνονται τέτοιοι ρητορικοί στο νόμο αποκλεισμοί, οι οποίοι διαψεύδονται στην πράξη, διότι σε τίποτε δεν εμποδίσει η διάταξη του ισχύοντος νόμου περί αποκλεισμού των συνεργασιών να πραγματοποιηθούν και στην παρούσα Βουλή από την εφαρμογή του ισχύοντος νόμου συνεργασίες και να υπάρχει εκπροσώπηση εδώ- όπως αυτό ήταν αμφιβόλης αξίας, έτσι και η ενθάρρυνση των συνεργασιών σε τίποτε δεν αφελεί.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Υπάρχει κατάργηση της άρνησης να υπάρξουν συνεργασίες.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι η κατάργηση του αποκλεισμού.

Αν υποθέσουμε ότι η κατάργηση διευκολύνει τις συνεργασίες, αυτό είναι θέμα πρώτης ανάγνωσης και όχι δεύτερης, για να πει ότι σε τίποτα δεν εμποδίζονται οι συνεργασίες και με τη ρήτρα του αποκλεισμού.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Αυτό ακριβώς λέω.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Η εκδοχή ότι φέρνετε με τον παρόντα νόμο μία καινοτόμο διάταξη είναι πολύ αβάσιμη. Είναι μετέωρη και καθόλου ισχυρή εκδοχή.

Η δεύτερη παρατήρηση μου επί του εκλογικού νόμου έχει να κάνει με την υπόθεση της αυτοδυναμίας και του 42%. Σας λέω ότι πρόκειται περί μαθηματικών μεταβλητών. Δεν είναι δεδομένο ότι το 42% θα φέρει αυτοδύναμη κυβέρνηση, γιατί συναρτάται με το πόσα μικρά κόμματα θα περάσουν το κατώφλι του 3%.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μία έξοχη ανάλυση του καθηγητή Θανάση Διαμαντόπουλου στην «Απογευματινή», την οποία θα καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής. Αυτή η ανάλυση λέει συγκεκριμένα ότι «Το αν θα υπάρξει μονοκομματική πλειοψηφία δεν θα εξαρτάται πλέον τόσο από το ποσοστό του πρώτου κόμματος ή από τη διαφορά του από το δεύτερο, αλλά θα προσδιορίζεται κυρίως από την εκλογική συμπεριφορά των μικρών κομμάτων. Ποσοστό ακόμη και οριακά υψηλότερο του 42% δεν θα δίνει κυβερνητική κοινοβουλευτική αυτοδυναμία, εάν όλες οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας έπειταν το 3%» -μιλάει, παραδείγματος χάρη, για μία σύμβαση τεσσάρων κομμάτων «και, κατά συνέπεια, δεν προκύψουν αναντιπροσώπευτες ψήφοι». Αυτές προορίζονται, για να προικίσουν το πρώτο κόμμα.

Ο κ. Διαμαντόπουλος συνεχίζει, λέγοντας το εξής: «Αντίθετα, ποσοστό χαμηλότερο από το 40% μπορεί να δώσει αυτοδυναμία, εάν αρκετά κόμματα δεν φθάσουν στο όριο της εκπροσώπησης! Μάλιστα -το άκρον άωτον του παραλόγου-όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά του πρώτου κόμματος από το δεύτερο τόσο μειώνονται οι πιθανότητες του να κατατάξει την αυτοδυναμία.» Το καταθέτω για τα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βύρων Πολύδωρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν άρθρο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Μέσα σε αυτό το άρθρο υπάρχουν αριθμητικά παραδείγματα, τα οποία επαλήθευσα και εγώ στον υπολογιστή. Πρόκειται για μεταβλητές, οι οποίες την υπόθεση ότι το 42% μου δίνει αυτομάτως αυτοδύναμη κυβέρνηση, την ακυρώνουν γιατί είμαι μεταβλητές των μαθηματικών και δεν έχεις τις σταθερές.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Μόνο αν περάσει το 100% το σύνολο των κομμάτων, κάτι που δεν μπορεί να γίνει.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Η τρίτη παρατήρησή μου έχει να κάνει με τη σφοδρή καταγγελία που υποχρεούμαι να κάνω για την τροπολογία-ρύθμιση σχετικά με την επέκταση της λίστας στους δεκαοκτώ μήνες αντί για τους δώδεκα. Είπε ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καραμανλής, ότι αυτό είναι ομολογία ήττας και έσχατος τακτικισμός.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτά δεν γίνονται με την ψυχολογία του χαρτοκλέφτη. Ο ευθύς πολιτικός λόγος, η αναγωγή σε αρχές και στο τι θέλουμε να υπηρετήσουμε με το εκλογικό σύστημα, που είναι ο βασικός μοχλός της λειτουργίας του δημοκρατικού

πολιτεύματος, πρέπει να διατυπώνονται με παρρησία, εντιμότητα, ειλικρίνεια και όσο το δυνατόν λιγότερες πολιτικές σκοπιμότητες. Διότι αυτή η λογική για την επέκταση της λίστας στο δεκαοκτάμηνο ακυρώνει και τη συνταγματική λογική, ότι δηλαδή θέλουμε να είμαστε ανύποπτοι και να φτιάχνουμε τίμο, συναινετικό και ευρείας συμφωνίας εκλογικό νόμο για τις μεθεπόμενες εκλογές.

Έτσι, δεν θα πρέπει το βεληνεκές της σκέψεως μας, της προβλέψεως μας, της προοπτικής μας να συναντάται με ύποπτες περιοχές, όπως είναι για παράδειγμα οι εκλογές του 2005 που δεν θα γίνουν και σας το προεξοφλώ, γιατί το ηττημένο ΠΑΣΟΚ του 2004 δεν θα έχει ανάκαρο να προκαλεί εκλογές το 2005. Αυτά είναι η δυναμική της πολιτικής.

Με αυτές τις σκέψεις που διατύπωσα, σας λέω ότι καταψηφίζουμε ως κόμμα αυτό το νομοσχέδιο και ταυτόχρονα εκφράζω και την απογοήτευσή μου για το επίπεδο, στο οποίο κατρακύλησε η αξιοπιστία της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ με το να φέρνει εν τω μεσώ της προεκλογικής περιόδου αυτό το πουκάμισο το αδειανό προς ψήφιση. Δείχνει ότι δεν σέβεται το Κοινοβούλιο. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Το λόγο έχει εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος ο συνάδελφος κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Εμείς απορρίπτουμε και καταδικάζουμε το σχετικό νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο αυτό καθιερώνει έναν εκλογικό νόμο, ο οποίος στηρίζει και αναπαράγει το δικομματισμό. Σε τελευταία ανάλυση είναι κομμένος και ραμμένος στα μέτρα του δικομματισμού ή του διπολισμού αν μετεξελιχθεί ο δικομματισμός σε διπολισμό με κάποιες συνεργασίες. Τον απορρίπτουμε και τον καταδικάζουμε, γιατί είναι καλπονοθευτικός με την έννοια ότι μία μειοψηφία στο λαό τη μετατρέπει, λόγω των διατάξεων που περιέχει, σε πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο. Είναι ένας νόμος αντιδημοκρατικός και άδικος, γιατί κλέβει έδρες και ψήφους από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και κυρίως γιατί εμποδίζει υπαρκτές δυνάμεις να εκπροσωπηθούν στο Κοινοβούλιο. Τη βασική ευθύνη την έχει το ΠΑΣΟΚ. Η Κυβέρνησή του φέρνει αυτό το νομοσχέδιο για συζήτηση στη Βουλή. Όμως, συνυπεύθυνο κόμμα είναι και η Νέα Δημοκρατία, η οποία σε κάθε περίπτωση και με πολλά επιχειρήματα, με ταυτόσημα επιχειρήματα σαν αυτά που επικαλείται το ΠΑΣΟΚ, υποστηρίζει τον κεντρικό πυρήνα του νομοσχεδίου, δηλαδή ότι πρέπει να σχηματιστούν αυτοδύναμες κυβερνήσεις με καλπονοθευτικές διατάξεις.

Ποιος είναι ο λόγος που το ΠΑΣΟΚ φέρνει αυτό το νομοσχέδιο; Υπάρχουν ορισμένα στοιχεία. Πρώτον, η ανάγκη να εμφανιστεί ότι κάνει εκσυγχρονισμούς. Ειπώθηκε αυτό και σ' αυτό συμφωνούμε. Δεύτερον, να φύγουν τα όποια εμπόδια υπήρχαν στις συνεργασίες για τις συμμαχίες, έχοντας στο μυαλό δυνάμεις πέραν του ΠΑΣΟΚ, έχοντας στο μυαλό του το ΠΑΣΟΚ την Κεντροαριστερά, ανεξάρτητα αν του βγαίνει σήμερα ή αν -επιτρέψει μου την έκφραση- δεν μπορεί να το πετύχει σήμερα και σκέφτεται να το πετύχει αύριο. Βεβαίως, η λογική αυτή βοηθά κάτω από ορισμένες συνθήκες και το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, αν υπάρχει ανάγκη για κεντροδεξιά συμμαχία.

Η επιδίωξη είναι να λυθούν τα όποια προβλήματα σε σχέση με τη λίστα ή το σταυρό προτίμησης, ενόψει και των πολύ πιθανών εκλογών μετά από ένα χρόνο. Πιθανών εκλογών, γιατί είτε κερδίσει το ΠΑΣΟΚ τις εκλογές είτε κερδίσει η Νέα Δημοκρατία, μπορούν κάλλιστα να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα της μη εκλογής του Προέδρου για να διαλυθεί η Βουλή.

Το ΠΑΣΟΚ μάλιστα επεδίωξε με αυτό το νομοσχέδιο, αλλά τελικά αναγκάστηκε κάτω από τις αντιστάσεις και Βουλευτών δικών του, να μην περάσουν διατάξεις που προέβλεπαν γενικότερη παρέμβαση στο πολιτικό μας σύστημα, όπως ήταν η διπλή κάλπη -με ψήφους δηλαδή και άλλων Βουλευτών των άλλων κομμάτων να επιλέγονται οι Βουλευτές του κάθε κόμματος, που οδηγούσε σε μία λογική ομογενοποίησης, ιδιαίτερα για τα κόμματα εκείνα τα οποία έχουν ταυτόσημες βασικές κατευθύνσεις και προσανατολισμούς- η πρόταση Βουλευτών δύο ταχυτήτων -που βεβαίως και αυτή αποσύρθηκε- που θα έπαιζε αποφασι-

στικότερο ρόλο -γιατί θα υπήρχε μεγαλύτερος συγκεντρωτισμός στις αποφάσεις και στην επιλογή των προσώπων που θα εκλέγονταν Βουλευτές- και το σπάσιμο των μεγάλων περιφερειών, που και αυτό ευτυχώς αποσύρθηκε, διότι ήταν οι μόνες περιπτώσεις που κατά κάποιο τρόπο προσέγγιζε η λειτουργία της διανομής των εδρών στην απλή αναλογική.

Έγιναν, λοιπόν, προσπάθειες να είναι ακόμη αντιδραστικότερος αυτός ο νόμος και τελικά για άλλους λόγους δεν πέρασαν αυτές οι διατάξεις και η Κυβέρνηση αναγκάστηκε να τις πάρει πίσω.

Πώς επιτυγχάνεται η καλπονοθεία; Σύμφωνα με το νόμο το πρώτο κόμμα αρπάζει έδρες από τα υπόλοιπα κόμματα και ιδιαίτερα από ένα ποσοστό που κανονικά θα έπρεπε να εκπροσωπείται στη Βουλή, από ένα αριθμό κομμάτων που μπορεί και με τη σημερινή συγκυρία, αλλά και γενικότερα φθάνουν και ξεπερνούν το 10% των ψηφοφόρων. Δηλαδή το 10% ή και παραπάνω μπορεί να θέλει κάποιες πολιτικές δυνάμεις, μικρότερες ή λίγο μεγαλύτερες να εκπροσωπηθούν στη Βουλή και τελικά να μην μπορεί να εκπροσωπηθεί καμία πολιτική δύναμη. Τις έδρες, λοιπόν, που αναλογούν σε αυτά τα ποσοστά τις παίρνει το πρώτο κόμμα. Πάρινε μπόνους σαράντα έδρες. Και έτσι μετατρέπεται από μειοψηφία σε πλειοψηφία.

Δε γνωρίζω το άρθρο και την ανάλυση που έγινε, αν είναι αληθινό και αν η κλοπή αυτή μπορεί να οδηγήσει σε ακόμα μεγαλύτερα νούμερα, δηλαδή το πρώτο κόμμα και με λιγότερα από 40% να μπορεί να οδηγήσει σε αυτοδύναμη κυβέρνηση. Τότε τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα.

Υπήρξε το επιχείρημα ότι τα αριστερά κόμματα θα φθάσουν από το 70% της αναλογικότητας στο 87% και γι' αυτό δεν θα πρέπει να φωνάζουμε. Εκεί είναι το πρόβλημα: Το αν θα κερδίσει παραδείγματος χάρη το ΚΚΕ μία ή δύο έδρες παραπάνω; Δηλαδή εμείς θα έπρεπε να μπούμε στα παζάρια να μας δώσετε μια έδρα παραπάνω και να πούμε και ευχαριστώ ή και άλλα κόμματα και όχι μόνο εμείς; Γ' αυτό αρνηθήκαμε κάθε διάλογο και γι' αυτό αρνούμαστε και επιμένουμε καθαρά στην απλή αναλογική. Διότι και αυτό το σύστημα, όπως και τα προηγούμενα, ανεξάρτητα αν κλέβουν περισσότερο ή λιγότερο καθιερώνουν το δικομματισμό και η στήριξη του δικομματισμού είναι αυτή που εμποδίζει την όποια εξέλιξη την όποια κινητικότητα. Εδώ βρίσκεται η ακινησία του πολιτικού συστήματος και η όποια κινητικότητα περιορίζεται ανάμεσα στα δύο κόμματα. Παρεμποδίζονται εξελίξεις με το να μην ενθαρρύνονται άλλες πολιτικές δυνάμεις να βγουν στην επιφάνεια, διότι φοβούνται ότι θα μείνουν εκτός Βουλής.

Αυτά τα λέω διότι υποστηρίχθηκε από τον εισιγητή της Πλειοψηφίας ότι η απλή αναλογική δημιουργεί ακινησία, ενώ το παρόν σύστημα και τα ανάλογά του δημιουργούν κινητικότητα.

Και με αυτό το νομοσχέδιο, με αυτό το εκλογικό σύστημα παραβιάζονται βασικές δημοκρατικές αρχές τις οποίες οι πρωτοετείς στην Νομική Σχολή τις διδάσκονται στο Συνταγματικό Δίκαιο. Ποιες αρχές παραβιάζονται; Η αρχή της αντιπροσωπευτικότητας. Άλλον ψηφίζει ο κόσμος, άλλος εκλέγεται. Παραβιάζεται η αρχή της ισότητας. Χρειάζονται πολλαπλάσιες ψήφοι στα μικρότερα κόμματα για να εκλέξουν ένα Βουλευτή. Και αντίστροφα το πρώτο κόμμα, με λιγότερες ψήφους εκλέγει Βουλευτές. Δεν υπάρχει λοιπόν ισότητα ψήφου. Βασική αρχή του Συντάγματος. Πλήρεται η λαϊκή κυριαρχία. Δεν εκφράζεται η θέληση του λαού, δεν εφαρμόζεται και δεν υλοποιείται αυτή η θέληση. Αλλιώς ψηφίζει ο κόσμος, άλλα είναι τα αποτελέσματα.

Άρα, λοιπόν, και οι στοιχειώδεις δημοκρατικές αρχές, όπως και το Αστικό Συνταγματικό Δίκαιο -να το πω έτσι, για εμάς του αριστερού- που μαθάίνουν ότι θα έπρεπε να ισχύουν, παραβιάζονται και σταθερά στην ουσία παραβιάζεται και αυτό ακόμη το Σύνταγμα.

Το τρίτο και σοβαρότερο είναι ότι αναπαράγεται και με αυτήν την έννοια ενισχύεται σε βάθος χρόνου ο δικομματισμός. Διευκολύνεται μόνο η εναλλαγή των δύο μεγαλύτερων κόμματων. Πολλές δυνάμεις αναγκάζονται να παραμένουν εγκλωβισμένες στα δύο μεγαλύτερα κόμματα και να μη δοκιμάζουν την τύχη τους και να μην προσπαθούν, με το φόβητρο ότι δε θα πάρουν

το 3%, να κάνουν άλλον πολιτικό σχηματισμό.

Το κυριότερο είναι ότι οι μικρότερες πολιτικές δυνάμεις αδυνατούν ή δυσκολεύονται να «δυναμώσουν» ως κόμματα διότι λειτουργεί η λογική της χαμένης ψήφου. Εκεί «πατάει» και το ΠΑΣΟΚ, εκεί «πατάει και η Νέα Δημοκρατία» και όχι στη σταθερότητα της Κυβέρνησης. Δεύτερη έρχεται η σταθερότητα της Κυβέρνησης για την οποία θα μιλήσουμε.

Έτσι, εμπεδώνεται στον κόσμο η λογική ότι έχει δίκιο το ΚΚΕ, ότι «παλεύει», αλλά τι να το κάνουμε, δε θα μπορέσει ποτέ να παίξει κάποιο ρόλο, δε θα μπορέσει ποτέ να γίνει κυβέρνηση, να γίνει κόμμα εξουσίας, διότι με το εκλογικό σύστημα οι μικροί παραμένουν μικροί. Χρησιμοποιείται και το εκλογικό σύστημα πέρα από τους άλλους μηχανισμούς (μέσα ενημέρωσης, κυρίαρχη ιδεολογία και το πώς αυτή αναπαράγεται από το σχολείο κλπ), για να μην αναφερθώ γενικότερα στο πολιτικό σύστημα.

Βεβαίως, θα ήθελα να σταθώ λίγο και στο ζήτημα της κατάργησης των εμποδίων που έβαζε για τις συνεργασίες. Αν το δούμε σαν αυτοτελή διάταξη, αυτό είναι σωστό. Δε χρειάζεται να είναι σε υποδεεστηρή μοίρα οι όποιες προεκλογικές συνεργασίες και συμμαχίες. Αυτό ήταν το σωστό. Ήταν λάθος στον προηγούμενο νόμο.

Γιατί τώρα το κάνει το ΠΑΣΟΚ; Το κάνει προσβλέποντας σε εκείνες τις δυνάμεις που έχουν στο μυαλό τους και το έχουν δείξει και με τη σάστη τους...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Αυτό ήταν λάθος από την αρχή και έπρεπε να τακτοποιηθεί.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ναι, αλλά εσείς ποτέ δεν ξεκινάτε ως ΠΑΣΟΚ και ως Νέα Δημοκρατία από την άποψη του ποιο είναι το δίκαιο εκλογικό σύστημα, αλλά ξεκινάτε με βάση τη συγκυρία, ότι μόνοι μας μπορεί να μην έχουμε πλειοψηφία, άντε να κάνουμε κάποιες συμμαχίες, να κάνουμε την κεντροαριστερά. Αυτή είναι η λογική σας. Δε μιλάμε για τις άμεσες εκλογές, γιατί εξάλλου δεν ισχύει αυτός ο εκλογικός νόμος γι' αυτές τις εκλογές, αλλά για τις αμέσως επόμενες που μπορεί να είναι σε ένα χρόνο.

Έρχομαι στο βασικό επιχείρημα και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας για τις σταθερές κυβερνήσεις. Το αν είναι πραγματικά σταθερή μία κυβέρνηση είναι πολιτικό ζήτημα και δεν έχει την ανάγκη του εκλογικού νόμου για να είναι σταθερή. Δηλαδή, μία κυβέρνηση η οποία «ακουμπά», λύνει προβλήματα, έχει την αγάπη του κόσμου, της συμπαραστέκεται ο κόσμος, είναι σταθερή κυβέρνηση, είτε έχει εκατόν πενήντα έναν Βουλευτές είτε έχει εκατόν ογδόντα Βουλευτές είτε είναι μονοκομματική κυβέρνηση είτε είναι συμμαχική κυβέρνηση αποτελούμενη και από δύο και από τρία και από πέντε κόμματα. Αν εφαρμόζεται αντιλαϊκή πολιτική και αρχίζουν οι κοινωνικές διαμαρτυρίες, βεβαίως όσους Βουλευτές και αν έχει, παύει να είναι σταθερή.

Γ' αυτόν το λόγο ανατρέχετε στα «δεκανίκια» του εκλογικού νόμου. Μέσω του εκλογικού νόμου είτε το ΠΑΣΟΚ είτε η Νέα Δημοκρατία, έροντας ότι θα εφαρμόσετε αντιλαϊκές πολιτικές, ξέρετε ότι από την επόμενη των εκλογών θα αρχίσει η αντιστροφή μέτρηση, δηλαδή θα αρχίσει να σας εγκαταλείπει ο κόσμος και θέλετε τεχνητά να επιτυγχάνετε τη σταθερότητα, ελέω εκλογικού νόμου σταθερότητα κι όχι λόγω των πολιτικών που εφαρμόζετε και με την υποστήριξη του κόσμου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Επειδή αναφερθήκατε και σε άλλες χώρες, η ιστορική πείρα δείχνει ότι δεν έπιαθαν τίποτα ο Ιταλόι που είχαν επανειλημένων εκλογές. Προχώρησε ο καπιταλισμός στην Ιταλία πιο γρήγορα και από άλλες χώρες που δεν εφάρμοζαν τέτοια συστήματα, ανεξάρτητα αν τον καπιταλισμό των υποστήριξαν οι δυνάμεις οι μεν ή οι δε που κινούνται όμως στην ίδια κατεύθυνση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Γιατί τον κατάργησαν τότε;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Θα σας πω γιατί τον κατάργησαν. Υπάρχει από το 1990 και λίγο νωρίτερα μία γενικότερη τάση «αντιδραστικοποίησης» συνολικά και στον τομέα της οικονομίας και του πολιτικού μας συστήματος. Τα συντάγματα –και τα δικά μας και τα άλλα– πάνε από το κακό στο χειρότερο, είναι όλο και πιο αντιδραστικά. Οι τρομονόμοι και η θωράκιση του

αστικού κράτους απέναντι στα λαϊκά κινήματα ανατρέπουν δημοκρατικές κατακτήσεις και παραβιάζουν ατομικά δικαιώματα και «σέρνονται» και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία στους τρομονόμους και στην τρομολαγνεία που ξεκινάει από τον Μπους. Σ' όλο το πολιτικό μας σύστημα πάμε σε χειρότερες λύσεις.

Και πάμε και στα εκλογικά συστήματα σε χειρότερες λύσεις όπως και στα Συντάγματα αλλά και από άποψη δημοκρατίας συρρικνώνεται η όποια αστική δημοκρατία υπήρχε πριν από είκοσι ή εκατό χρόνια και στη χώρα μας και στην Ευρώπη.

Εν πάσῃ περιπτώσει δεν έπιαθαν τίποτα οι άλλες χώρες όπου εφαρμόζουν την απλή αναλογική, δημιουργούνται συμμαχικές κυβερνήσεις κλπ. Αυτά που είπατε σε μας ξεκινούν από τη στατική αντίληψη. Καταλαβαίνετε τι λέτε, είναι εύκολο επιχείρημα ότι δύο κόμματα θα υπάρχουν, άρα αν το τρίτο κόμμα το ΚΚΕ λέει όχι και στους δύο θα υπάρχει αδιέξοδο.

Αν εφαρμοστεί σταθερά η απλή αναλογική σαν πάγιο εκλογικό σύστημα δεν θα υπάρχουν δύο αστικά κόμματα, θα υπάρχουν και μικρότερα, θα εμφανιστούν και άλλες δυνάμεις θα μπορείτε να βρίσκετε συμμάχους, όπως γίνονται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες και δεν θα υπάρχει κυβερνητικό αδιέξοδο. Αυτά που λέτε είναι δικαιολογίες για να μην εφαρμόσετε την απλή αναλογική, την οποία υποστηρίζουμε ως ΚΚΕ. Είχαμε καταθέσει και πρόταση νόμου τρεις φορές, ξεκίνησε μαζί με το Συνασπισμό και το ΔΗΚΚΙ και συνεχίστηκε με το Συνασπισμό.

Δεν καταλαβαίνω πού στηρίζετε την άποψη ότι δεν είναι δίκαιο εκλογικό σύστημα η απλή αναλογική. Ό,τι ψηφίζει ο κόσμος, αυτό βγαίνει. Ανάλογα με τις ψήφους είναι και οι βουλευτικές έδρες. Από πού και ας πού να υπάρχουν οι μονοεδρικές που θα εκλέγεται ο Βουλευτής με το πλειοψηφικό σύστημα που άκουσα ότι είναι το πιο δίκαιο;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Δημοκρατικό είπα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τότε να πάμε στο πλειοψηφικό. Να πείτε καθαρά ότι είναι γερμανικό σύστημα ή δεν ξέρω πώς αλλώς θέλετε να το πείτε.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι η απλή αναλογική θα οδηγήσει τα πράγματα σε συμμαχικές κυβερνήσεις. Το κάθε κόμμα θα προσεγγίζει την Κυβέρνηση ή θα την αποκρούει ανάλογα με το πώς συμπίπτουν τα προγράμματα, τα συγγενή κόμματα θα συμμαχούν και τότε θα ξεκαθαρίσει και το πολιτικό τοπίο ως ένα βαθμό που μπορεί να ξεκαθαρίσει. Μ' αυτήν την έννοια θα είναι μια προσφορά στο να είναι πιο καθαρές οι θέσεις, τα προγράμματα και η αντιπαράθεση επί της ουσίας.

Το εκλογικό σύστημα, κύριε Υπουργέ, που προτείνεται με αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει σχέση ούτε με τη δικαιοσύνη ούτε με την ισότητα ούτε με την πολιτική εντιμότητα ούτε με τη δημοκρατία. Γ' αυτό το καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού, κ. Κουβέλης, έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι τυπικά η Κυβέρνηση έχει το δικαίωμα να φέρει σχέδιο εκλογικού νόμου λίγες μέρες πριν από τις εκλογές.

Το ζήτημα ήμως, κύριε Υφυπουργέ, είναι αν έχει την ουσιαστική δημοκρατική νομιμοποίηση, με την έννοια ότι η προεκλογική περίοδος υφίσταται και μάλιστα υφίσταται εδώ και πάρα πολύ καιρό.

Άκουσα να αιτιολογείτε την άποψή σας αναφορικά με το χρόνο τον οποίο εισάγετε το σχέδιο του εκλογικού νόμου και υποστηρίζατε ότι είχε προηγηθεί ένας διάλογος. Δεν πρόκειται για κανένα διάλογο. Θα θυμίσω ότι ο μόνος διάλογος που έγινε ήταν η κατάθεση της πρότασής σας με ένα δημόσιο τρόπο, όπως επίσης και η κατάθεση των απόψεων των άλλων κομμάτων, ιδιαίτερα του Συνασπισμού, επίσης με ένα δημόσιο τρόπο.

Κατά συνέπεια καλόν είναι να το αποσαφηνίσουμε για να μη νοιμίσει ο ελληνικός λαός ότι υπήρξαν διαδικασίες διαλόγου, ότι υπήρξε ανταλλαγή απόψεων και έτσι αυτό το νομοσχέδιο έρχεται κατά τους ισχυρισμούς σας μετά από ένα διάλογο. Δεν υπήρξε κανένας διάλογος. Και δεν υπήρξε διάλογος για το λόγο ότι η Κυβέρνηση διαμόρφωσε τις δικές της επιλογές, άξονες τους είχε ονομάσει αρχικά, αυτούς έθεσε ως βάση του διαλόγου, αλλά αυτή η βάση του διαλόγου αποτελούσε και το τελι-

κό αποτέλεσμα το οποίο καταγράφεται στο σχέδιο νόμου σήμερα, βεβαίως με την απάλειψη εκείνων των διατάξεων που αφορούσαν στην κατάτμηση των εκλογικών περιφερειών.

Και εδώ υπάρχει επίσης ένα πολιτικό ζήτημα. Πότε είχε δίκιο η Κυβέρνηση; Όταν επέλεγε και διεκήρυξε την κατάτμηση των εκλογικών περιφερειών και ειδικότερα της Β' Εκλογικής Περιφέρειας Αθηνών και Θεσσαλονίκης ή σήμερα που έχει απαλείψει τη σχετική διάταξη; Πότε είχε δίκιο, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση; Όταν έλεγε ότι προωθεί την κατάτμηση, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα ζητήματα της διαφθοράς –θα έλεγα οποία υποκρισία!– ή σήμερα που δεν αντιμετωπίζει κατά τους δικούς της ισχυρισμούς τα ζητήματα της διαφθοράς με τη μη κατάτμηση των περιφερειών;

Και αναφέρομαι σε όλα αυτά για να δείξω ότι η Κυβέρνηση προσάρμοσε και αυτήν τη σημαντικότατη κατά την άποψή μου υπόθεση του εκλογικού νόμου στις δικές της ανάγκες και μάλιστα έκανε μία προσαρμογή, η οποία εν συνεχείᾳ άλλαξε για να την προσαρμόσει σε άλλες ανάγκες και οι άλλες ανάγκες ήταν η φωνή και η διαμαρτυρία των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, που για δικούς τους λόγους δεν ήθελαν την κατάτμηση των εκλογικών περιφερειών τις οποίες προσανέφερα.

Ο εκλογικός, όμως, νόμος -θα συμφωνήσετε, κύριοι συνάδελφοι- είναι ένας τόσο βασικός νόμος, ο οποίος δεν πρέπει να υπόκειται σε σκοπιμότητες, αλλά και σε κομματικού χαρακτήρα ιδιοτέλειες σαν και αυτές που αναδείχθηκαν με την παράθεση των ελάχιστων παραδειγμάτων που χρησιμοποίησα, διότι υπάρχουν και άλλα παραδείγματα.

Γιατί, όμως, σπεύδει η Κυβέρνηση παραμονές των εκλογών της 7ης Μαρτίου να καθιερώσει αυτό το εκλογικό σύστημα; Διότι κατά τη γνώμη μου θέλει να παγιώσει ένα εκλογικό σύστημα, που θα ισχύει βεβαίως για τις μεθεόπλενες εκλογές και οποτεδήποτε αυτές γίνουν, αλλά κυρίως για να προλάβει τις εξελίξεις και κατά την έκφραση που έχω χρησιμοποιήσει και στο παρελθόν, να κλειδώσει τις εξελίξεις. Περί αυτού ο λόγος και τίποτα άλλο πέραν αυτού το οποίο αναφέρω.

Υπάρχουν δύο πολιτικές σχολές, δύο πολιτικές απόψεις αναφορικά με τον εκλογικό νόμο. Η μία η οποία υποστηρίζει ότι ο εκλογικός νόμος βεβαίως πρέπει να εξασφαλίζει κάποια αναλογικότητα στην έκφραση της ψήφου, αλλά να δίδει ταυτόχρονα ισχυρές κυβερνησίες και η δέutερη πολιτική σχολή την οποία προσωπικά πιστεύων, αλλά υποστηρίζει και ο Συναπτισμός, είναι εκείνη που δέχεται ότι το εκλογικό σύστημα πρέπει να αποτυπώνει τους γνήσιους, τους πραγματικούς κοινωνικούς συσχετισμούς και όπως αυτοί εκφράζονται κάθε φορά. Και αυτό το εκλογικό σύστημα δεν είναι κανένα άλλο από εκείνο της απλής αναλογικής.

Θέλω επίσης να σας διαβεβαιώσω ότι η διεκδίκηση του Συναπτισμού για την καθιέρωση της αναλογικής δεν είναι μία διεκδίκηση η οποία αρχίζει και εξαντλείται στο να εξασφαλίσει κάποιους περισσότερους Βουλευτές ο Συναπτισμός, ως λεγόμενο μικρό κόμμα και να τους συναριθμίσει με αυτούς που εκλέγει με τον υπάρχοντα νόμο στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα. Κάθε άλλο. Εμείς υποστηρίζουμε την απλή αναλογική, διότι έχουμε την άποψη ότι η απλή αναλογική, εκτός από το γεγονός ότι υπηρετεί τη γνήσια έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, υπηρετεί την ισότητα της ψήφου. Η ισότητα της ψήφου δεν είναι γράμμα κενό περιεχομένου. Η ισότητα της ψήφου κατά τη γνώμη μας είναι πεμπτουσία της δημοκρατικής λειτουργίας του πολιτεύματος αλλά και γιατί απελευθερώνει υπαρκτές ζωντανές πολιτικές δυνάμεις, οι οποίες σήμερα ασφυκτιούν κάτω από το πέδιλα ενός εκλογικού νόμου ο οποίος επιλέγει, όπως επέλεγε και στο παρελθόν, τη μειοψηφία στην ελληνική κοινωνία να την καθιστά κυβερνητική πλειοψηφία με το δεδομένο και αδιαμφισβήτητο ότι το 40% περίπου, που αποτελεί μειοψηφία στην ελληνική κοινωνία, δίδει κυβερνητική πλειοψηφία. Πρόκειται κατά συνέπεια για δύο διαφορετικές πολιτικές θεωρήσεις. Δεν πρόκειται για κάποιο ζήτημα το οποίο αναφέρεται στην τεχνική του όλου θέματος. Στη μία θητεύετε εσείς, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση σας, η δική σας παράταξη και η Νέα Δημοκρατία, που θέλετε ακριβώς αυτήν τη μειοψηφία να την καθιστάτε κυβερνητική πλειοψηφία και στην άλλη θητεύουμε εμείς και όχι

μόνο εμείς αλλά και άλλα κόμματα και άλλοι μεμονωμένοι πολιτικοί και άλλες πολιτικές δυνάμεις που δεν εκφράζονται στο Κοινοβούλιο, γιατί πιστεύουμε ότι η υπόθεση της γηνησίοτητας στην έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας είναι ένα μείζον αγαθό για τη δημοκρατία μας, που το συμφέρον της συν τοις άλλοις πρέπει να αναζητείται και στην πολυφωνική έκφραση των πραγματικών κοινωνικοπολιτικών συσχετισμών.

Το παράδειγμα έχει ακουστεί πάρα πολλές φορές. Είναι ισχυρή κυβέρνηση αυτή που έχει 40% στην ελληνική κοινωνία και κυβερνητική πλειοψηφία; Ισχυρή κυβέρνηση είναι αυτή η οποία μπορεί να χειρίζεται με τη μέγιστη δυνατή συναίνεση τα μεγάλα προβλήματα αυτού του τόπου –και τα προβλήματα είναι μεγάλα- με δεδομένη τη ρευστότητα η οποία υπάρχει και στο επίπεδο της ευρωπαϊκής κλίμακας κύριοι συνάδελφοι, αλλά και στο επίπεδο της παγκόσμιας κλίμακας. Δεν θέλετε με τον εκλογικό νόμο να προκύψουν δυνατότητες καινούργιων πολιτικών συνθέσεων; Και δεν ομιλώ για κάποια κεντροαριστερά ή άλλα συναφή τα οποία αν θέλετε έχουν ευτελίστει με διάφορες παρεμβάσεις και με διάφορες ερμηνείες. Ομιλώ για την αναγκαιότητα των πολιτικών συνθέσεων που είναι δυνατόν να μετατοπίζουν την πολιτική ζωή του τόπου από τη συντριπτική θέση που σήμερα βρίσκεται, κάτω βέβαια και από ορισμένες άλλες προϋποθέσεις προγραμματικού χαρακτήρα, προς μία ουσιαστικά προοδευτική κατεύθυνση, έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται, επαναλαμβάνω, τα μεγάλα, τα σύνθετα, τα πολύπλοκα προβλήματα τα οποία γίνονται ακόμη μεγαλύτερα με δεδομένη τη συμμετοχή μας στο υπό διαμόρφωση πολιτικό και οικονομικό ολοκλήρωμα της Ενωμένης Ευρώπης.

Κύριοι συνάδελφοι, έγινε μια συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή, μία συζήτηση η οποία αναδεικνύει και τις προθέσεις της Κυβέρνησης. Ακούστηκε στη Διαρκή Επιτροπή η πολιτική άποψη, ο πολιτικός ισχυρισμός και η πολιτική διεκδίκηση, εάν θέλετε, κύριοι της Κυβέρνησης, να διατηρήσετε το πλαφόν του 3% - απαράδεκτο λέμε εμείς- τουλάχιστον ρυθμίστε τα ζητήματα έτσι ώστε εάν κόμμα σε συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια εξασφαλίζει το εκλογικό μέτρο, να εκλέγει το Βουλευτή ο οποίος έχει ασφάλισε το εκλογικό μέτρο.

Ακόμη και στις ευρωπαϊκές χώρες, ο εγκρατής και έγκριτος κ. Αυγερινός επανευλημμένα το επεσήμανε και είμαι βέβαιος ότι σας το έχει πει, ότι και στην Ευρώπη, σε χώρες της Ευρώπης όπου ισχύει όμιο μεγαλύτερο του 3% ...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Στη Γερμανία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Στη Γερμανία, συγκεκριμένο το παραδειγμα. Εάν μία πολιτική δύναμη σε ορισμένη εκλογική περιφέρεια εξασφαλίζει από την πρώτη κατανομή το εκλογικό μέτρο, πρέπει να εκλέγει το Βουλευτή ή τους Βουλευτές που αντιστοιχούν στον αριθμό των ψήφων που έλαβε. Ούτε αυτό το θελήσατε. Και αυτό είναι δηλωτικό των συγκεκριμένων πολιτικών προθέσεων που έχετε για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα.

Κύριοι συνάδελφοι, έρχεται με μία ειδική ρύθμιση η κυβερνητική πλειοψηφία και λέει ότι η λίστα, η περιβόλητη αυτή λίστα θα ισχύει πέραν του δωδεκαμήνου και για χρονικό διάστημα δεκαοκτώ μηνών.

Γιατί το θέλει αυτό; Είναι τυχαία η επιλογή; Δεν αποτελεί περαιτέρω απόδειξη του πολιτικού μας ισχυρισμού ότι και μ' αυτόν τον τρόπο θέλει να κλειδώσει τις εξελίξεις, αφού θέλει τη λίστα, προκειμένου η λίστα να καθορίζει τις επιλογές του αρχηγοκεντρικού κόμματος, να καθορίζει τις επιλογές οι οποίες αναφέρονται όχι μόνο στις άλλες πολιτικές δυνάμεις που διαμορφώνουν τον εν τέλει συσχετισμό, αλλά θέλει αυτόν τον κατάλογο, αυτήν τη λίστα για να διαμορφώνει και τις εσωκομματικές καταστάσεις, τους εσωκομματικούς συσχετισμούς.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Μαντρί, μαντρί!

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά συνέπεια, ποιος νομίζει ότι θα έχει πειστικό λόγο να απαντήσει σ' αυτό το οποίο υποστηρίζουμε; Ότι δηλαδή το εκλογικό σύστημα για άλλη μια φορά, εντάσσεται και υπόκειται σε βραχυπρόθεσμες κομματικές πολιτικού χαρακτήρα σκοπιμότητες, ακριβώς γιατί θέλει να προλάβει τις εξελίξεις, θέλει να εμποδίσει τις εξελίξεις ή ακριβέστερα να προσαρμόσει και διά του εκλογικού νόμου η Κυβέρνηση τις εξελίξεις, στις δικές της στοχεύσεις και σκοπεύσεις.

Βεβαίως, θα ψηφιστεί το σχέδιο νόμου και θα γίνει νόμος του κράτους, αλλά θα μένει πάντοτε το βάρος σ' αυτήν την κυβερνητική πλειοψηφία ότι εμπόδισε, σε μια εξαιρετικά ευαίσθητη στιγμή για τις λειτουργίες του πολιτικού συστήματος, τις εξελίξεις, οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν διαμορφωθεί με ένα δημοκρατικά άνετο τρόπο, με έναν τρόπο που θα επέτρεπε την απελευθέρωση υπαρκτών πολιτικών δυνάμεων οι οποίες ασφυκτιούν σήμερα στον κλωβό του εκλογικού νόμου, που και η Νέα Δημοκρατία ψήφισε και ουσιαστικά επαναλαμβάνει με διαφοροποίηση ως προς την αναλογικότητα και την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Πρόκειται για την εμπέδωση του δικομματικού πολιτικού συστήματος, το οποίο σιγά σιγά μετατρέπεται σε ένα διπολικό σύστημα με μονοπολιτική, με παραγόμενη ίδια πολιτική και από τους δύο πόλους, με ελάχιστες διαφορές, ουσιαστικά διαχειριστικού χαρακτήρα και όχι με διαφορές επί της ουσίας των πολιτικών ζητημάτων και των προβλημάτων αυτής της κοινωνίας.

Κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση, όπως σας είπα, κατά τη γνώμη μου δεν έχει την ουσιαστική δημοκρατική νομιμοποίηση να φέρνει παραμονές των εκλογών έναν εκλογικό νόμο ο οποίος θα έχει τα αποτελέσματα που λίγο πριν προανέφερα. Φέρνει και άλλα πολλά νομοσχέδια. Και δεν είναι αληθές αυτό το οποίο ακούστηκε λίγο πριν από τον κύριο Υφυπουργό, ότι αυτά αποτελούσαν προεργασία πολλών μηνών, ενδεχομένως και πολλών ετών και σήμερα είναι η κατάλληλη μέρα.

Κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε τι έφερε μόλις προχθές η Κυβέρνηση ως σχέδιο νόμου και φιλοδοξεί να έρθει και στην Ολομέλεια και να γίνει νόμος; Σχέδιο για την καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους μέτρησης της αποδοτικότητας των δημοσίων υπαλλήλων και άλλες διατάξεις. Δηλαδή, ένα τεράστιο ζήτημα που αφορά στη μέτρηση της απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης, ένα ζήτημα το οποίο έχει απασχολήσει πολλούς και σε πολλές περιπτώσεις, το φέρνει χωρίς να έχει προηγηθεί και ο ελάχιστος διάλογος.

Οφέλω να αποδείξω αυτό που λέω. Σήμερα στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης ήρθε ο εκπρόσωπος της ΑΔΕΔΥ, για να καταγράψει τον αιφνιδιασμό αυτής της ανώτατης συνδικαλιστικής οργάνωσης, για να καταγράψει αντιρήσεις και να ζητήσει αυτό το σχέδιο νόμου να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο ενός συστηματικού διαλόγου με τους ενδιαφερομένους και με την κοινωνία.

Ανέφερα το συγκεκριμένο αυτό παράδειγμα, για να καταδείξω ότι δεν συνιστά ορθή κοινοβουλευτική λειτουργία και κοινοβουλευτική δράση η επιλογή της Κυβέρνησης να σωρεύει νομοσχέδια επί νομοσχέδιων την ύστατη ώρα, έστω και αν αυτά τα νομοσχέδια εν μέρει υπηρετούν πελατειακές σχέσεις και εν μέρει στοχεύουν σε άλλες λύσεις ενδεχομένως ενδιαφερόντων προβλημάτων. Αυτό συνιστά μια επιλογή αιφνιδιασμού του Κοινοβουλίου και κυρίως αιφνιδιασμού των πολιτικών αντιπάλων ή όσων αντιλαμβάνεται ως πολιτικούς της αντιπάλους η Κυβέρνηση. Είναι προφανές, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Συνασπισμός καταψήφιζε το σχέδιο νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, όπως σας είπε και ο Πρόεδρος της Βουλής, θέλω να ενημερώσω την Εθνική Αντιπροσωπεία ότι λόγοι ανώτεροι από τη θέλησή μου με απέκλεισαν στη Ρόδο και δεν μπορούσα να έρθω. Μόλις τώρα κατάφερα να έρθω.

Θα μιλήσω την Τρίτη το πρωί επί της αρχής. Θα ήθελα μόνο, επειδή άκουσα τον κ. Κουβέλη να μιλά για το νομοσχέδιο για τη διοίκηση, να πω στον αγαπητό συνάδελφο μια κουβέντα, γιατί θεωρώ υποχρέωσή μου να αποκαταστήσω την αλήθεια.

Αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Κουβέλη, είναι ένα νομοσχέδιο, ένα κομμάτι ενός ολόκληρου συστήματος αλλαγών που συζητείται από την αρχή του 2002.

Θέλω να σας επισημάνω ότι εκπρόσωποι του κόμματός σας στο Εθνικό Συμβούλιο Διοικητικής Μεταρρύθμισης συμμετείχαν σε όλες τις συζητήσεις και είχαν θετική γνώμη γι' αυτές τις ρυθ-

μίσεις που έρχονται στη Βουλή.

Υπάρχει ανακοινωμένη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης πάνω σε όλα τα θέματα μετά από έξι μήνες διάλογο. Οι νόμοι έχουν φτιαχτεί ο ένας μετά τον άλλο. Ξεκίνησε με το ΑΣΕΠ και προχώρησε και στις υπόλοιπες διαδικασίες.

Ειδικά σε αυτό το κομμάτι υπάρχει μία πλήρης επεξεργασία στην οποία συμμετείχε και η ΑΔΕΔΥ. Λυπάμαι που δεν ήμουν το πρώιμο στην επιτροπή. Η ΑΔΕΔΥ συμμετείχε επί της ουσίας και πολύ θετικά στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, όπως επίσης και το κόμμα σας είχε πολύ θετική άποψη και παρουσία σε θέσεις τις οποίες ενσωματώσαμε στο σχετικό νομοσχέδιο.

Θα παρακαλούσα, λοιπόν, να μη θεωρηθεί ότι αυτό είναι ένας αιφνιδιασμός της Κυβέρνησης. Έχει παρουσιαστεί τουλάχιστον τρεις φορές στη δημοσιότητα. Έχει γίνει συζήτηση επί συζητήσεων. Έχει εξαντλήσει όλη τη διαδικασία και όλη τη δυνατότητα που είχε.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο για μισό λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Κουβέλη, έχετε το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Άλλα εδήλωσε ο εκπρόσωπος της ΑΔΕΔΥ σήμερα στη Διαρκή Επιτροπή.

Το δεύτερο: Και εγώ είχα τη δυνατότητα, κύριε Υπουργέ, να διατυπώσω την άποψη ότι ο τρόπος μέτρησης της αποδοτικότητας βεβαίως πρέπει να είναι διαφορετικός από εκείνον του παρελθόντος.

Να θυμίσω, όμως, επειδή ξέρω ότι θέλετε να είστε ακριβής και ειλικρινής, ότι ο Συνασπισμός επανειλημμένα σας είπε ότι για να εφαρμοστεί ένας τέτοιος τρόπος μέτρησης της αποδοτικότητας και της απόδοσης αναγκαία προϋπόθεση είναι η εφοροθλογισμένη διάθεση του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και η αποσαφήνιση των εργασιακών σχέσεων με τις οποίες συνδέονται οι εργαζόμενοι στον ευρύτερο τομέα της Δημόσιας Διοίκησης.

Και σας είπε και κάτι άλλο ο Συνασπισμός. Ότι δεν μπορείτε αυτόν το νόμο να τον εφαρμόσετε εάν προηγουμένως δεν αντιμετωπίσετε ζητήματα που αφορούν στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.

Είναι κατά συνέπεια ατελής ο λόγος σας –επιλέγω επιτίδες επιεική εκφραστ- σταν αναφέρεται μόνο στο ένα σημείο και παραλέπει το άλλο το οποίο είναι το εξαιρετικά ουσιώδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Να ξεκινήσουμε, λοιπόν, τον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Χρυσανθάκοπουλος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν συζητούμε νομοσχέδια υψηστης σημασίας η Αντιπολίτευση βάζει μπροστά της ένα ημερολόγιο και αρχίζει να σκέφτεται και λέει: «Ερχεται παραμονές των εκλογών. Κακώς». Μα αυτό το νομοσχέδιο δεν πρόκειται να εφαρμοστεί αμέσως. Θα ισχύσει για τις μεθεπόμενες εκλογές. Άρα, αν είχε ζητηθεί ένα ή δύο χρόνια πιο νωρίς ή τώρα δεν επηρεάζει τίποτα. Τα κόμματα έχουν πάγιες πολιτικές θέσεις, έχουν υποτίθεται ώριμες πολιτικές προτάσεις και θα πρέπει να επιδιώκουν σε αυτά τα ύψιστης σημασίας ζητήματα να έχουν και σαφή πολιτικό λόγο με πρόταση.

Διαπιστώνουμε το εξής: Στη μεν διαδικασία λειτουργίας των επιτροπών της Βουλής έρχονται και καταγγέλλουν και απέχουν της συζήτησης γιατί, λέει, «τα νομοσχέδια αυτά έρχονται τον τελευταίο μήνα, είναι μικρής σημασίας και άρα εμείς δεν μπορούμε να συμμετέχουμε», όπως έγινε στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου προηγουμένως για το νομοσχέδιο για τα εμπορευματικά κέντρα. Στην Ολομέλεια λένε «το νομοσχέδιο αυτό είναι ύψιστης σημασίας, άρα εμείς δεν μπορούμε να συνανέσουμε».

Στην ουσία, πρέπει να ξεπεραστούν αυτές οι παλιές πετυχημένες μέθοδοι δημιουργίας εντυπώσεων και τα κόμματα να συνασθανθούν ότι ανά πάσα στιγμή έχουν την ίδια ευθύνη να ξεκαθαρίσουν τι θέλουν.

Φέρνει η Κυβέρνηση το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου στο οποίο αντιπροτείνει ενιαία ο Συνασπισμός και το ΚΚΕ το σύστη-

μα της απλής αναλογικής. Βλέπουμε μια κοινή πρόταση νόμου από δύο κόμματα που έχουν σχέσεις μίσους μεταξύ τους σε ό,τι αφορά την εκλογική συνεργασία. Αρνούνται παντελώς να συμπράξουν για εκλογικά οφέλη στις ευρύτερες προτάσεις συσπείρωσης της παραδοσιακής Αριστεράς. Δικαίωμά τους να διαφωνούν.

Εξαιρώ το ΚΚΕ, το οποίο έχει σταθερά μια θέση στείρας αντιπολίτευσης και μηδενιστικής αναφοράς. Καμία σχέση με τους κυβερνώντες και τα κόμματα. Καταγγέλλει μεν το δικομματισμό, αλλά δεν δέχεται τη δημιουργία άλλου πόλου για διεξόδους στην πολιτική πορεία των πραγμάτων. Και αφού αρνείται τη δημιουργία άλλου πόλου, γιατί θέλει να έχει την ηγεμονία και τον αποκλειστικό έλεγχο των εξελίξεων, δικαίωμά του. Το ΚΚΕ είναι συνεπές σ' αυτά που πρεσβεύει.

Ο Συνασπισμός, όμως, ένα κόμμα το οποίο πολλές φορές έχει επικαλεστεί τα ευρωπαϊκά δεδομένα, τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και την ευρωπαϊκή Αριστερά, θα πρέπει να γνωρίζει ότι η Αριστερά δεν κρεμάει μια ταμπέλα στο στήθος της που λέει: «Έμαστε μη κυβερνητική αριστερά». Δηλαδή, είμαστε μονίμως εκτός στόχου κυβερνητικής συμμετοχής. Το πρόσχημα ότι για να επιτευχθεί συνεργασία, προϋποτίθεται αριθμητικό αδεξίδο μέσα στο Κοινοβούλιο για τη σύνθεση πλειοψηφίας, είναι λάθος. Οφείλουν να γνωρίζουν ότι το ΠΑΣΟΚ, ως μεγάλη δημοκρατική παράταξη, πάντοτε ήθελε, θα θέλει και στο μέλλον επιδιώκει μια πορεία συνεργασίας. Όταν, όμως, επιλέγεις για τον εαυτό σου το ρόλο μιας ομάδας γνώμης η οποία θέλει απλώς να εκπροσωπηθεί για να αντιδιαστείνει αορίστως τα δρώμενα, την κυβερνητική ευθύνη από το παραγόμενο κυβερνητικό έργο και θέλει η στάση της να είναι μόνο στάση κριτικής, έχεις αυτοκαταδικαστεί. Αργά ή γρήγορα, η κοινωνική περιθωριοποίηση επέρχεται. Δεν μπορεί ο λαός τον οποίο πολλές φορές όλη η Αριστερά τονίζει ότι είναι πρωταγωνιστής να κάνει επιλογές αδιεξόδου.

Μια επίθεση συνεργασίας, είτε η πρωτοβουλία ανήκει στο ΠΑΣΟΚ είτε ανήκει στη μέχρι σήμερα μη κυβερνητική Αριστερά, είναι απαραίτητη για να υπάρχουν διέξοδοι στο πολιτικό σύστημα. Άλλως, τα πράγματα οδηγούνται σε μια ανεύθυνη επιλογή που σαφώς ο λαός, κάθε φορά που γίνονται εκλογές, καταδικάζει και λέει τα εξής: Αν το θέμα σας είναι να λέτε απλώς τη γνώμη σας, γιατί κόπτεσθε αν θα έχετε τρεις, πέντε, οκτώ ή δώδεκα Βουλευτές, όταν έρχεται ένα νομοσχέδιο το οποίο λέει πως εμείς δίνουμε -σε αντίθεση με το προηγούμενο- σε όποιον πιάνει το 3% το 87% της εκλογικής του δύναμης αντί για το 70%. Βέβαια, κρατάει ένα μικρό ποσοστό, το οποίο προστίθεται στον απαράπτητο αριθμό εδρών για να έχει το πλειοψηφούν κόμμα ευχέρεια να συγκροτήσει κυβέρνηση. Τα πράγματα είναι απλά. Μπορείς να συμμετέχεις στην Κυβέρνηση ανεξάρτητα αν το κόμμα που θα εκλέγει έχει αυτοδυναμία.

Νομίζω ότι αυτά τα πράγματα τα νιώθει ο ελληνικός λαός, προβληματίζεται και λέει: Εσείς τι είστε; Τι επιδιώκετε; Γιατί ψάχνετε να βρείτε διαχωριστικές γραμμές; Γιατί κατασκευάζετε τα τείχη; Γιατί δεν βλέπετε ότι υπάρχει κοινός τόπος, κοινός ζωτικός χώρος, ιδεολογικός, πολιτικός, ιστορικός; Γιατί δεν κάνετε βήματα υπέρβασης; Γιατί απλώς εκφράζετε με δικανικό ύφος, δικαστική στάση και αφορισμούς και ασφυκτιάτε από ένα πλέγμα εκλογικού νόμου; Δεν σας εμποδίζει ο εκλογικός νόμος.

Η άλλη πλευρά, η πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, βλέπουμε να εκπροσωπείται σ' αυτό το διάλογο με τον Αρχηγό της, ο οποίος εκφέρει αφορισμούς. Συμπεριφέρεται με αλαζονικό ύφος μιας καθεστωτικής αντιπολίτευσης και προσπαθεί να εντάξει το συζητούμενο νομοσχέδιο απλά στο προεκλογικό κλίμα. Το προεκλογικό κλίμα δε απαιτεί από την Αντιπολίτευση να τα εμφανίσει όλα μαύρα, παντού να δει αδέξοδα και αρχίζει και διανθίζει τις καταστάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Απαντάει στο Γιώργο Παπανδρέου, στη χθεσινή του πρόταση για την αντιμετώπιση της ανεργίας με μία φράση, η οποία δεν τιμά Αρχηγό Αντιπολίτευσης. Λέει ότι προχωρούμε αυτήν τη στιγμή σε κομματικές προσλήψεις προεκλογικές. Αυτό είναι

απεκμηρίωτο, αβάσιμο, δημαγωγικό, είναι δείγμα της παλινωδίας της δεξιάς παράταξης, που από τη μία λέει «τα δικά μας παιδιά», από την άλλη «να ισχύει το ΑΣΕΠ». Δεν είναι αυτό ήθος πολιτικό. Δείχνει μια ευκαιριακή συμπεριφορά.

Τώρα μαζέψτε τις δυσαρέσκειες. Μετατρέψτε τις, όπου είναι σε υπαρκτή βάση, σε ψήφο άρνησης στο ΠΑΣΟΚ. Και όπου δεν επαρκούν, κατασκευάστε τεχνητές δυσαρέσκειες, να συσωρευτούν οι δυνάμεις, ώστε κάτι να καταφέρουμε. Δεν είναι αυτό ήθος και ύφος πολιτικής που οδηγεί σε διεξόδους! Και μάλιστα για την ουσία του νομοσχεδίου να μην αναφέρει τίποτα.

Εγώ θα υπενθυμίσω στον κ. Καραμανλή ότι στις προηγούμενες εκλογές, με την αλαζονεία του καυχώμενου ήττημένου, δεν αναγνώρισε την ήττα του. Δεν συνεχάρη την Κυβέρνηση. Να το πράξει την ερχόμενη φορά. Οφείλει να έχει σεβασμό στους θεσμούς και τη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και τελείωνω μ' αυτήν τη φράση: το συνταγματικό δικαίωμα και υποχρέωση της Βουλής, μέχρι που να υπογράψει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το διάταγμα διάλυσής της για την προκήρυξη των εκλογών, είναι να νομισθετεί. Μιλήστε στην ουσία, αφήστε τις τεχνητές εντυπώσεις και μην τρέχετε απλά να περάσετε στρεβλές εικόνες στα Μέσα Ενημέρωσης. Γιατί μέσα από αυτές μόνο μπορείτε να υπάρξετε. Όταν απουσιάζει ο πολιτικός λόγος, τότε θα εμφανίζονται αυτά που εμφανίσατε σήμερα εσείς, που ήταν φαιδρά, γιατί ήταν απλά επουσιώδη, δευτερεύοντα και τεχνητά κατασκευασμένα.

Αυτός ο εκλογικός νόμος είναι ένα βήμα ακόμη μπροστά. Δεν είναι ο τέλειος εκλογικός νόμος, γιατί μπορεί να συμπεριληφθούν και λύσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Είναι ένα βήμα μπροστά. Και σταματάμε εκεί, γιατί είναι ωραίο το τελείωμα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ελπίζω να συμφωνείτε κι εσείς..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Από τεχνική απόψη το λέω εγώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: ... ότι αυτά που είπε ο κ. Αυγερινός αποτελούν μια τεκμηρίωση, πάνω στην οποία όσοι έχουν διαφορετική απόψη πρέπει να μιλούν σ' αυτό το ύφος και ήθος και με αυτού του επιπέδου επιχειρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα στή συνεδρίασή μας παρακολουθούν από την δικτικά θεωρεία, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στην Έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Κρήτη: 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα», σαράντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο Βέλου Κορινθίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο κ. Αλογοσκούφης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο τρόπος που νομισθετούμε αυτές τις ημέρες δεν τιμά ούτε το Κοινοβούλιο ούτε τη δημοκρατία μας. Έχουμε μια Κυβέρνηση, η οποία ουσιαστικά παρατίθηκε, προκήρυξε εκλογές για εθνικούς λόγους, καταστρατηγεί τις προβλέψεις του Συντάγματος που λένε ότι η προεκλογική περίοδος δεν μπορεί να ξεπερνά στην ουσία τις τέσσερις εβδομάδες. Έτοι, βρίσκομαστε για δευτέρη φορά τα τελευταία χρόνια σε μια δίμηνη προεκλογική περίοδο και η Κυβέρνηση στη δίμηνη αυτή προεκλογική περίοδο χρησιμοποιεί τα πάντα, χρησιμοποιεί και τη Βουλή, προκειμένου να κάνει προεκλογική πολιτική, προκειμένου να αλλάξει τα δεδομένα και τους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού, με αποτέλεσμα να έχουμε καταργήσει ουσιαστικά τους κανόνες της δημοκρατίας.

Ήμουν Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος σε πάρα πολλά νομοσχέδια αυτές τις ημέρες, όπου η Βουλή νομισθετούσε με την παρουσία της Κυβέρνησης και ολίγων εκπροσώπων της Αντιπολίτευσης, με παντελή απουσία των Βουλευτών.

Παράδειγμα είναι και σήμερα. Βρίσκονται εδώ στην ουσία οι εισιγητές, κάποιοι Βουλευτές είναι να μιλήσουν αμέσως και τα

υπόλοιπα έδρανα είναι άδεια. Λείπει ακόμη και ο Υπουργός, ο οποίος αφού επικαλέσθηκε τις δυσκολίες του ταξιδιού του από τη Ρόδο, ήρθε μας είπε ότι δυσκολεύθηκε να έρθει και μετά ξανάφυγε. Αυτή είναι η σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζει ακόμη και η ίδια η Κυβέρνηση, ο ίδιος ο Υπουργός που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία, τη Βουλή. Έφυγε πάλι ο κ. Σκανδαλίδης, είναι απών.

Εγώ θα καταλάβαινα να εξακολουθεί να λειτουργεί η Βουλή για να ψηφιστούν κάποιοι νόμοι οι οποίοι είναι απολύτως απαραίτητοι για τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους. Πάντα υπάρχουν κάποια έκτακτα. Θα μπορούσε η Βουλή να είναι εδώ έτοιμη να νομοθετήσει και αν χρειαστεί να αλλάξει κάτι τεπείγον. Όλα τα νομοσχέδια που κατατέθηκαν μ' αυτήν τη σπουδή τις τελευταίες μέρες, είναι νομοσχέδια τα οποία επί χρόνια θα μπορούσε να είχε φέρει η Κυβέρνηση, αν ήταν σοβαρά και ουσιαστικά, έρχονται απλώς και μόνο για να σηματοδοτήσουν, τώρα την ύστατη ώρα κάποιες δήθεν προτεραιότητες της Κυβέρνησης που έχουν να κάνουν με την επίλυση προβλημάτων της κοινωνίας.

Χθες συζητούσαμε νομοσχέδιο που τροποποιούσε τον αναπτυξιακό νόμο, ο οποίος από το 1998 που τροποποιήθηκε την τελευταία φορά, είναι γνωστό ότι δεν λειτουργούσε, η Κυβέρνηση περίμενε την εκπνοή της θητείας της για να φέρει έναν αναπτυξιακό νόμο ο οποίος θα εφαρμοστεί από την επόμενη κυβέρνηση, για να σηματοδοτήσει δήθεν ότι ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη.

Σήμερα συζητάμε τον εκλογικό νόμο μεσούσης της εκλογής περιόδου, κάτι που αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση παραδέχεται ότι πάσι θα χάσει με τον παρόντα εκλογικό νόμο τις εκλογές και ετοιμάζεται για μια ρεβάνς -τι να πω- για ένα δεύτερο γύρο με διαφορετικό εκλογικό σύστημα. Ήδη χθες ο Υπουργός Ανάπτυξης -δεν πιστεύω άθελά του- προανήγγειλε ότι το ΠΑΣΟΚ έχοντας προεξοφλήσει την ήττα του στις επόμενες εκλογές, ετοιμάζεται για ένα δεύτερο γύρο με αφορμή την εκλογή του Προεδρού της Δημοκρατίας και αυτό είναι που εξηγεί τη σπουδή της Κυβέρνησης να φέρει αυτόν τον εκλογικό νόμο προς ψήφιση σ' αυτό το Κοινοβούλιο με διαδικασίες που κάθε άλλο παρά τιμούν το πολιτικό μας σύστημα, γιατί ουδείς δέχθηκε -και πολύ σωστά- να συμμετάσχει στο διάλογο για αλλαγή του εκλογικού νόμου λίγο καιρό πριν από τις εκλογές. Ένας νόμος που έγινε και ο Πρωθυπουργός και ο αρμόδιος Υπουργός, απών σήμερα επαναλαμβάνω, για να δικαιολογήσει την ανάγκη για την κατάθεση αυτού του εκλογικού νομοσχεδίου που ήταν να σπάσουν οι μεγάλες εκλογικές περιφέρειες κυρίως στην Αθήνα. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ότι στο άρθρο 1 που ορίζει τις εκλογικές περιφέρειες άλλα έλεγε το σχέδιο νόμου στην εισηγητική έκθεση, που συζητήθηκε στην επιτροπή, άλλα λέει τώρα. Διότι αναγκάστηκε κάτω από την πίεση των συναδέλφων της Πλειοψηφίας ο κύριος Υπουργός να αποσύρει τις διατάξεις που έσπαγαν τη Β' Περιφέρεια Αθηνών και το υπόλοιπο Αττικής.

Για ποιο λόγο τώρα επιμένει η Κυβέρνηση να ψηφιστεί το εκλογικό νομοσχέδιο; Δυο είναι οι λόγοι, οι οποίοι δείχνουν και τη μικροκομματική σκοπιμότητα και όλα τα άλλα τα θεσμικά και περί της ανάγκης υπαρξής ενός απλού εκλογικού νόμου, είναι απλώς η γαρνιτούρα. Η σκοπιμότητα βρίσκεται στο άρθρο 5 που ορίζει ποιοι έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στην κατανομή εδρών. Βλέπει το ΠΑΣΟΚ ότι αδυνατεί να εξασφαλίσει με την πολιτική που αικολούθησε όλα αυτά τα χρόνια, αυτοδύναμη πλειοψηφία, αδυνατεί να φθάσει το 42% που απαιτείται για σχηματισμό κυβέρνησης και παράλληλα να είναι πρώτο κόμμα και προσπαθεί να εφαρμόσει με άλλο τρόπο μέσα από τον εκλογικό νόμο αυτό που πάντα εφάρμοζε το ΠΑΣΟΚ, δηλαδή τη λεηλασία των μικρών κομμάτων της Αριστεράς.

Αυτό που αδυνατεί να κάνει με την προσέλκυση στελεχών θέλει να το κάνει με το να εκβιάσει την Αριστερά σε επόμενη εκλογική αναμέτρηση να συναπιστεί με το ΠΑΣΟΚ, προκειμένου να εξασφαλίσει πλειοψηφία, προκειμένου να διατηρήσει στην εξουσία αυτούς τους στυγογόνους μηχανισμούς που εγκαθίδρυσε τα τελευταία είκοσι χρόνια και οι οποίοι έχουν οδηγήσει

τη χώρα στα σημερινά αδιέξοδα.

Αυτό το άρθρο 5 είναι ένα εξαιρετικά επικίνδυνο άρθρο. Μας γυρίζει πολλά χρόνια πίσω. Υπονομεύει στην ουσία τη λειτουργία των κομμάτων, όπως τα ξέραμε μετά τη δεκαετία του 1950. Και μας φέρνει πίσω στη δεκαετία του 1950, σε συνασπισμούς μικρών προσωποπαγών κομμάτων, τα οποία είχαν δημιουργηθεί εκείνη την εποχή και τα οποία συνασπίζονταν εκλογικά, χωρίς διαδικασίες, μέσα από προσωπικές διαπραγματεύσεις αρχηγών που δεν εκπροσωπούσαν τίποτε στην κοινωνία, προκειμένου να πετύχουν εκλογικά αποτελέσματα.

Αυτό το άρθρο είναι εξαιρετικά επικίνδυνο. Θα οδηγήσει στη διάλυση των μεγάλων κομμάτων που με τόσο μεγάλη προσπάθεια οικοδομήθηκαν τα τελευταία χρόνια και τα οποία έχουν πια και εσωτερικούς κανόνες και διαδικασίες και είναι σημαντικό συστατικό της δημοκρατίας μας.

Και βέβαια το άρθρο που δείχνει και τις μικροκομματικές σκοπιμότητες είναι το άρθρο 10 που προστέθηκε και το οποίο εφαρμόζει τη λίστα μετά από το δεκαοκτάμηνο αντί του δεκάμηνου. Αυτό αποκαλύπτει ποιες είναι οι προθέσεις της Κυβέρνησης και γιατί βιάζεται να φέρει αυτό τον εκλογικό νόμο. Σχεδίαζει από τώρα, μετά την επερχόμενη ήττα της στις εκλογές που θα έχουμε στις 7 Μαρτίου, το δεύτερο γύρο. Αυτές οι πρακτικές, αυτή η μικροκομματική προσέγγιση στα ζητήματα θα καταδικαστεί από τον ελληνικό λαό και στις 7 Μαρτίου και αν χρειαστεί και την άνοιξη του 2005.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Γκατζής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά, ενώ κάνουμε συζήτηση για τον εκλογικό νόμο, οι εισηγητές των άλλων κομμάτων στέκονται λίγο πάνω σ' αυτό, χωρίς να θέλω να αδικήσω τον εισηγητή του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος στάθηκε και είπε αναλυτικά τις απόψεις του κόμματός του. Όλοι όμως οι άλλοι ομιλητές μόνο για τον εκλογικό νόμο δεν μιλήσαν, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα εδώ τον κ. Χρυσανθακόπουλο να μιλάει για διάφορα θέματα, για τη λειτουργία της Βουλής κλπ., να δικαιολογεί μία αδικαιολόγητη κατάσταση. Η Βουλή μπορεί να συνεδριάζει και να νομοθετεί, αλλά δεν μπορεί η Κυβέρνηση να φέρνει καταιγισμό νομοσχεδίων, να συζητούνται με εξηρές διαδικασίες, να αλλιώνεται τελικά όλο το περιεχόμενο και η δυνατότητα του Βουλευτή, όταν μέσα στις αίθουσες των επιτροπών αντί να επεξεργάζονται εκεί τα νομοσχέδια και να έρχονται εδώ με τη διαδικασία του άρθρου 70, που περιορίζει το λόγο και στα κόμματα και στους Βουλευτές για να είναι κάπως ώριμα, όπως λέει, γίνεται το αντίθετο. Απ' αυτήν την άποψη, λοιπόν, καλά θα κάνει να δει η Κυβέρνηση πώς θα τελικά φέρνει αυτά τα νομοσχέδια, με αυτές τις διαδικασίες και σε μία τέτοια περίοδο.

Θα μιλήσω πιο συγκεκριμένα, απαντώντας πρώτα απ' όλα στον κ. Χρυσανθακόπουλο σε δυο πράγματα: Το πρώτο είναι ότι το ΚΚΕ νιώθει μίσος απέναντι στα άλλα κόμματα της Αριστεράς. Κανένα μίσος δεν νιώθει, κύριε Πρόεδρε, το ΚΚΕ. Δεν είναι εδώ, όμως, για να του πούμε.

Το ΚΚΕ παλεύει ιδεολογικά, πολιτικά, μέσα από ταξιδιώτες και πολιτικούς αγώνες, όλα εκείνα τα κόμματα που επιβούλευονται σήμερα τα συμφέροντα των εργαζομένων και δεν κάνει ξεχωριστή πάλη για κανένα. Έχει ανοικτό μέτωπο με όλα αυτά τα κόμματα που σήμερα στηρίζουν το σύστημα με την άλφα ή τη βήτα μορφή.

Θα ήθελα να πω όμως και ορισμένα άλλα, επειδή επικαλέστηκε ότι δήθεν

-αυτό το επικαλέστηκε και ο κ. Αυγερινός- δεν μπορεί να γίνει συνεργασία, αφού δε δέχεται το ΚΚΕ. Βεβαίως, δε δέχεται συνεργασία με τις πολιτικές και τα νεοφιλελεύθερα κόμματα που εξυπηρετούν και θέλουν να διαιωνίσουν αυτήν την κατάσταση. Άλλοθι αριστερού προφίλ το ΚΚΕ δεν θα δώσει ποτέ. Όμως, κύριε Αυγερινέ, πριν τις γαλλικές εκλογές ο Συνασπισμός σας εκλιπαρούσε να κάνετε τη λεγόμενο κεντροαριστερά του Ζοσπέν.

Μη χρησιμοποιείτε, λοιπόν, τέτοιες δικαιολογίες, για να δικαιολογήσετε άλλα θέματα που έχουν σχέση με την αντίληψή σας

για τον εκλογικό νόμο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Δεν είπα εγώ αυτό...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Και να έρθω τώρα στον εκλογικό νόμο, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά, κατά την άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, είναι να απορεί κανείς για το πολιτικό θράσος που υπάρχει σήμερα από τα δύο μεγάλα κόμματα, από τα δύο νεοφιλελεύθερα κόμματα, να επιμένουν να θεσμοθετούν νόμους ούτως ώστε να κλέβουν ψήφους από τα άλλα κόμματα και αυτό να το θεωρούν όχι απλώς φυσικό, αλλά και δικαιώματος τους. Ένας κλέφτης που θα πάει να κλέψει έστω μια φραντζόλα ψωμί θα πάει στα δικαστήρια. Εδώ νομοθετούμε την κλεψία που γίνεται εις βάρος των μικρών κομμάτων για να κάνουμε τι; Να έχουμε -λέει- αυτοδύναμες κυβερνήσεις! Μα, κύριε Αυγερινέ, με την Αριστερά, με το ΚΚΕ δεν έχετε φυσικά καμία πολιτική και ιδεολογική βάση, για να γίνει κάποια συνεργασία. Με το άλλο όμως κόμμα, το αδελφό σας κόμμα, τη Νέα Δημοκρατία, εγώ θα μπορούσα να πω ότι ίσως να αποτελούσατε ένα κόμμα, με τις θέσεις τις οποίες έχετε και ως προς το Μάαστριχτ και ως προς την ΟΝΕ και ως προς τη Νέα Τάξη και ως προς το ΝΑΤΟ και ως προς την αντιλαϊκή πολιτική σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις, τα κοινωνικά δικαιώματα, τα δημοκρατικά δικαιώματα, τους τρομονόμους κλπ. Έχετε λοιπόν, μια ταύτιση. Πού διαφωνείτε; Στο ποιος θα έχει την καρέκλα, ποιος θα έχει να διαχειριστεί την πίτα.

Κυβερνήσεις επομένων θα γίνουν, όποιο και αν είναι το εκλογικό σύστημα. Εμείς όμως λέμε ότι πρέπει να υπάρχει το εκλογικό σύστημα εκείνο με το οποίο να εκφράζεται η ψήφος του ελληνικού λαού και στη Βουλή, να ισχύσει δηλαδή η λαϊκή κυριαρχία, η ισότητα της ψήφου, η αντιρροσωπευτικότητα της και η πολιτική βούλησης του λαού να εκφραστεί και μέσα στη Βουλή. Από την άποψη αυτή λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, νομίζουμε ότι το σύστημα δεν είναι απλώς καλπονοθευτικό, αλλά είναι και ένα κατασκεύασμα διαιώνισης του συστήματος αποκλεισμού των μικρών κομμάτων από το να αναπτυχθούν, αποκλεισμό κάθε προοπτικής ανθρώπων που θέλουν να φύγουν από το διπολισμό, όταν λένε: «Τι να πάμε στο ΚΚΕ; Είναι μικρό κόμμα, δεν θα μπορέσει να πάρει την εξουσία». Άρα να διαλέξουμε μεταξύ των δύο κακών, να διαλέξουμε ποιος έχει τάξει τα περισσότερα ρουσφέτια, ποιος έχει κάνει τις μεγαλύτερες μικροπολιτικές, ποιον θα προβάλουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης καλύτερα. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δέρουμε σήμερα ποιο ρόλο παίζουν. Έχουν στρατευθεί από τα συμφέροντα, από την άρχουσα τάξη να εξυπηρετήσουν το διπολισμό και γι' αυτό βρίσκεται και αποκλεισμένο το ΚΚΕ και έχουμε κάνει γι' αυτό και απανωτές καταγγελίες.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι ο εκλογικός αυτός νόμος όχι απλώς κλέβει την ψήφο, όχι απλώς νοθεύει τη θέληση του ελληνικού λαού αλλά δίνει τη δυνατότητα στις μειοψηφίες που γίνονται πλειοψηφίες να επιβάλουν μία πέρα για πέρα αντιλαϊκή πολιτική. Και πολλές φορές μέσα εδώ στη Βουλή όταν κάνουμε κριτική σ' αυτήν την αντιλαϊκή, την αυταρχική, τη νεοφιλελεύθερη πολιτική, συμβαίνει να σηκώνονται κάποιοι Υπουργοίς από εκεί απαντώντας σε επίκαιρες ερωτήσεις και να μας λένε: «Μα, κύριε Γκατζή, μας ψήφισε ο ελληνικός λαός». Χρησιμοποιούν αυτήν την καλπονοθεία, αυτούς τους ληστρικούς εκλογικούς νόμους σαν κολυμβήθρα του Σιλωάμ. Επικαλούνται, δηλαδή, την επιμηγορία δήθεν του ελληνικού λαού για να ξεπλύνουν όλες αυτές τις αντιλαϊκές συμπεριφορές και εφαρμογές νόμων που φέρουν στη Βουλή.

Και τι μας έχουν δώσει μέχρι σήμερα οι ισχυρές κυβερνήσεις, κύριε Αυγερινέ και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας; Την ανεργία, που έχει φθάσει στο 13%; Τη φτώχεια, που το 25% του ελληνικού λαού αγγίζει πια τα όρια λόγω αυτής της καταφαμένης πολιτικής; Να μιλήσουμε για το χτύπημα των εργασιακών σχέσεων; Για την κοινωνική σας πολιτική, που πέρασε στο εμπόριο και η υγεία και η παιδεία; Να μιλήσουμε τελικά για την συμμετοχή που επικαλείται το ΠΑΣΟΚ, κύριε Πρόεδρε, τη συνεργασία και τη συμμετοχή δημοκρατία, όταν χθες, προχθές χρησιμοποιούσατε ακόμη τα ρόπαλα για να επιβάλετε την πολιτική σας;

Οι πλειοψηφίες, κύριε Πρόεδρε, είναι για να χρησιμοποιούν τον ελληνικό λαό με το ρητό που λέει ο λαός μας «όπου δεν

πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος». Αυτήν την πολιτική θέλουν να επιβάλουν και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ.

Εμείς λέμε ότι στις ερχόμενες εκλογές πρέπει να μαυρίσουν και τα δύο κόμματα, να μη δώσουν αυτήν τη δυνατότητα σε αυτούς που με τέτοιους καλπονοθευτικούς εκλογικούς νόμους θέλουν να αρπάξουν την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού και να επιβάλουν αντιλαϊκές πολιτικές. Να μαυρίσουν, λοιπόν, αυτά τα κόμματα, να δώσουν ενίσχυση στο ΚΚΕ που έχει προοπτικές και θα βάλει και μ' αυτήν την ενίσχυση του κόμματός μας προοπτικές για μια άλλη πολιτική.

Δεν παίζει ρόλο σάν θα πάρουμε δύο ή τρεις Βουλευτές παραπάνω. Παίζει όμως ρόλο η εμψύχωση του λαού και η στήριξη του μαζικού λαϊκού κινήματος που θα πάρει φτερά και θα ανατρέψει όλες αυτές τις πολιτικές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Στέφανος Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριοι Βουλευτές, λέω ναι στο σχέδιο νόμου, διότι έτσι όπως τελικώς διαμορφώθηκε αποτελεί σαφή βελτίωση του ισχύοντος νόμου.

Το νομοσχέδιο επιφέρει δυο βασικές αλλαγές.

Στο άρθρο 5 εξομοιώνονται ως προς τις έδρες που δικαιούνται να λάβουν τα αυτοτελή κόμματα με τους συνασπισμούς κομμάτων. Καταργείται έτσι η αντιδημοκρατική, αντισυνταγματική και προσβλητική για το λαό διάταξη του ισχύοντος νόμου που αφαιρούσε από τους συνασπισμούς κομμάτων τις έδρες της τρίτης κατανομής προς οφέλος του αυτοτελούς κόμματος. Έτσι μπορούσε ένα αυτοτελές κόμμα -και θα μπορεί δυστυχώς ακόμα και στις εκλογές της 7ης Μαρτίου- να εξασφαλίσει αυτοδύναμη κοινοβούλευτική πλειοψηφία ακόμα και αν συγκεντρώσει πολύ μικρότερη δύναμη από το συνασπισμό κομμάτων.

Ένα τέτοιο ενδεχόμενο, κύριοι Βουλευτές, θα οδηγούσε σαφαλώς σε πολιτειακή κρίση, μιολονότι είμαι βέβαιος ότι κανένα δικαστήριο δεν θα δεχόταν να εφαρμόσει μια διάταξη ευθέως αντίθετη προς το Σύνταγμα.

Είναι ενδιαφέρον, κύριοι Βουλευτές, ότι ο ίδιος ο κ. Σημίτης κατά τη συζήτηση στη Βουλή το Νοέμβριο του 1990 είχε καταλήξει στο ίδιο με εμένα συμπέρασμα. Μεσολάβησαν δεκατρία και πλέον χρόνια, τρεις δικές μου προτάσεις νόμου που ζητούσαν κατάργηση της απαράδεκτης αυτής διάταξης και απερρίφθησαν με διάφορα προσχήματα από το ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία, για να έλθει στο τέλος της οκταετίας πρωθυπουργίας του ο κ. Σημίτης να νομοθετήσει αυτό που και ο ίδιος θεωρούσε επικίνδυνο και κατάφωρα αντισυνταγματικό. Όπως και να το κάνουμε «κάλλιο αργά παρά ποτέ».

Ο εκλογικός νόμος αλλά και το νομοσχέδιο εξασφαλίζουν ότι ο συνδυασμός που θα συγκεντρώσει την πλειοψηφία των ψήφων θα μπορεί να σχηματίσει αυτοδύναμη κυβέρνηση. Αυτή η ρύθμιση με βρίσκει σύμφωνο. Το γεγονός δε αυτής της ρύθμισης δημιουργεί τις προϋποθέσεις του δικομματισμού. Ο δικομματισμός είναι -ας το πω έτσι- το αναγκαίο κακό, αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε την ύπαρξη αυτοδύναμων κυβερνήσεων. Όμως, ο δικομματισμός εξαθεί τα μικρότερα κόμματα στα άκρα και στην καθολική αρνητική στάση απέναντι στην εκάστοτε εξουσία και αυτό δεν είναι καλό.

Η δυνατότητα που δίνεται από εδώ και πέρα δημιουργίας προεκλογικών συνασπισμών επιπρέπει στα μικρότερα κόμματα την εν δυνάμει δυνατότητα συμμετοχής στην εξουσία και συνεπώς περιορίζει την τάση τους προς τα άκρα και τον αρνητισμό. Πιστεύω ότι η μακρά εφαρμογή του νέου νόμου θα βοηθήσει σταδιακά σε καλύτερη λειτουργία του πολιτεύματος.

Η δεύτερη σπουδαία αλλαγή που επιφέρει το νομοσχέδιο βρίσκεται στο άρθρο 6, όπου προβλέπεται ότι ο καθορισμός των εδρών κάθε εκλογικού συνδυασμού που έχει ξεπεράσει το 3%, γίνεται στην Επικράτεια με την απολύτως αναλογική κατανομή διακόσιες εξήντα από τις τριακόσιες έδρες.

Τώρα, πού είναι το σπουδαίο; Πρώτον, στην απλότητα και δεύτερον, στον περιορισμό της δυνατότητας επηρεασμού του αριθμού των εδρών που λαμβάνει ένας συνδυασμός με τη χρήση δημιουργικών, διοικητικών και άλλων παρεμβάσεων. Λέω «δημιουργικών παρεμβάσεων», όπως λέμε «δημιουργική λογι-

στική», για τη συγκάλυψη αδιαφανών οικονομικών πράξεων. Με τα λόγια του ίδιου του κ. Σκανδαλίδη, οι νέες διατάξεις περιορίζουν τη δυνατότητα καλπονοθείας.

Ορθώς, κατά τη γνώμη μου, διατηρείται το όριο του 3%. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να είναι στη Βουλή αυτόνομα κόμματα που δεν μπορούν να το συγκεντρώσουν. Πέρα από την πανσπερμία απόψεων και θέσεων, ένα αγαθό που οφείλουμε να προστατεύουμε είναι η αποτελεσματικότητα της Βουλής.

Ορθώς εγκατελείφθησαν οι αρχικές ιδέες για διπλή κάλπη και σπάσιμο ορισμένων περιφερειών. Πριν εξεταστούν τέτοια ζητήματα, κύριοι Βουλευτές, είναι ανάγκη να υπάρξει μία ορθολογική και προσαρμοσμένη στα σύγχρονα μέσα διοικητική διάρθρωση. Δεν μπορεί να βάλουμε το κάρο μπροστά από τ' αλογά.

Όραμά μου είναι η διαμόρφωση μονοεδρικών εκλογικών περιφερειών, ενταγμένων σε έξι, επτά μεγάλες διοικητικές περιφέρειες και ο περιορισμός του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Η μονοεδρική περιφέρεια είναι, πιστεύω, το υγείστερο κύτταρο της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και ο ασφαλέστερος τρόπος αναβάθμισης του Βουλευτή.

Τελεώνω με μία παρατήρηση και πρόταση προσθήκης. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, που δεν αλλάζει, οι Αρχηγοί των συνδυασμών και οι πρώτην Πρωθυπουργοί δεν χρειάζονται σταυρό προτίμησης. Η διάταξη είναι ελλιτής. Αν στις εκλογές συμμετάσχει ένας συνασπισμός κομμάτων, ο Αρχηγός του μικρότερου κόμματος θα χρειάζεται σταυρό, που δεν θα χρειάζοταν, αν εμφανιζόταν το κόμμα του αυτοτελώς. Λένε ότι «ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες». Η γνώμη μου είναι ότι θα ήταν σωστό να μην χρειάζονται σταυρό προτίμησης ούτε οι Αρχηγοί ενός εκάστου των συνασπιζομένων κομμάτων, για να μην τίθενται σε μειονεκτική θέση απέναντι στους συνυποψήφιους τους του μεγαλύτερου κόμματος και να μην αναγκάζονται, διεκδικώντας το σταυρό, να περιορίζονται σε τοπικό ρόλο, αντί του πανελλήνιου, που δικαιωματικά ανήκει στον Αρχηγό ενός κομματος.

Καταθέτω για τα Πρακτικά και για χρήση κάθε ενδιαφερομένου το κείμενο της προσθήκης, που περιορίζεται στη φράση «καθώς και οι Αρχηγοί ενός εκάστου των συνασπιζομένων κομμάτων». Αυτό στην παραγράφο 8 του άρθρου 65 του π. δ. 55/1999.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σ. Μάνος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα προσθήκη, η οποία έχει ως εξής:

«Στέφανος Μάνος
22 Ιανουαρίου 2004

Προτεινόμενη αναδιατύπωση της παραγράφου 8 του άρθρου 65 του Π.Δ. 55/1999

8. Όσοι έχουν διατελέσει πρωθυπουργοί σε κυβέρνηση που έτυχε ψήφου εμπιστοσύνης της Βουλής και έχουν εκλεγεί βουλευτές καθώς και ο αρχηγός ή ο πρόεδρος αυτοτελούς κόμματος ή, αν πρόκειται για συνασπισμό κομμάτων, ο αρχηγός του συνασπισμού καθώς και οι αρχηγοί ενός εκάστου των συνασπιζομένων κομμάτων θεωρούνται ότι λαμβάνουν σταυρούς προτίμησης το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού στο ψηφοδέλτιο του οποίου περιλαμβάνονται.»)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ενώ, κύριοι Βουλευτές, η διαδικασία αναμόρφωσης του εκλογικού νόμου ξεκίνησε με μάλλον κακούς οιωνούς, κατέληξε σε ένα πολύ καλό και χρήσιμο νομοσχέδιο.

Θα το ψηφίσω και ελπίζω, ακόμα και τώρα, να ψηφιστεί απ' όλους και να εφαρμοστεί αμέσως τώρα, στις εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Ανωμερίτης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ισχύον Σύνταγμα προβλέπονται μόνο γενικές κατευθύνσεις για διασφάλιση της λειτουργίας της λαϊκής κυριαρχίας και ανατίθεται στον κοινό νομοθέτη η μέθοδος της κατανομής των βουλευτικών εδρών στα κόμματα.

Η τροποποίηση του άρθρου 54 παράγραφος 1 του Συντάγματος, το οποίο καθορίζει ότι το εκλογικό σύστημα και οι εκλο-

γικές περιφέρειες ισχύουν από τις μεθεπόμενες εκλογές, αποτελεί μία θεσμική κατάκτηση. Πράγματι αυτά τα θέματα πρέπει να αντιμετωπίζονται με μακροχρόνιες λογικές και όχι με λογικές εκλογικές και πολιτικές σκοπιμοτήτων, όπως έχει γίνει πολλές φορές στον τόπο μας από το 1952 μέχρι σήμερα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σύστημα της απλής αναλογικής θα αποτελούσε το άριστο σύστημα έκφρασης του κυρίαρχου λαού στην άσκηση της πολιτικής εξουσίας. Οι αποκλίσεις, σήμερα ολοένα και πιο μικρές, συνήθως αιτιολογούνται από την έλλειψη πολιτικής βούλησης συνεργασιών και από την αναποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης.

Εάν το πρώτο υπάρχει –και υπάρχει και αποδεικνύεται καθημερινά– το δεύτερο έχει ελαχιστοποιηθεί λόγω του μοντέλου της αποκεντρωμένης διοίκησης που έχουμε και πιστεύω ότι ακόμα και αν δεν είχαμε ενιαίες κυβερνήσεις, το κράτος θα λειτουργούσε.

Όμως, από τις συζητήσεις, όπως αυτές έχουν καταγραφεί στα Πρακτικά της Βουλής κατά τη συζήτηση του Συντάγματος το 1975 και από το σχολιασμό όλων των πανεπιστημιακών δασκάλων, των συνταγματολόγων της χώρας, έχει προκύψει σαφώς ένα μεγάλο ζήτημα, αυτό των εκλογικών περιφερειών, το μέγεθος των οποίων επηρεάζει εμμέσως την ισότητα της ψήφου, αλλά και την ποιότητα της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών.

Ήδη από το 1975, ο Εισιγητής της Συμπολίτευσης, ο συγχωρεμένος ο Πρόεδρος, ο Δημήτρης Παπασπύρου, ζητούσε περιφέρειες με εννέα ή δέκα έδρες. Ο δε Εισιγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο Πρόεδρος της Ένωσης Κέντρου, ο Γεώργιος Μαύρος, ζητούσε περιφέρειες με πέντε έως δέκα έδρες. Αυτά είναι στα Πρακτικά της Βουλής. Σε κάθε περίπτωση πάντως όλα τα κόμματα τότε ζητούσαν να υπάρχει ένα όριο και σύμμετρες περιφέρειες.

Το μέγεθος μίας εκλογικής περιφέρειας έχει απασχολήσει τους πολιτικούς επιστήμονες και όλους εμάς, αφού δεν υπάρχει μέχρι σήμερα σύμμετρο σύστημα. Σήμερα στο εκλογικό μας σύστημα έχουμε μονοεδρικές, διεδρικές, αλλά και εκλογική περιφέρεια με σαράντα δύο έδρες. Μπορεί η αρχή της ισότητας μαθηματικά να λειτουργεί ως κατευθυντήρια αρχή, αλλά δεν δημιουργούνται στις μεγάλες εκλογικές περιφέρειες συνθήκες ισότητας για τους υποψήφιους ούτε συνθήκες ισότητας στο πολλές περιφέρειες ακόμα και για τα μικρά κόμματα.

Μπορεί, λοιπόν, να υπάρχει μία μαθηματική ισότητα, αλλά δεν υπάρχει πολιτική, ποιοτική, ισοδύναμη και αποτελεσματική ισότητα. Η αξία και η δύναμη της ψήφου δεν είναι ισοδύναμη μεταξύ των ελληνικών περιφερειών. Ο καθορισμός λοιπόν των εκλογικών περιφερειών επηρεάζει την εκλογική δύναμη της ψήφου, δημιουργώντας ανισότητες.

Η σημερινή κατανομή των περιφερειών και ιδιαίτερα ο σχηματισμός πολύ μεγάλων περιφερειών με αριθμό Βουλευτών τετραπλάσιο και αυτού του αριθμού Βουλευτών Επικρατείας, δεν εξασφαλίζει πλήρη ισότητα συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία στους υποψήφιους Βουλευτές και στους εκλογείς, αφού οι διαδικασίες διαμόρφωσης της πολιτικής γνώμης των εκλογέων και διεξαγωγής των εκλογών εξαρτώνται από εξωγενή κέντρα συμφερόντων και από την κομματική λειτουργία την προσωπικότητα του υποψήφιου.

Κομματικές ελίτ και διαπλεκόμενα συμφέροντα δε συμβιβάζονται με τη δημοκρατική αρχή και με την αρχή της ισότητας. Σε λίγο θα έχουμε «γυαλίνους» Βουλευτές ή οι Βουλευτές –και αυτό το διαπιστώνουμε– θα είναι περισσότερο στα «παράθυρα» των τηλεοράσεων και σχεδόν καθόλου στη Βουλή.

Πιστεύω ότι ο υφιστάμενος διαχωρισμός της Επικρατείας σε άνισες εκλογικές περιφέρειες πλήττει ευθέως την ισότητα της ψήφου. Η ψήφος ενός ψηφοφόρου σε μία μονοεδρική περιφέρεια είναι τελείως διαφορετική από την ψήφο ενός ψηφοφόρου –αλλά και κομμάτων, ιδιαίτερα των μικρών γιατί εκεί υπάρχει ένα πρόβλημα– σε μία πολυεδρική περιφέρεια.

Ούτε τα υπόλοιπα όμως θεραπεύουν τις κατανομές που υπάρχουν μέσα στο σύστημα μας. Οι σημερινές περιφέρειες ούτε γεωγραφικά ούτε ισοπληθυσμιακά ούτε στη συνέχεια τους υπακούουν σε κοινά και αποδεκτά κριτήρια.

Είναι χαρακτηριστικό, για παράδειγμα, ότι στη Β' Αθηνών έχουμε μία περιφέρεια, όταν σε ίσο πληθυσμό στη Δυτική Μακεδονία –εξαιρώντας την Α' και Β' Θεσσαλονίκης– έχουμε έντεκα περιφέρειες.

Επομένως, με ίσο πληθυσμό, έχουμε μία περιφέρεια και στην άλλη περιοχή έχουμε έντεκα περιφέρειες. Ε, στις έντεκα περιφέρειες, οι συνάδελφοί μας της επαρχίας λειτουργούν πολύ καλύτερα με τους πολίτες και πρέπει να πούμε ότι πραγματικά προσφέρουν πολύ περισσότερα από εμάς που δεν μπορούμε να επικοινωνήσουμε, δεδομένου ότι σαράντα επτά δήμοι, διακόσιες έξι οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ και εκατοντάδες φορείς, σωματεία, μη κυβερνητικές οργανώσεις απαιτούν τη φυσική μας παρουσία που δεν μπορεί να υπάρξει ούτε στα πλαίσια μίας τετραετίας.

Υπάρχει λοιπόν πρόβλημα με το μέγεθος των μεγάλων εκλογικών περιφερειών. Μάλιστα είχα διαβάσει και ένα άρθρο του Ευάγγελου Βενιζέλου, γραμμένο το 1983 στο «Δίκαιο της πολιτικής», που από τότε έλεγε, όταν οι έδρες ήταν είκοσι οκτώ, ότι υπάρχει πρόβλημα με τις μεγάλες εκλογικές περιφέρειες.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι σε μία περιοχή όπως η Β' περιοχή της Αθήνας που έχει πλέον σαράντα δύο έδρες, ενάμισι εκατομμύριο μόνιμο πληθυσμό, δυόμισι εκατομμύρια κατοίκους και σαράντα επτά δήμους, πολιτικοί και πολίτες σπανίως θα συναντώνται και επομένως η αξιοποστία της πολιτικής πλήττεται, διότι δεν μπορεί ο πολιτικός να επικοινωνήσει με τους πολίτες. Έτσι ανεδείχθη αυτό το θέμα, γιατί το θέμα είναι πρωτίστως συνταγματικό και πολιτικό, αλλά ανεδείχθη και ως θέμα διαφάνειας και πολιτικού χρήματος.

Αλήθεια έχουμε συνειδητοποιήσει ότι για να στείλει ένας Βουλευτής στο 1/3 του εκλογικού Σώματος μια μόνο επιστολή θέλει 500.000 ευρώ μαζί με τα ταχυδρομικά, όταν το πλαφόν είναι 110.000 ευρώ;

Αυτό λοιπόν με κάνει να εκφράσω, κύριε Υπουργέ, παρά τη σημαντική δουλειά που έχει γίνει μέχρι σήμερα, την απογοήτευσή μου για την απόσυρση της σχετικής διάταξης. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να την έχουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελείωνω, κύριε Πρόεδρε, σ' ένα λεπτό.

Εγώ δε δηλώνω άλλα, όταν είμαι εκτός κυβέρνησης και άλλα εντός κυβέρνησης. Είμαι πάντα παρών και έχω ψηφίσει όλα τα νομοσέδια. Και θα το κάνω και τώρα, αλλά πρέπει να κατανοήσουμε –και κλείνω με αυτό– ότι στην προκειμένη περίπτωση, σε όλα τα επίπεδα των οργάνων και του κόμματος και της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, αυτή τη διάταξη για τη διάρεση των μεγάλων εκλογικών περιφερειών, που είναι μια σωστή απόφαση, την ψηφίσαμε και πιστεύω κα ευθέως δηλώνω ότι η απόσυρση της αποτελεί νίκη συντηρητικών απόψεων για τη λαϊκή κυριαρχία και την ποιότητα της δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο κ. Ανωμερίτης είπε: «Εγώ δεν είμαι από εκείνους που άλλα λένε, όταν είναι εκτός κυβέρνησης και άλλα λένε, όταν είναι εντός κυβέρνησης».

Στην πανηγυρική επιβεβαίωση της διάστασης λόγων και έργων της Κυβέρνησης που έγινε από τον κ. Ανωμερίτη, συνέχιζοντας επισημαίνω ότι δυστυχώς η κατάσταση της πολιτικής αναξιοπιστίας που υπάρχει χρόνια τώρα στην Ελλάδα έχει συγκεκριμένα αίτια, έχει συγκεκριμένους υπαίτους, οι οποίοι, όχι μόνο κάνουν αυτό που είπε ο κ. Ανωμερίτης, αλλά σε μια ιστορική αναδρομή διαπιστώνουμε ότι άλλα λένε, όταν είναι κυβέρνηση συνολικότερα και άλλα λένε, όταν είναι αντιπολίτευση. Και δυστυχώς αυτή η διαφοροποίηση, μαζί με την απραξία, που χρόνια τώρα διακατέχει την Κυβέρνηση, είναι οι κύριες αιτίες του περιπέσμού των πολιτικών στην κατάσταση που είμαστε, την οποία κατάσταση, θα το πω ρητά, πανηγυρικά, δημόσια, δεν αποδέχομαι. Δεν αποδέχομαι να με βαρύνουν ευθύνες άλλων. Δεν αποδέχεται η Νέα Δημοκρατία, πρώτα, να την βαρύνουν

ευθύνες, ολιγωρίες, πλημμέλειες, αβουλίες, αναποτελεσματικότητες, αφερεγγυότητες, μη έγκυρες συμπεριφορές. Το έχουμε πει πολλές φορές.

Εμείς δεν πρόκειται να παίξουμε στο δικό σας ταμπλό. Εμείς δεν γινόμαστε μέρος του συνολικού προβλήματος του πολιτικού στη χώρα που δυστυχώς χρόνια τώρα έχετε εγκαθιδρύσει και, βεβαίως, δεν μπορεί να είμαστε εν διαλόγω μαζί σας σε ένα νόμο, όπως είναι ο σημερινός, ο εκλογικός νόμος, ο οποίος έρχεται λίγες μέρες προ της λήξεως της κυβερνητικής θητείας, με την επίκληση πάλι σκέψεων και απόψεων, προφανέστατα αβασίμων.

Έλεγε ο αείμνηστος εθνάρχης Κωνσταντίνος Καραμανλής ότι «αν δεν έχεις να πεις τίποτε καλύτερο της σιωπής, δεν ομιλείς». Και εσείς θα έπρεπε ελάχιστα να ομιλείτε και όταν αποφασίζετε να ομιλήσετε λίγο περισσότερο, τότε θα έπρεπε να μην προβαίνετε σε συμπεριφορές, οι οποίες ουσιαστικά συμπυκνώνονται σ' αυτήν τη θυμόσοφη λαϊκή ρήση που λέει «εκεί που μας χρωστούσαν θα μας πάρουν και το βόδι». Απορώ και διερωτώμαται πολλές φορές: Είναι δυνατόν αν εγώ ή τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας ήμασταν στη θέση της Κυβέρνησης, σε ζήτημα προφανέστατα αβάσιμα να υποστηρίζαμε με μετ' επιμονής και οθένους αυτό που εσείς κάνετε κάθε μέρα και πουλάτε αέρα; Είναι δυνατόν εμείς να το κάναμε ποτέ;

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ έχω πει πολλές φορές ότι αυτό είναι ζήτημα αυτοσυνειδοσίας, νοοτροπίας και ευρύτερης συγκρότησης. Είναι ένα ζήτημα, όπως είπε ο Πρόεδρός μας απότελάβει και άλλες φορές, πολιτικού πολιτισμού που πρέπει να διέπει τους φορείς της πολιτικής εξουσίας.

Είναι γνωστό, λοιπόν, και σας το θύμισε σήμερα ο Πρόεδρός μας, ο κ. Καραμανλής, ανατρέχοντας στα γεγονότα του τέλους της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν εν μέσω περιστάσεων απεριγραφτών φραστικά, τις οποίες βίωνε ο πολίτης, δηλαδή μία αρνητική πραγματικότητα σε επίπεδο διαφανούς διαχείρισης και διαφανούς πολιτικής συμπεριφοράς της Κυβέρνησης, ο κ. Σημίτης ήρθε και είπε «αναλαμβάνω πολιτικές πρωτοβουλίες».

Η πρώτη πρωτοβουλία του κ. Σημίτη αφορά την πάταξη της διαφθοράς. Μπορεί να μη χρησιμοποίησε ακριβώς αυτόν τον όρο πειραγραφικά αλλά κάποια άλλη φρασεολογία. Εκείνο όμως που έμεινε στον κόσμο και είναι αδιαμφισβήτητο, είναι ότι ανάμεσα στις πολιτικές πρωτοβουλίες που ο κ. Σημίτης θα αναλαμβάνει, θα έφερνε και τέτοια νομοθετήματα, ικανά να πειρούσουν τις δυνατότητες διαφθοράς. Αυτό είναι το ένα ζήτημα.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά τη διαφάνεια του πολιτικού βίου, η οποία, όπως είπε ο κ. Σημίτης, θα πρέπει να ενισχυθεί. Κύριος μοχλός επίτευξης αυτού του στόχου είναι η ψήφιση ενός νέου εκλογικού νόμου.

Κύριοι συνάδελφοι, το τι έγινε από πλευράς διαφάνειας στο δημόσιο βίο δε θέλω να σας πω. Ο Πρόεδρός μας από την επόμενη, ημέρα μετά τις εκλογές του 2000, επεσήμανε και γραπτώς μεσώ επιστολής τα ζήτηματα που είθεντο και δυστυχώς από τότε έχουν επιπτεθεί. Τότε ο κ. Σημίτης έλεγε «όποιος έχει στοιχεία να πάει στον εισαγγελέα». Δηλαδή συνειδητά παραπλανάτε το λαό ότι η πολιτική ευθύνη επάγεται και ευθύνη η οποία μπορεί να αναζητηθεί στα δικαστήρια, ενώ δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Έρχεθε, λοιπόν, στο τέλος της τετραετίας αποδέχεσθε ουσιαστικά την ευθύνη σας και εξαγγέλλετε τις πρωτοβουλίες σας. Στα ζήτηματα της διαφάνειας στον πολιτικό βίο, λίγες προ των εκλογών, υλοποιείτε την εξαγγελία σας, την οποία, όπως σας ανέφερε και ο Πρόεδρός μας ανατρέχοντας ιστορικά στο παρελθόν, είχατε κάνει στο τέλος της Ελληνικής Προεδρίας. Μιλήσατε για έναν εκλογικό νόμο, ο οποίος είχε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Αυτά εντοπίζονταν στο σπάσιμο των μεγάλων περιφερειών, αλλά και στη διαμόρφωση διπλών δυνατοτήτων, δηλαδή εναλλακτικών δυνατοτήτων εκλογής Βουλευτών και με λίστα και με σταυρό. Αυτά ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά, επί των οποίων τότε ανοίγατε το διάλογο και τα οποία, υλοποιούμενα με την ψήφιση ενός νόμου, υποστηρίζατε ότι θα διασφα-

λίσουν τη διαφάνεια στο δημόσιο βίο και θα αναβαθμίσουν την πολιτική μας ζωή.

Κύριοι συνάδελφοι, και τα δύο προηγούμενα στοιχεία δεν υπάρχουν στον εκλογικό νόμο. Το μόνο που υπάρχει ως δόλωμα, το οποίο όμως δεν αποδέχθηκε η Αριστερά, είναι η προσαύξηση, όπως λέτε, της αναλογικότητας. Άκουσα τον κ. Αυγερινό να μιλά και να προσπαθεί να δικαιολογήσει με στρόγγυλο πολιτικό λόγο, γυρνώντας συνέχεια γύρω από το θέμα, λέγοντας ότι «και αυτός έχει δίκιο ή ο τάδε προβληματισμός είναι βάσιμος, ενδεχομένως και η τάδε άποψη μπορεί να συζητηθεί κ.λπ., αλλά τελικώς κάνουμε μία μείζη όλων αυτών των απόψεων και προκύπτει αυτός ο τέλειος νόμος». Αυτή είναι η κύρια εισήγηση της Κυβέρνησης.

Εμείς σας ρωτούμε: Τόσα χρόνια δεν προβληματιστήκατε επ' αυτού; Τόσα χρόνια χρησιμοποιήσατε έναν εκλογικό νόμο;

Τόσα χρόνια πέραν του ζητήματος της εξομάλυνσης που και η Νέα Δημοκρατία αναγνώρισε ότι είναι λανθασμένο και πρέπει να αποτελεθούμε να το διορθώσουμε, τίποτα δεν μας λέγατε και τώρα εμφανίζεστε να κάνετε αυτό το οποίο κάνετε, θέλοντας να πείτε στο λαό για άλλη μια φορά ότι τα καλών εννοούμενα συμφέροντα της πολιτικής είναι αυτά τα οποία χαρακτηρίζουν τη συμπεριφορά σας και διέπουν την πορεία σας. Σε ποιους τα λέτε αυτά; Θα αποδώσετε λογαριασμό και γι' αυτό.

Και εκτιμώ ότι μετά μετά την εκλογική ήττα του ΠΑΣΟΚ ενδέχομενα ο υπό ανάδειξη αρχηγός να έρθει να κάνει κριτική και σ' αυτό το ζήτημα. Γιατί τώρα μας συνηθίσατε να κάνετε αυτοκριτική και να ζητάτε συγγνώμη. Χωρίς να δέχεστε, όμως, τις συνέπειες αυτής της κριτικής και συγγνώμης, θέλετε να αναδείξετε ότι βρίσκεσθε σε υπερτέρα θέση και πολιτική έναντι αυτών που συνετά, λελογισμένα, μετά περισκέψεως, φρόντησης, υπευθυνότητας, συνεπείας, φερεγγυότητας και εγκυρότητας λειτουργούν. Και αυτοί είναι οι ανήκοντες στη Νέα Δημοκρατία, οι οποίοι μάχονται απευθυνόμενοι στον ελληνικό λαό, ζητώντας τη συνάνεση του. Όχι την ψήφο από όλον τον ελληνικό λαό αλλά ζητώντας την πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, διότι με προγραμματισμό, ιεράρχηση προτεραιοτήτων και ξεκάθαρο πρόγραμμα θεωρούμε –και έχουμε ένδειξη περί αυτού και από το παρελθόν μας– ότι μπορούμε να διακυβερνήσουμε τη χώρα και νομίζω ότι αυτό πλέον είναι μια κατάσταση η οποία έχει διαμορφωθεί αναμφισβήτητα χωρίς επιστροφή. Τίποτα δεν μπορεί να ανακόψει την επικυρότητα την απαίτηση των καιρών και του λαού μέσα σ' αυτές τις περιστάσεις που διερχόμαστε, στο να αναδειχθεί, ως επόμενη διακυβέρνηση της χώρας η Νέα Δημοκρατία. Αυτό το δίλημμα που θέλετε να δημιουργήσετε στον κόσμο ότι ο εκλογικός νόμος θα εφαρμοστεί στις μεθεπόμενες εκλογές, άρα γιατί ανησυχεί η Νέα Δημοκρατία, είναι αβάσιμο. Δε θέλω να το αναλύσω περαιτέρω, είναι προφανείς οι σκοπιμότητες σας αλλά θα είναι τέτοια η πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας στην επόμενη Βουλή, που θα προδιαγραφεί μια ασφαλής και σε βάθος χρόνου πολύτιμη, αφέλημη και παραγωγική για τον τόπο κυβερνητική πορεία της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, πολλές φορές στη ζωή άλλα στοχεύουμε και άλλα κάνουμε ή προκειμένου να πετύχουμε κάτι χρησιμοποιούμε διάφορα μέσα. Σήμερα η χώρα τελεί σε μια ιδιόρρυθμη κατάσταση. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα αντάξια του εαυτού της και κάποιων πράξεων αναγκών πλέον μετά τη λειτουργία του Συντάγματος προέβη με απλή ενδοσυνενόηση και χωρίς ποτέ να το δείχνει σε μια πολιτική πράξη, απέπειρε τον Πρωθυπουργό.

Το σύστημα της χώρας λένε ότι είναι πρωθυπουργοκεντρικό. Δεν λέει πουθενά το Σύνταγμα ότι ο Πρωθυπουργός δικαιούται, αλλά η πειθαρχία στον Πρωθυπουργό και το δικαίωμα που δίνει ο Κανονισμός της Βουλής να λέει ο αρχηγός της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, διαγράφω τον άλφα ή τον βήτα, είχε φθάσει σ' ένα σημείο πλέον έκρηξης, του να είναι όλοι οι Βουλευτές πειθήνια όργανα, πλην εξαιρέσεως των αρχηγών τους και αυτό το

οριακό σημείο έσπασε με την απόφαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Εις εκδίκηση ο αποπεμφείς ή λακτισθείς Πρωθυπουργός προσπαθεί δια διαφόρων μέσων να βραχυκυκλώσει την πορεία ενός νέου συναδέλφου πολιτικού ηγέτη, ο οποίος κατά τεκμήριο έχει φαίνεται την εμπιστοσύνη των υπολοίπων μελών του κόμματος του ΠΑΣΟΚ. Προσπαθεί, λοιπόν, να βραχυκυκλώσει την ψηφοφορία.

Ο εισιτηρητής εδώ αναγνώρισε τους βασικούς στόχους –ένας εκλογικός νόμος τείνει στην εκπλήρωση βασικών στόχων μιας πολιτικής παράταξης- και γνωρίζει άριστα ότι υπάρχει ένας υποψήφιος νέος πρόεδρος που είπε ότι τα πάντα αρνούμαι, τα πάντα αποκρηύωσα –αυτό το ρήμα είναι στην ουσία- και θα κάνω κάτι άλλο εντελώς καινούργιο εγώ.

Όμως ο εισιτηρητής της Πλειοψηφίας ήρθε εδώ και είπε ότι πήγε στην εκπλήρωση των στόχων, δηλαδή προσπαθεί το κατεστημένο του αποπεμφέντος Πρωθυπουργού, η παρέα του Πρωθυπουργού, να δέσει με βαρύδια την πορεία, όπως ακριβώς οι φυλακισμένοι είχαν παλιότερα τα βαρύδια στα πόδια τους. Αυτό συμβαίνει. Και η Σαλώμη έκανε το χορό, γιατί ήθελε το κεφάλι του Ιωάννη. Χρησιμοποίησε το χορό της και ένα διάφανο πέπλο για να επιπλύει αυτό που ήθελε, την κεφαλή του Ιωάννου. Και ασφαλώς και ο αποπεμφείς Πρωθυπουργός βρήκε μία τέτοια κατάλληλη λύση, χρησιμοποιώντας μία άλλη Σαλώμη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πράγματι ο εκλογικός νόμος είναι πολύ σημαντικός και είναι αυτονότο ότι πρέπει να ψηφίζεται από μία Βουλή η οποία είναι αδιαμφισβήτητη. Από μία Βουλή, μία Κυβέρνηση και μία Κοινοβουλευτική Ομάδα η οποία είναι ακέφαλη και δεν έχει Πρωθυπουργό, τον έχει αποπέμψει, ψηφίστηκε εκλογικός νόμος; Πώς νομιμοποιείται; Από πού και ως πού; Και οταν μάλιστα έχει κάνει τη μεγάλη πράξη να μπει σε καινούργια διαδικασία και να σταματήσει ο πρωθυπουργοκεντρικός άξονας της όλης λειτουργίας των Κυβερνήσεων από εδώ και πέρα. Θα είναι μεγάλες οι επιππώσεις αυτής της απόφασης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η οποία μπορεί να μην εκδηλώθηκε με απόφαση, αλλά είναι ολοφάνερο ότι βγήκε μέσα από τον τρόπο λειτουργίας της κ.λπ.

Συνεπώς σε καμία περίπτωση δεν νομιμοποιείται αυτή η Βουλή να ψηφίσει νόμους σημαντικούς, όπως δεν νομιμοποιείται στην πορεία, σε ότι διακηρύζεται και χαράσσεται ο Γιώργος Παπανδρέου, η ψήφιση προχθές του αναπτυξιακού νόμου. Δηλαδή τι έκαναν; Του έδεσαν τα χέρια να πει αύριο ότι αυτήν την αναπτυξιακή πολιτική θα εφαρμόσει. Μα ο ίδιος λέει ότι στο τέλος θα εφαρμόσει άλλα πράγματα, θα κάνει αλλαγές.

Εκτός και αν δι' αυτού του τρόπου θέλει η παρέα του αποπεμφέντος Πρωθυπουργού, ενός κατσαπλιά, αλλά κατσαπλιά με κοστούμι, γραβάτα και ρεπούπτλικο –κατσαπλιάς για το λαό της Εύβοιας, γιατί ήρθε και έκλεψε τις ψήφους του λαού πριν από τέσσερα χρόνια και οδήγησε την Εύβοια στο χειρότερο σημείο της κατάστασής της: να διαμηνύσει ότι θα έχουμε ήττα. Διότι είναι ολοφάνερο τούτο. Υπήρχε μία μεγάλη απόκλιση, αγαπητοί συνάδελφοι, στις δημοσκοπήσεις μεταξύ του κυβερνώντος κόμματος και της Αξιονομικής Αντιπολίτευσης και έγινε μία αποπομπή, προκειμένου να υποστεί καταστροφή, από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Πρωθυπουργού και ο κύριος στόχος είναι ασφαλώς να κλείσει η διαφορά και αν μπορεί να την ξεπεράσει. Είναι αυτονότο, κοντά σ' όλα τα άλλα, για να συμβεί αυτό, να μειωθεί πολύ η διαφορά ή και να την ξεπεράσει, ότι χρειάζεται κάποια άλλη προοπτική και προπαντός χρειάζεται η παρουσία ενός πολιτικού μεγέθους. Εάν ο αυριανός Πρόεδρος δεν έχει πολιτικό μέγεθος, δε γίνεται.

Όταν, λοιπόν, έρχεσθε και μεταχειρίζεσθε αυτούς τους τρόπους, όταν τους βραχυκυκλώνετε το δρόμο, τι κάνει η παρεούλα του εντιμοτάτου καθηγητή του Εμπορικού Δικαίου; Προσπαθεί να μειώσει το πολιτικό μέγεθος του Γεώργιου Παπανδρέου. Αυτός είναι ο αποκλειστικός σκοπός. Δεν έχει άλλη ερμηνεία η υποβολή τέτοιων νομοσχεδίων τις παραμονές που κάποιος επαγγέλλεται σημαντική αλλαγή και θα είναι και αυριανός Αρχηγός του κόμματος. Μειώνει το πολιτικό μέγεθος και όταν μειώνει το πολιτικό μέγεθος αυτομάτως λέει στο λαό ότι «ξέρετε, το πολιτικό μέγεθος είναι μικρό, η απόκλιση ήταν μεγά-

λη, η ήττα είναι πλέον αποδεκτή». Όλη αυτή η συμπεριφορά είναι συμπεριφορά αποδοχής της ήττας. Και, βεβαίως, η ήττα θα υπάρξει κυρίως από τη συμπεριφορά σας, από την ως τώρα πολιτική του εντιμοτάτου κυρίου Πρωθυπουργού, αλλά και από τη συμπεριφορά αυτών των ημερών. Αυτή είναι μία συμπεριφορά αποδοχής της ήττας.

Πρέπει να φύγει η διακυβέρνηση Σημίτη. Θυμάστε ότι το έχω πει και έχω πει και άλλες λέξεις, οι οποίες λέγονται δύσκολα από ένα Βουλευτή, αλλά συμβαίνει να είχα την ανεξαρτησία να το λέω και πάντα είχα την ανεξαρτησία της γνώμης μου στα τριάντα χρόνια που διακονώ την κοινοβουλευτική δραστηριότητα. Αυτό πρέπει να λέγεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεδίκογλου, είπατε μία λέξη βαριά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ποια από όλες είναι βαριά; Βαριές και ελαφριές λέξεις δεν υπάρχουν. Υπάρχουν βαριές πράξεις. Όταν έρχεται στη Χαλκίδα και κάνει «πλιάσικο» των ψήφων, επειδή φοράει κουστούμι δεν είναι κατσαπλιάς; Κατσαπλιάς είναι. Σας παρακαλώ πολύ. Το είπα και του ίδιου. Δεν μου είπε «δεν είμαι κατσαπλιάς». Απλώς εκινείτο μεταξύ στάσεως και αντιστάσεως. Τέλος πάντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεδίκογλου, προσέξτε, με φέρνετε σε δύσκολη θέση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ξέρετε πόσο σας εκτιμώ και δεν θέλω να σας φέρω σε δύσκολη θέση. Όλοι γνωρίζουν την ανεξαρτησία της θέσεως μου. Είμαι ανεξάρτητος Βουλευτής. Ένας Βουλευτής κάποιου κόμματος δε θα μπορούσε να πάει πιο πέρα από τον Πρόεδρο του. Εγώ έχω τη δική μου απόψη.

Εδώ είναι μία σαφής έκφραση της παρεούλας του εντιμοτάτου καθηγητού και αποχωρούντος Πρωθυπουργού να βραχυκυκλώσει την πορεία του Γιώργου Παπανδρέου. «Αστειεύεσαι, κύριε; Θα πετύχεις εσύ εκεί όπου απέτυχα εγώ; Θα σου δείξω εγώ». Βραχυκυκλώνει την πορεία του. Εσείς, κύριε Υπουργέ, γίνεστε όργανο αυτής της επονείδιστης πράξης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ένας εκλογικός νόμος γίνεται αυτή η αποδοχή της ήττας. Είναι αυτό που σας είπα σχετικά με το μέγεθος που απαιτείται προκειμένου να ανατραπεί η διαφορά. Ο κ. Καρκαγιάννης σ' ένα άρθρο του που είδα προχθές στην «Καθημερινή», με πολλή ενάργεια αναπτύσσει αυτήν την αναγκαιότητα, αλλά νομίζω ότι και ο κ. Πρετεντέρος στην κάποιο άρθρο του προχθές στο «Βήμα» αυτήν την αναγκαιότητα αναπτύσσει, την οποία εσείς υπηρετείτε. Εσείς υπηρετείτε το πώς ο Γιώργος Παπανδρέου θα παρουσιάσει το μικρότερο δυνατό πολιτικό μέγεθος.

Πάμε, λοιπόν, τώρα στα γενικότερα του εκλογικού συστήματος. Το εκλογικό σύστημα, αγαπητοί συνάδελφοι, μεταφράζει τη λαϊκή κυριαρχία σε έδρες, σε δύναμη. Τα συστήματα είναι δύο, είναι το πλειοψηφικό, είναι και η αναλογική.

Το πλειοψηφικό τι είναι; Είναι μία πολιτική απόφαση του λαού, δεν είναι η αντιπροσώπευση. Το σύστημα, όμως, είναι αντιπροσωπευτικό, αλλά με το πλειοψηφικό είναι ενδεχόμενο ένα κόμμα να μην εμφανιστεί και καθόλου, να μην υπάρξει στη Βουλή και αντιπολίτευση ακόμα. Εκεί πλέον η πλειοψηφικότητα χάνεται. Το πλειοψηφικό είναι στην ουσία μία πολιτική απόφαση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, έχω δέκα λεπτά.

Η απλή αναλογική που πολλές φορές λέγεται εδώ, είναι μία αναλογική εκπροσώπηση των εδρών, αλλά η απλή αναλογική έχει αποδειχθεί ως τώρα από την ιστορία ότι οδηγεί καταρχήν σε κυβερνήσεις συνεργασίας. Οι κυβερνήσεις συνεργασίας στην Ελλάδα δεν ευδοκίμησαν ποτέ και δεν είναι μόνο ότι οδηγεί σε κυβερνήσεις συνεργασίας, αλλά αντιβαίνει την ίδια την έννοια της πολιτικής.

Η πολιτική είναι ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεσαι κάποια θέματα. Αυτό είναι πολιτική. Η πολιτική είναι η κινητήρια δύναμη της κοινωνίας, είναι αυτή η οποία καταξώσε την κοινωνία και

υπάρχει η κοινωνία των ανθρώπων και δεν είμαστε ζούγκλα. Αντιβαίνει στην έννοια της πολιτικής, γιατί η απλή αναλογική δεν επιτρέπει ανατροπή. Όταν υπάρχει απλή αναλογική, όπου εφαρμόσθηκε –το κύριο παράδειγμα νομίζω ότι είναι η Ιταλία– η υπάρχει πάντα ένα κόμμα που αποτελεί τον «κορμό» και κάποιοι άλλοι προστίθενται και κάποιοι μπορούν να αποχωρούν και γίνεται μία κατάσταση κατεστημένου με το οποίο έτσι η αλλιώς θίγεται στα άκρα. Κοινωνική αλλαγή δε γίνεται. Ανατροπή με απλή αναλογική δεν γίνεται και αυτό είναι το κύριο ελάττωμά της.

Κάποιο ενδιάμεσο σύστημα έχει βρεθεί μεταξύ του πλειοψηφικού και της αναλογικής. Του πλειοψηφικού είναι οι μικρές έδρες και αυτό έπρεπε να αφεθεί και στη χώρα μας και εκεί θα έπρεπε να παύσει το πλειοψηφικό να είναι πολιτική απόφαση και να είναι αντιπροσώπευση, αν οι εκπρόσωποι με πολλές έδρες σε στενή περιφέρεια εξελέγονται με ποσοστό κάτω του 50%. Αυτό είναι κάτι που αντιβαίνει σε άλλες αρχές, δηλαδή αν μπορούσαν να υπάρχουν μικρές περιφέρειες και αυτός που συγκεντρώνει το 40% στον πρώτο γύρο, όσο περίπου πάνε και τώρα οι αναλογικές, να εκλέγεται Βουλευτής σε πρώτο γύρο ή να επαναλαμβανόταν σε δεύτερο γύρο, όπως γίνεται σήμερα. Αυτό θα μπορούσε να γίνει.

Ένα δεύτερο σημείο που επιτρέπει και να λειτουργήσει η πολιτική απόφαση και να μπορεί να υπάρχει και μία σταθερή κυβέρνηση είναι η ενισχυμένη αναλογική, η οποία μπορούμε να πούμε ότι ως πολιτική σταθερότητα έχει αποδώσει.

Αυτά είναι τα βασικά της ζητήματα.

Είναι, λοιπόν, η ενισχυμένη αναλογική ένα σύστημα που αυτήν τη στιγμή προσιδίζει. Όμως επικειμένης της αναδιάρθρωσης των περιφερειών θα έπρεπε η Βουλή να σκεφθεί μήπως είναι η ώρα ότι το πλειοψηφικό με στενή περιφέρεια και με κάποια χαμηλότερη εκπροσώπηση θα ήταν μια επαναστατική αλλαγή η οποία όμως είναι δύσκολο να εφαρμοστεί, γιατί βασικά ένα τέτοιο σύστημα αφαιρεί εξουσία από τους Αρχηγούς των κομμάτων.

Τέλος, έρχεται μια διάταξη που προβλέπει, αν οι εκλογές γίνουν σε μικρό διάστημα, η εκλογή των Βουλευτών θα είναι με λίστα. Νομίζω ότι έτσι οι Βουλευτές γίνονται απλό ποίμνιο των κομμάτων. Όποτε γίνουν εκλογές, θα πρέπει να γίνονται με το σύστημα το κανονικό και όχι με λίστα. Δηλαδή θα τίθεται ο Βουλευτής υπό τη σπάθη του εκάστοτε Αρχηγού κόμματος, όπως μάλιστα λειτουργεί σήμερα. Αυτό είναι κάτι που οποίο δε στέκει.

Κοντολογίς, κύριε Πρόεδρε, η παρούσα Βουλή δε νομιμοποιείται να ψηφίσει εκλογικό νόμο τόσο σοβαρό. Και δεν επιτρέποταν για λόγους στοιχειώδους πολιτικής τάξεως και θημής στον αποτελεφθέντα Πρωθυπουργό και στην παρεούλα του να φέρουν αυτό το νομοσχέδιο, για να δεσμεύσουν την πορεία του νέου υπό ανάδειξη Προέδρου του ΠΑΣΟΚ και προπαντός να του κάνουν αυτό το μεγάλο κακό που του κάνουν, να του μειώνουν το πολιτικό μέγεθος. Διότι το πρώτο που χρειάζεται σήμερα ο Γιώργος Παπανδρέου, είναι να αναδείξει στον αγώνα το πολιτικό του μέγεθος για να υπάρξει εγγύηση των αγώνων τους οποίους επαγγέλλεται. Τον καταργείτε από χέρι εσείς.

Έτσι, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνεσθε πως και για λόγους σεβασμού προς το Γιώργο Παπανδρέου, δεν μπορώ να ψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.05' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Παρασκευή 23 Ιανουαρίου 2004 και ώρα 10.30' με θέμα ημερήσιας διάταξης κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίων ερωτήσεων και β) συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 29/15.12.2003 επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, σχετικώς με την πολιτική της Κυβέρνησης στις δημόσιες επιχειρήσεις κοινής αφελείας, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί.

